

TALOUDELLINEN KATSAUS

SISÄLLYSLUETTELO

51 HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

KONSERNITILINPÄÄTÖS

- 58 Liiketoiminnan keskeiset tunnusluvut
- 59 Konsernitase
- 60 Konsernin laaja tuloslaskelma
- 61 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 62 Konsernin rahavirtalaskelma
- 63 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS

- 102 Emoyhtiön tase
- 103 Emoyhtiön tuloslaskelma
- 104 Emoyhtiön rahoituslaskelma
- 105 Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

ALLEKIRJOITUKSET

109 TILINTARKASTUSKERTOMUS

- 63 Liite 1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet
- 71 Liite 2. Segmenttiraportointi
- 74 Liite 3. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
- 75 Liite 4. Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet
- 76 Liite 5. Liikearvon ja muiden taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus
- 77 Liite 6. Hankitut liiketoiminnot
- 78 Liite 7. Yhteisyritykset
- 79 Liite 8. Laskennalliset verot
- 81 Liite 9. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot
- 82 Liite 10. Rahoitusriskien hallinta
- 86 Liite 11. Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset
- 87 Liite 12. Vaihto-omaisuus
- 87 Liite 13. Rahavarat
- 88 Liite 14. Osakepääoma ja oman pääoman rahastot
- 88 Liite 15. Korolliset velat
- 90 Liite 16. Eläkeveloitteet
- 91 Liite 17. Muut pitkäaikaiset velat
- 91 Liite 18. Osto- ja muut velat
- 91 Liite 19. Vakuudet ja vastuusitoumukset
- 92 Liite 20. Liiketoiminnan muut tuotot
- 92 Liite 21. Materiaalit ja palvelut
- 92 Liite 22. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut
- 92 Liite 23. Liiketoiminnan muut kulut
- 92 Liite 24. Poistot ja arvonalentumiset
- 93 Liite 25. Rahoitustuotot ja -kulut
- 93 Liite 26. Tuloverot
- 94 Liite 27. Osakekohtainen tulos
- 94 Liite 28. Muut ei-rahavirtavaikutteiset oikaisut
- 94 Liite 29. Osakeperusteiset maksut
- 98 Liite 30. Lähipiiritapahtumat
- 99 Liite 31. Konserniyhtymykset
- 99 Liite 32. Raportointikauden päättämispäivän jälkeiset tapahtumat
- 100 Liite 33. Tunnuslukujen laskentakaavat
- 100 Liite 34. Osakkeet ja osakkeenomistajat

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Cramo on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa. Cramolla oli vuoden lopussa 328 (329) vuokrauspalvelupistettä.

Cramo-konserniin kuuluivat tilikauden päättyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa. Siirtokelpoisten tilojen liiketoimintaa harjoitetaan Cramo Adapteo -nimellä. Lisäksi Cramo omistaa 50 prosenttia Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä. Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramon liikevaihtoon, mutta Cramon osuus Fortrentin tilikauden tuloksesta sisältyy Itä-Eurooppa-segmentin EBITA-liikevoittoon.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Lähes kaikkien Cramon toimintamaiden kansantaloudet kääntyivät vuoden 2015 aikana maltilliseen kasvuun, ja myönteisen kehityksen odotetaan jatkuvan. Myös rakentaminen piristyi, mutta maakohtaiset erot olivat suuria. Ruotsissa rakentamisen kokonaismarkkina kasvoi paikallisen arvion (Sveriges Bygginstrumenter) mukaan yhdeksän prosenttia, kun taas Suomessa, Virossa, Latviassa ja Venäjällä rakentaminen supistui. Suomessa rakentaminen supistui Rakennusteollisuus RT:n mukaan noin prosentin. Norjassa rakentamisen kokonaismarkkina kasvoi öljyn hinnanlaskusta huolimatta noin 2,5 prosenttia. Tanskassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa sekä Saksassa ja Itävallassa

rakentaminen lisääntyi 0,2-10 prosenttia kasvun ollessa voimakkainta Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Keski-Euroopassa kasvu oli vuoden jälkimmäisellä puoliskolla odotettua vaimeampaa, ja rakentamisen vuosikasvu jäi alle puolen prosentin.

KATSAUS LIIKETOIMINTAAN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 prosenttia yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta. Lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen taloudelliset tiedot ja tilauskannan.

Liikevaihdosta 16,6 (15,9) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta, 49,5 (47,6) prosenttia Ruotsista, 10,5 (12,6) prosenttia Norjasta, 4,2 (4,5) prosenttia Tanskasta, 11,5 (11,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 7,6 (7,6) prosenttia Itä-Euroopasta. Liikevaihto-osuuksista ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa. Liikevaihdon kasvu oli voimakkainta vuonna 2015 Suomessa ja Ruotsissa.

Kannattavuus parani kaikilla markkina- ja tuote-alueilla lukuun ottamatta Itä-Eurooppaa, jossa kannattavuus oli viime vuoden tasolla. Paras kannattavuus saavutettiin Suomessa ja Ruotsissa. Keski-Euroopassa koko vuoden EBITA jäi vielä tappiolliseksi mutta parani selvästi loppuvuonna. Tulosta paransivat tehostamistoimet ja jonkin verran piristynyt markkinatilanne. Kiinteät kulut pienenevät vuoden 2014 tehostamistoimien ansiosta, ja vuonna 2015 tehostamistoimia jatkettiin erityisesti suorien kulujen (materiaalien ja palveluiden) alueella.

Suomessa Cramo kasvatti sekä liikevaihtoaan että kannattavuuttaan uudisrakentamisen heikkona jatkuneesta markkinatilanteesta huolimatta. Myös Ruotsissa liikevaihto ja kannattavuus paranivat. Norjassa liikevaihto supistui muun muassa toimipisteverkon

karsimisen ja muiden uudelleenjärjestelyjen seurauksena, mutta EBITA-liikevoitto parani. Tanskassa koko vuoden liikevaihtoa supistivat vuonna 2014 toteutetut uudelleenjärjestelyt kone- ja laitevuokrauksen alueelle, mutta kannattavuuden myönteinen kehitys jatkui. Siirtokelpoisten tilojen hyvä kehitys käänsi Tanskan liikevaihdon kasvuun vuoden viimeisellä neljänneksellä. Keski-Euroopassa liikevaihto ei kasvanut, mutta tappio pieneni. Vuonna 2014 tehdyn C/S Raumcenter-yrityskaupan myötä aloitettu siirtokelpoisten tilojen liiketoiminta on käynnistynyt Keski-Euroopassa hyvin. Keski-Euroopan toimipisteet ja myynti siirtyivät kuluneena vuonna yhtenäiseen tavoitejohtamismalliin, ja toimitoja keskitetiin loppuvuonna parhaiten kannattaville maantieteellisille alueille.

Itä-Euroopan liikevaihto parani hieman, mutta kannattavuus säilyi edellisvuoden tasolla. Yhteisyritys Fortrentin vuoden 2015 euromääräinen liikevaihto laski 19,8 prosenttia mutta kasvoi paikallisvaluutoissa 7,4 prosenttia. Fortrentin liikevaihdon myönteiseen kehitykseen vaikuttivat hieman parantunut hintataso sekä hyvä kysyntä Venäjän uusilla alueilla kuten Volgassa ja Etelä-Venäjällä. Venäjän rakennusmarkkinoiden hidastunut aktiiviteetti on vaikuttanut negatiivisesti käyttöasteisiin.

Cramo on johtava toimija siirtokelpoisissa tiloissa Pohjois-Euroopassa. Tilojen tyypillisiä käyttökohteita ovat koulut, päiväkodit, toimistot ja majoitus-tilat ja vuokraajat yleisesti 2-5 vuotta. Siirtokelpoisten tilojen liiketoiminta kasvoi erityisesti Suomessa, Ruotsissa ja Keski-Euroopassa. Kannattavuus parantui erityisesti Suomessa, Norjassa ja Tanskassa.

Cramo vahvisti alueellista markkina-asemaansa yritysrajajärjestelyillä Suomessa ja Ruotsissa. Ruotsissa Cramo osti helmikuussa Gotlannissa toimivan Visby Hyresmaskiner AB:n ("VHM") koko liiketoiminnan ja kaluston ja Suomessa kone- ja laitevuokrausyhtiö Vuokra-Pekat Oy:n koko osakekannan. Joulukuun lopussa Cramo hankki MDS

Raumsysteme -yhtiön siirtokelpoisten tilojen vuokrausliiketoiminnan Saksassa.

Cramo-konsernin hyvä kassavirta ja vuonna 2015 vahvistunut tase antavat mahdollisuuden kasvuinvestoinneille myös tulevaisuudessa.

Keskeiset tunnusluvut esitetään sivulla 58.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto vuonna 2015 oli 667,9 (651,8) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 2,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto kasvoi 4,7 prosenttia.

Kannattavuus parani edellisvuodesta. Vuoden 2015 vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä oli 86,8 (73,2) miljoonaa euroa, jossa on kasvua 18,7 prosenttia. Vertailukelpoinen EBITA-marginaali ennen kertaluonteisia eriä oli 13,0 (11,2) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluonteiset erät olivat yhteensä 2,0 miljoonaa euroa, josta 1,2 miljoonaa euroa liittyi toimitusjohtajan vaihdokseen ja 0,8 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelyihin Keski-Euroopassa. EBITA-liikevoitto kertaluonteisten erien jälkeen oli 84,8 (70,3) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 12,7 (10,8) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat tehostamistoimet ja jonkin verran piristynyt markkinatilanne.

Tuotealuekohtaisesti kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto oli 568,5 (560,4) miljoonaa euroa ja siirtokelpoisten tilojen liikevaihto 100,0 (92,8) miljoonaa euroa. Kone- ja laitevuokrauksen EBITA-liikevoitto oli 64,9 (50,8) miljoonaa euroa eli 11,4 (9,1) prosenttia liikevaihdosta. Siirtokelpoisten tilojen EBITA-liikevoitto oli 29,5 (26,9) miljoonaa euroa eli 29,5 (29,0) prosenttia liikevaihdosta.

Käyttökate (EBITDA) oli 185,7 (167,3) miljoonaa euroa eli 27,8 (25,7) prosenttia liikevaihdosta. Liikevoitto (EBIT) oli 76,7 (34,3) miljoonaa euroa eli 11,5 (5,3) prosenttia liikevaihdosta. Vuonna 2014 kirjattiin 25,5 miljoonan euron arvonalentumistappio Keski-Euroopan liikearvosta ja muista aineettomista hyödykkeistä.

Konsernin luottotappioiden ja luottotappiovarausten kuluvaikutus oli 3,5 (5,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 1,4 (1,5) miljoonaa euroa. Osakeperusteisiin kannustinjärjestelmiin liittyvät kulukirjaukset olivat 2,2 (1,0) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut vuonna 2015 olivat 12,9 (12,8) miljoonaa euroa.

Tulos ennen veroja oli 63,8 (21,5) ja tilikauden tulos 49,7 (16,0) miljoonaa euroa.

Koko vuoden vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ennen kertaluonteisia eriä oli 1,17 (0,91) euroa ja osakekohtainen tulos kertaluonteisten erien jälkeen 1,13 (0,37).

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 9,0 (4,2) prosenttia ja oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 10,5 (3,4) prosenttia. Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto ennen kertaluonteisten erien vaikutusta oli 9,2 (7,5) prosenttia ja vertailukelpoinen oman pääoman tuotto ennen kertaluonteisten erien vaikutusta 10,9 (8,3) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Vuoden 2015 bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 175,0 (159,1) miljoonaa euroa. Yritys- ja liiketoimintahankintojen osuus bruttoinvestoinneista oli 9,8 (11,4) miljoonaa euroa. Muut investoinnit kohdistuivat pääasiassa kalustohankintoihin.

Bruttoinvestoinnit kasvoivat erityisesti Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Keski-Euroopassa ja Norjassa investointeja pienennettiin. Tuotealuekohtaisesti Cramo jatkoi kasvuinvestointejaan siirtokelpoisiin tiloihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta olivat 100,9 (97,0) miljoonaa euroa. Yrityshankinnoista aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 8,1 (36,0) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä tilikauden lopussa oli 151,1 (149,5) miljoonaa euroa

RAHOITUS JA TASE

Liiketoiminnan rahavirta parani selvästi edellisvuodesta ja oli 182,9 (118,3) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirtaan vaikutti positiivisesti kasvanut käyttökate (EBITDA), pienentynyt käyttöpääoma sekä viimeisellä vuosineljänneksellä saatu 8,3 miljoonan euron veronpalautus. Investointien rahavirta oli -147,3 (-124,8) miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 35,6 (-6,5) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirtaa paransi vuoden viimeiselle neljännekselle ajoitunut 8,3 miljoonan euron veronpalautus koskien Cramon Belgian rahoitusyhtiön korkotuottojen verotusta vuosina 2009-2012. Cramo Oyj sai vuonna 2013 Suomen verohallinnolta yhteismäärältään 9,7 miljoonan euron jälkiverotuspäätöksen, jonka mukaan Cramon Belgian rahoitusyhtiön korkotuotot vuosina 2009-2012 olisi pitänyt verottaa Suomessa. Cramo oli maksanut verot Belgiaan ja

valitti päätöksestä. Lokakuussa 2015 Verotuksen oikeuslautakunta muutti verotuspäätöstä, ja verohallinto palautti Cramolle 8,3 miljoonaa euroa. Cramo on päättänyt viedä asian Belgian ja Suomen väliseen verosopimusmenettelyyn (MAP-prosessi) siltä osin kuin Cramoa on muutetun veropäätöksen mukaisesti verotettu kahteen kertaan. Lisäksi Cramo valittaa muutettuun veropäätökseen liittyvästä noin miljoonan euron veronkorotuksesta. Kokonaisuuteen liittyen Cramolla säilytaseessään 1,5 miljoonan euron verosaatava.

Konsernin korollinen nettovelka 31.12.2015 oli 368,4 (385,4) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisasaste oli tilikauden päättyessä 75,1 (84,7) prosenttia.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 31.12.2015 suojattu koronvaihtosopimuksilla 130,0 (90,0) miljoonaa euroa, joihin sovelletaan täysimääräisesti suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 31.12.2015 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 201,2 (217,6) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 185,0 (192,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 16,2 (25,6) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 686,9 (625,7) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 31.12.2015 oli 1.085,9 (1.047,7) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 45,7 (43,9) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 31.12.2015 yhteensä 23,1 (28,9) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimisto- ja toimipistevuokrasta olivat 90,1 (91,7) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 25,0 (21,0) miljoonaa euroa

STRATEGISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Cramon taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisasaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Konsernin strategian ydin on "Cramo People living the Cramo Story". Cramo Story on laaja ohjelma, jonka avulla Cramo tulee kasvattamaan liikevaihtoaan eri maissa, erottumaan kilpailijoistaan, tuottamaan asiakkailleen

erityistä lisäarvoa ja vahvistamaan yrityskulttuuriaan.

Cramo-konsernin voitettavat taitelut ovat Cramo Storyn toteuttaminen, Cramon tavoitejohtamismallin käyttöönotto ja Keski-Euroopan markkinoiden voittaminen. Tärkeitä strategisia hankkeita ovat myös siirtokelpoisten tilojen kasvustrategia, dynaaminen hinnoittelu sekä yrityskaupat ja ulkoistamiset.

JOHTORYHMÄ

Cramo muodostuu toiminnallisesti kolmesta markkina-alueesta: Skandinaviasta (Ruotsi, Norja, Tanska), Itä-Euroopasta (Suomi, Viro, Latvia, Liettua, Puola) sekä Keski-Euroopasta (Saksa, Itävalta, Unkari, Tsekin tasavalta, Slovakia).

Cramo Oyj:n johtoryhmä muodostui tilikauden päättyessä toimitusjohtaja Vesa Koivulan lisäksi seuraavista henkilöistä: Göran Carlson, johtaja, Skandinavia ja Cramo Ruotsin toimitusjohtaja; Tatu Hauhio johtaja, Itä-Eurooppa ja Cramo Finlandin toimitusjohtaja; Dirk Schlitzkus johtaja, Keski-Eurooppa ja toimitusjohtaja Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa; Per Lundquist, johtaja,

yhtenäiset toiminnot (tietohallinto, henkilöstöhallinto, markkinointi ja viestintä sekä konsernin liiketoimintakonseptien ja -prosessien yhdenmukaistaminen); Martin Holmgren, johtaja, kalustonhallinta; Martti Ala-Härkönen, talous- ja rahoitusjohtaja vastuualueinaan myös konsernin yritys suunnittelu, yritysjärjestelyt, lakitoiminnot sekä sijoittajasuhteet; Petri Moksén, johtaja, siirtokelpoiset tilat ja Aku Rumpunen, johtaja, Group Business Control.

Cramo Oyj:n hallitus nimitti 6.8.2015 Leif Gustafssonin yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi. Leif Gustafsson aloitti tehtävässään katsauskauden jälkeen 1.1.2016 toimitusjohtaja Vesa Koivulan siirtyessä eläkkeelle. Göran Carlson nimitettiin Cramo AB:n toimitusjohtajaksi Ruotsissa, Cramo Skandinavian johtajaksi sekä Cramon johtoryhmän jäseneksi 1.6.2015 alkaen, kun tehtäviä aiemmin hoitanut johtaja Erik Bengtssonin oli ilmoittanut eroavansa Cramon palveluksesta.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2 486 (2 528).

Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 141 (149) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötöyvuosina oli kauden lopussa 2 473 (2 473). Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 472 (452), Ruotsi 869 (849), Norja 219 (235), Tanska 97 (118), Keski-Eurooppa 350 (363) ja Itä-Eurooppa 466 (456).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Tilikauden palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 108,3 (106,1) miljoonaa euroa.

Henkilöstön kehittämisessä keskeistä oli Cramo Story -toimintakulttuurin vahvistaminen kaikkialla organisaatiossa. Cramo Storyssa olennaista on asiakaslähtöisyyteen perustuva yrityskulttuuri ja koko vuokrausalan palvelutason nostaminen. Tavoitejohtamismallia kehitettiin ja sen käyttöönottoa laajennettiin.

HENKILÖSTÖ SEGMENTEITTÄIN VUODEN VAIHTEESSA

	Henkilömäärä (HTV)		Prosenttia koko henkilöstöstä	
	2015	2014	2015	2014
Suomi	448	428	18,1	17,3
Ruotsi	825	806	33,4	32,6
Norja	219	235	8,9	9,5
Tanska	97	118	3,9	4,8
Keski-Eurooppa	350	363	14,2	14,7
Itä-Eurooppa	466	456	18,8	18,4
Konsernitoiminnot	68	67	2,7	2,7
-josta emoyhtiössä	24	24	1,0	1,0
Konserni yhteensä	2 473	2 473	100,0	100,0

HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA

	Henkilömäärä (HTV)		Prosenttia koko henkilöstöstä	
	2015	2014	2015	2014
-23	59	80	2,4	3,2
24-35	708	705	28,6	28,5
36-45	700	695	28,3	28,1
46-59	848	833	34,3	33,7
60-	157	160	6,3	6,5
Konserni yhteensä	2 473	2 473	100,0	100,0

HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA

	Henkilömäärä (HTV)		Prosenttia koko henkilöstöstä	
	2015	2014	2015	2014
Miehet	2 143	2 131	86,7	86,2
Naiset	330	342	13,3	13,8
Konserni yhteensä	2 473	2 473	100,0	100,0

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2015 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 44.621.294. Cramo Oyj:n hallussa oli tilikauden päättyessä näistä 295.550 osaketta. Katsauskauden jälkeen, 15.1.2016, yhtiön hallussa oleva osakemäärä pieneni 251.988 osakkeeseen johtuen Cramo-konsernin osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään 2013 perustuvasta suunnatusta maksuttomasta osakeannista.

Osakelukumäärä kasvoi tilikaudella optio-ohjelman 2011 seurauksena 625.525 uudella osakkeella. Optio-ohjelman perusteella vuoden ensimmäisellä neljänneksellä merkittiin 113.453 osaketta, toisella vuosineljänneksellä 326.378 osaketta ja kolmannella vuosineljänneksellä 116.434 osaketta. Viimeisellä vuosineljänneksellä merkittiin 69.260 osaketta, jotka merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 18.1.2016 ja otettiin kaupankäynnin kohteeksi 19.1.2016.

Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2011 päättyi 31.12.2015 ja optio-ohjelman perusteella merkittiin yhteensä 787.000 uutta osaketta. Merkintähinta oli 5,43 euroa ja oikeutti merkitsemään yhden uuden osakkeen. Merkintämaksut on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

VOIMASSAOLEVAT KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo Osakeohjelma -kannustinjärjestelmässä työntekijä voi säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän kolmas säästökausi alkoi 1.10.2014 ja päättyi 30.9.2015. Neljäs säästökausi alkoi 1.10.2015 ja päättyi 30.9.2016. Ensimmäinen säästökausi päättyi 30.9.2013 ja siihen liittyvät lisäosakkeet luovutetaan toukokuussa 2016. One Cramo Osakeohjelmassa henkilöllä on mahdollisuus saada yksi lisäosake jokaista hankkimaansa kahta osaketta kohden.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on ansaintajaksoina kalenterivuodet alkaen vuodesta 2012. Ansaintajaksojen 2012 -2014 palkkiot perustuivat tulos/osake-tunnuslukuun. Palkkiot vuodelta 2012 maksettiin 8.1.2015. Osakkeita jaettiin maksuttomana suunnattuna osakeantina 20.738, minkä lisäksi palkkioita maksettiin käteisenä 218.566 euroa. Palkkiot vuodelta 2013

maksettiin tilikauden jälkeen 15.1.2016. Osakkeita jaettiin maksuttomana suunnattuna osakeantina 43.562 kappaletta, minkä lisäksi palkkioita maksettiin käteisenä 674.281 euroa. Vuoden 2014 palkkiot vastaavat noin 43.000 osakkeen arvoa, ja ne maksetaan tammi-kuussa 2017.

Cramo Oyj:n hallitus päätti helmikuussa 2015 konsernin johtoryhmän ja avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä vuosille 2015-2017. Järjestelmä tarjoaa mahdollisuuden ansaita Cramon osakkeita palkkiona tavoitteiden saavuttamisesta. Jokaista ansaintajaksoa seuraa kahden vuoden sitouttamisjakso, jonka jälkeen ansaitut palkkiot maksetaan osallistujille. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 65 Cramon avainhenkilöä. Ansaitut palkkiot voivat vastata yhteensä enintään noin 1.000.000 Cramo Oyj:n osaketta sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Vuoden 2015 palkkiot vastaavat noin 190.000 osakkeen arvoa, ja ne maksetaan tammi-kuussa 2018.

MUUTOKSIA OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai tilikauden aikana seuraavat arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset omistussosuuden muuttumisesta:

Nordea Funds Oy ilmoitti, että sen osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä oli 26.2.2015 alittanut viisi prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 4,998 prosenttia ja omistus 2.202.437 osaketta.

27.3.2015 Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti, että se on osallisena järjestelyssä, joka toteutuessaan johtaa siihen, että Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakkeista ja äänistä alittaa viiden ja kymmenen prosentin liputusrajat. Liputusilmoituksen päivämääränä Hartwall Capital Oy Ab omisti 4.491.702 Cramon osaketta, joka vastasi 10,17 prosenttia osakkeista ja äänistä. Järjestelyn toteutumisen seurauksena Hartwall Capital Oy Ab ei omista lainkaan Cramo Oyj:n osakkeita.

Cramo Oyj vastaanotti 27.3.2015 myös Zeres Capital AB:lta ilmoituksen, jonka mukaan Zeres Capital AB on osallisena järjestelyssä, joka toteutuessaan johtaa siihen, että Zeres Capital AB:n osuus Cramo Oyj:n osakkeista ja äänistä ylittää viiden ja kymmenen prosentin liputusrajat. Liputusilmoituksen päivämääränä Zeres Capital AB omisti 5.028 Cramo Oyj:n osaketta, joka vastasi 0,01 prosenttia osakkeista ja äänistä. Järjestelyn toteutumisen jälkeen Zeres

Capital AB omisti yhteensä 4.696.730 osaketta ja 10,63 prosenttia osakkeista ja äänistä. Osakkeiden ostoa oli ehdollinen sille, että osakkeiden myyjä antoi Zeres Capital AB:lle valtakirjan, jonka nojalla Zeres Capital AB voi käyttää osakkeisiin kuuluvia äänioikeuksia Cramo Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 31.3.2015 ja että hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muutti ehdotustaan yhtiökokoukselle siten, että valiokunnan ehdottamista henkilöistä kaksi korvataan kahdella uudella Zeres Capital AB:lle hyväksyttävissä olevalla henkilöllä. Järjestely toteutettiin 30.3.2015.

Yhtiöiden Massachusetts Mutual Life Insurance Company, MassMutual Holding LLC ja MM Asset Management Holding LLC osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä ylitti 25.8.2015 viisi prosenttia. Yhtiöiden osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 5,081 prosenttia ja omistus 2.261.163 osaketta.

YHTIÖKOKOUS 2015 JA HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Cramo Oyj:n varsinainen yhtiökokous 31.3.2015 vahvisti konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen tilikaudelta 2014 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että yhtiön jakokelpoisista varoista maksetaan osinkoa 0,55 euroa osakkeelta tilikaudelta 1.1.-31.12.2014.

Hallitukseen valittiin uudelleen Helene Biström, Eino Halonen, Erkki Stenberg, Leif Boström, Caroline Sundewall ja Raimo Seppänen sekä uusina jäseninä Joakim Rubin ja Peter Nilsson.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan palkkioksi 70.000 euroa, varapuheenjohtajan palkkioksi 45.000 euroa ja muiden jäsenten palkkioksi 35.000 euroa vuodessa. Lisäksi päätettiin, että 50 prosenttia vuosipalkkiosta käytetään siten, että sillä hankitaan hallituksen jäsenten nimiin yhtiön osakkeita. Siinä tapauksessa, että osakkeiden hankkimista ei toteuteta yhtiöön tai hallituksen jäsenen liittyvän syyn vuoksi, maksetaan koko palkkio käteisenä. Hallituksen jäsenille päätettiin maksaa tämän lisäksi 1.000 euron suuruinen kokouspalkkio kustakin hallituksen valiokunnan kokouksesta, johon he osallistuvat, sekä kohtuulliset matkakustannukset.

Tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Toni Aaltonen.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta siten, että näin hankittavien omien osakkeiden lukumäärä on yhteensä enintään 4.100.000 osaketta, ja niitä voidaan hankkia vain vapaalla omalla pääomalla hankintapäivänä julkisessa kaupankäynnissä tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa ja niitä voidaan käyttää enintään 400.000 kappaletta yhtiön kannustinjärjestelmiin. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.9.2016 asti.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista, joka sisältää oikeuden päättää omien osakkeiden luovuttamisesta, sekä optio-oikeuksien ja muiden osakeyhtiölain 10 luvussa tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Annettavat osakkeet ovat yhtiön uusia osakkeita, joiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 4.100.000, eikä niitä voida käyttää kannustinjärjestelmiin. Valtuutus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen päätöksestä.

Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti muuttaa yhtiöjärjestystä koskien hallituksen jäsenten lukumäärää ja yhtiökokouksun julkaisemista.

Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti perustaa osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella vuosittain hallituksen jäsenten valintaa ja palkitsemista koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Yhtiökokous hyväksyi myös nimitystoimikunnan työjärjestyksen. Toimikunta koostuu enintään neljästä jäsenestä, joista enintään kolme edustaa yhtiön suurimpia osakkeenomistajia. Hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan jäsenenä.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 20.000 euron suuruisista lahjoituksista yleishyödyllisiin tai niihin rinnastettaviin tarkoituksiin. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka.

HALLINTO JA TILINTARKASTAJAT

Cramo Oyj:n hallitus muodostui tilikauden päättyessä seuraavista jäsenistä: Helene Biström, Leif Boström, Eino Halonen, Peter Nilsson, Joakim Rubin, Erkki Stenberg, Caroline Sundewall ja Raimo Seppänen.

Varsinaiseen yhtiökokoukseen 31.3.2015 asti hallituksen muodostivat Helene Biström, Leif Boström, Eino Halonen, Victor Hartwall, Raimo Seppänen, Erkki Stenberg ja Caroline Sundewall.

Tarkastusvaliokunnan muodostivat Leif Boström (puheenjohtaja), Eino Halonen, Joakim Rubin ja Caroline Sundewall. Palkitsemisvaliokunnan muodostivat Helene Biström (puheenjohtaja), Peter Nilsson, Raimo Seppänen ja Erkki Stenberg.

Varsinaisen yhtiökokouksen päättämisen osakkeenomistajien nimitystoimikunnan marraskuussa nimetyt jäsenet ovat Helene Biström; Mikael Moll, Zeres Capitalin osakas; Ari Autio, Rakennusmestarian Säätiön hallituksen jäsen ja Matti Rusanen, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, johtaja, osakesijoitukset ja rahastot. Nimitystoimikunnan puheenjohtaja on Mikael Moll.

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2015 henkilökohtaisesti tai määräysvalta-yhtiöidensä kautta yhteensä 155 293 Cramo Oyj:n osaketta, mikä edustaa 0,35 prosenttia yhtiön koko osake- ja äänimäärästä.

Varsinaisena tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, jossa päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Toni Aaltonen.

Cramo Oyj noudatti 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia vuonna 2015 ja siirtyi noudattamaan 1.1.2016 alkaen tuolloin voimaan astunutta Suomen listayhtiöiden uutta hallinnointikoodia. Cramo Oyj:n sisäpiiri-ohjeet perustuvat arvopaperimarkkinalakiin, Finanssivalvonnan sääntöihin ja määräyksiin sekä arvopaperipörssin sisäpiiri-ohjeeseen. Euroclear Finland Oy pitää sisäpiiriirekisteriä Cramo Oyj:n pysyvistä sisäpiiriläisistä, joiden omistustiedot ovat nähtävissä myös Cramo Oyj:n verkkosivuilta.

Cramo Oyj:n hallituksen antama selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2015 sekä palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2015 löytyvät Cramo Oyj:n verkkosivuilta.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmäkehityksen

onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaiketuksina ja kasvavina luottotappioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

Geopoliittisista riskeistä erityisesti Ukrainan kriisin pitkittyminen ja Venäjän talouden ongelmat ovat lisänneet taloudellista epävarmuutta Cramon toiminnassa. Nämä epävarmuudet voivat vaikuttaa rakentamiseen ja vuokrauspalveluiden kysyntään myös Cramon toimintamaissa.

Cramo arvioi, että öljyn hinnan laskulla on positiivinen vaikutus talouskehitykseen lukuun ottamatta Norjaa ja Venäjää.

STRATEGISET RISKIT

Konsernin liiketoiminta on riippuvainen yleisestä talouskehityksestä ja rakentamis- ja kiinteistömarkkinoista. Näiden markkinoiden epäedullisella kehityksellä saattaa olla haitallinen vaikutus konsernin toimintaan, tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Kysyntään ja hintakehitykseen liittyvää riskiä on pyritty tasamaan jakamalla liiketoiminta eri tuote- ja asiakassegmentteihin sekä lieventämällä riippuvuutta yhdestä maantieteellisestä markkinasta.

Kausivaihtelut ovat tyypillisiä rakennusteollisuudelle, ja konsernin liikevaihto ja tulos vaihtelevat vuosineljänneksittäin konevuokrausliiketoiminnalle tyypillisellä tavalla. Siirtokelpoisten tilojen liiketoiminta on vähemmän suhdanneherkkää kuin kone- ja laitevuokraus. Suhdannevaihteluiden vaikutusta pyritään vähentämään myös vuokrauskaluston käyttöasteen jatkuvalla optimoinnilla.

Laajentuminen ja liiketoiminnan kehitys perustuu osittain yritysostoihin. Yritysostojen riskit liittyvät muun muassa paikallisten markkinoiden ja sääntelyn tuntemukseen, asiakkaisiin, avainhenkilöihin ja toimittajiin. Laajentuminen uusille maantieteellisille alueille altistaa kulttuurisille, poliittisille, taloudellisille sekä sääntely- ja juridisille riskeille. Tavoitteena on ottaa riskit huomioon huolellisella valmistelulla ja yrityskauppojen kohteiden integrointiin panostamalla.

Investointien määrään, kohdentamiseen ja ajoitukseen sekä muihin strategisen tason liiketoimintapäätöksiin liittyy riskejä. Tavoitteena on hallita investointeihin liittyviä riskejä muun muassa huolellisella investointien hyväksymismenettelyllä, optimoimalla kaluston käyttöä konserninlaajuisesti, rahoittamalla osa investoinneista operatiivisella leasingilla sekä hyödyntämällä tulevaa markkinakehitystä ennustavia ulkoisia ja sisäisiä mittareita. Näitä tulevaisuutta luotaavia mittareita seurataan maayhtiökohtaisesti kuukausittain. Strategian seurantaan kuuluu myös ennakointien indikaattoreiden aktiivinen seuranta, jotta muutokset markkinaolosuhteissa tai yhtiön toiminnassa havaitaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Alan toimintatapojen muutoksiin on varauduttu kehittämällä muun muassa vuokrauksen sähköisiä palveluita.

OPERATIIVISET RISKIT

Konsernin operatiivisista riskeistä merkittävimmät ovat liiketoimintaan ja henkilöstöön liittyvät riskit, sopimusriskit, työturvallisuusriskit, tietotekniikkaan liittyvät riskit, yleisten lakien ja säädösten noudattamiseen liittyvät riskit sekä konsernin hallinnointiperiaatteisiin liittyvät riskit. Merkittävimpien strategisten ja operatiivisten riskien hallinnoimiseksi konsernilla ja sen tytäryhtiöillä on omat valmiussuunnitelmansa. Suomelle ja Ruotsille on myönnetty OHSAS 18001-työturvallisuussertifiikatit.

TALOUDELLISET JA RAHOITUSRISKIT

Taloudellisten ja rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on turvata yhtiön korkeatasoinen ulkoinen ja sisäinen taloudellinen raportointi, rahoituksen saatavuus sekä minimoida toimintaympäristön ja rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Konsernin pääasiallisia rahoitusriskejä ovat rahavirran korkoriski, valuuttakurssiriski, luottoriski ja likviditeettiriski. Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainanotto ja sijoitukset on hajautettu kiinteisiin ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin. Korkoriskin hallitsemiseksi käytetään johdannaissopimuksia kuten koronvaihtosopimuksia. Valuuttakurssiriski muodostuu pääasiassa nettosijoituksista ulkomaisiin yksiköihin sekä valuuttamääräisistä lainoista, joihin liittyvän riskin suojausinstrumentina on käytetty valuuttatermiinejä.

Konsernin rahoituspolitiikassa on määritelty rahoitustoiminnan vastuut ja menettelytavat sekä suojaustoiminnan tavoitteet ja periaatteet. Konsernin maakohtainen rahoitus hoidetaan keskitetysti pääsääntöisesti konsernin sisäisillä lainoilla.

LIIKETAPAHTUMARISKIT

Konsernin liiketapahtumariskejä ovat muun muassa kaluston vuokraamiseen ja toiminnan häiriöttömään jatkamiseen liittyvät riskit, joita on mahdollista hallinnoida vakuutuksin. Kattava vakuutusturva on oleellinen osa Cramo-konsernin riskienhallintaa.

YMPÄRISTÖRISKIT

Ympäristövastuu on tärkeä osa Cramon liiketoimintamallia. Konserni kykenee vähentämään rakentamisen ympäristökuormitusta kone- ja laitekantansa korkeilla käyttöasteilla. Cramon ympäristövastuuseen kuuluu huolehtia, että vuokrattavat koneet, laitteet ja toimitilat ovat korkealaatuisia ja huolellisesti huollettuja ja kunnostettuja. Laitehankinnoissa tarkistetaan että laitetoimittajat ovat Global Compact -yrityksiä tai vastaavia. Laitteet luovutetaan testattuina ilman tarpeettomia pakkauksia.

Laitteiden elinkaari pidetään pitkänä huolellisella kunnossapidolla. Käytöstä poistettavasta laitteesta syntyvä materiaali kierrätetään mahdollisimman kattavasti.

Aluekohtaiset tulosyksiköt vastaavat kemikaalien ja ongelmajätteiden varastoinnista ja jälleen käsittelystä. Cramon toiminnot Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa on sertifioitu ISO 14001 -ympäristö ja ISO 9001 -laatu järjestelmien mukaisesti.

Cramo julkaisee erillisen Kestävän kehityksen raportin, joka sisältää tietoa Cramon toimintaan liittyvistä ympäristöasioista ja yhteiskuntavastuista. Raportti valmistuu kevään aikana, ja se ilmestyy sekä painettuna että sähköisessä muodossa Cramon Internet-sivuille. Raportti ei ole ulkopuolisen riippumattoman tahon varmentama.

NÄKYMÄT VUODELLE 2016

Talouskehityksen odotetaan jatkavan asteittaista elpymistä Euroopassa. Euroopan Keskuspankin joulukuisen arvion mukaan lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat maltillisena jatkuvaan BKT:n kasvuun.

EKP odottaa suotuisien rahoitustulojen ja matalien asuntolainakorkojen yhdistettynä kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvuun vahvistavan

asuntojen kysyntää lähitulevaisuudessa. Uudis- ja korjausrakentamista sekä siirtokelpoisten tilojen tarvetta lisäävät erityisesti kaupungistuminen, demografiset muutokset sekä maahanmuuton voimakas kasvu. Siirtokelpoisten tilojen kysyntää lisäävät uutena käyttökohteena turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset.

Rakennusalan markkinanäkymät ovat myönteiset. Alan markkinatutkimuslaitokset Euroconstruct ja Forecon arvioivat joulukuussa julkistamisaan raporteissa rakentamisen lisääntyvän vuonna 2016 kaikissa muissa Cramon toimintamaissa paitsi Venäjällä ja Slovakiassa. Myös Suomen Rakennusteollisuus RT arvioi rakentamisen kääntyvän kasvuun Suomessa vuonna 2016. Voimakkainta, 7,4 prosentin, kasvua odotetaan Puolasta. Muualla kasvuo-dotukset vaihtelevat yhden ja neljän prosentin välillä.

Pitkällä aikavälillä kone- ja laitevuokrauksen markkinoiden odotetaan kasvavan nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista viiveellä. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen määrän lisäksi teollisuuden investoinnit ja vuokrauksen penetraatioasteen kasvu. Tiukentuva lainsäädäntö ja vaatimukset rakentamisen tehostamiselle ja laadun parantamiselle lisäävät tarvetta erilaisille vuokraukseen liittyville palveluille.

European Rental Association (ERA) arvioi marraskuun ennusteessaan kone- ja laitevuokrauspalveluiden käytön lisääntyvän vuonna 2016 kaikilla Cramon markkina-alueilla. Cramon arvion mukaan siirtokelpoisten tilojen kysyntä on Pohjoismaissa kasvanut lähes kuusi prosenttia vuodessa viimeisen viiden vuoden aikana. Cramo arvioi markkinoiden kasvavan jonkin verran vahvemmin Baltiassa ja Saksassa.

Cramo Oyj:n hallituksen ohjeistus vuodelle 2016 on: Vuonna 2016 Cramo-konsernin liikevaihto kasvaa paikallisissa valuutoissa ja EBITA-marginaali paranee vuoteen 2015 verrattuna.

VOITONJAKOPOLITIikka JA HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Yhtiön voitonjakopolitiikan mukaan Cramo Oyj:n tavoitteena on harjoittaa vakaata voitonjakopolitiikkaa ja maksaa noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS) osinkona.

Cramo Oyj:n jakokelpoiset varat 31.12.2015 olivat 190 317 876,06 euroa, sisältäen jakamattomia voittovaroja

48 702 101,29 euroa. Cramo Oyj:n tilikauden voitto oli 33 318 935,80 euroa.

Hallitus esittää 31.3.2016 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.–31.12.2015 jaetaan osinkoa 0,65 euroa osakkeelta ja että loput voittovaroista jätetään omaan pääomaan.

Varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettävän torstaina 31.3.2016.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernin uusi toimitusjohtaja Leif Gustafsson aloitti tehtävässään 1.1.2016.

Cramo ilmoitti 15.1.2016 suunnatusta maksuttomasta osakeannista liit-
tyen Cramo-konsernin osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään 2013. Osakeannissa luovutettiin 43.562 yhtiön hallussa olevaa Cramo Oyj:n osaketta vastikkeetta osakepohjaiseen

kannustinjärjestelmään kuuluville avainhenkilöille järjestelmän ehtojen mukaisesti. Cramo Oyj:n hallituksen 16.12.2015 tekemä päätös osakeannista perustuu varsinaisen yhtiökokouksen 31.3.2015 myöntämään valtuutukseen.

Cramo Oyj:n osakkeenomistajien nimistystoimikunta ehdotti 27.1.2016 seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, joka on suunniteltu pidettäväksi 31.3.2016, että hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistetaan seitsemän (7) varsinaista jäsentä. Nimitystoimikunta ehdotti, että hallitukseen valitaan uudelleen nykyisistä jäsenistä Helene Biström, Peter Nilsson, Joakim Rubin, Raimo Seppänen, Erkki Stenberg ja Caroline Sundewall sekä uutena jäsenenä Perttu Louhiluoto. Hallituksen nykyisistä jäsenistä Leif Boström ja Eino Halonen ovat ilmoittaneet että he eivät ole käytettävissä uudelleenvalintaa varten.

LIIKETOIMINNAN KESKEISET TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT		2015	2014	2013	2012 ²	2011
Liikevaihto	M€	667,9	651,8	657,3	688,4	679,9
Muutos-%	%	+2,5	-0,8	-4,5	+1,3	+38,2
Liikevoitto	M€	76,7	34,3	66,8	64,5	54,3
% liikevaihdosta	%	11,5	5,3	10,2	9,4	8,0
Voitto ennen veroja ¹	M€	63,8	21,5	51,9	44,3	32,2
% liikevaihdosta	%	9,6	3,3	7,9	6,4	4,7
Tilikauden tulos ¹	M€	49,7	16,0	42,8	38,7	23,5
% liikevaihdosta	%	7,4	2,5	6,5	5,6	3,5
Oman pääoman tuotto ¹	%	10,5	3,4	8,3	7,5	5,4
Sijoitetun pääoman tuotto ¹	%	9,0	4,2	7,7	7,3	6,6
Omavaraisuusaste	%	45,7	43,9	47,1	48,6	44,4
Bruttoinvestoinnit	M€	175,0	159,1	129,6	125,1	262,5
% liikevaihdosta	%	26,2	24,4	19,7	18,2	38,6
josta liiketoimintahankinnat	M€	9,8	11,4	29,1	0,8	115,4
Oma pääoma	M€	490,7	455,0	500,6	532,6	493,9
Korolliset nettovelat	M€	368,4	385,4	364,8	346,9	390,4
Nettovelkaantumisasaste	%	75,1	84,7	72,9	65,1	78,7
Henkilöstö keskimäärin	No.	2 486	2 528	2 463	2 664	2 580

1 Vertailutiedot tilikaudelta 2012 on oikaistu uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet standardin takautuvan soveltamisen vuoksi

2 Tunnusluvut tilikaudelta 2012 on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäviksi varoiksi ja veloiksi

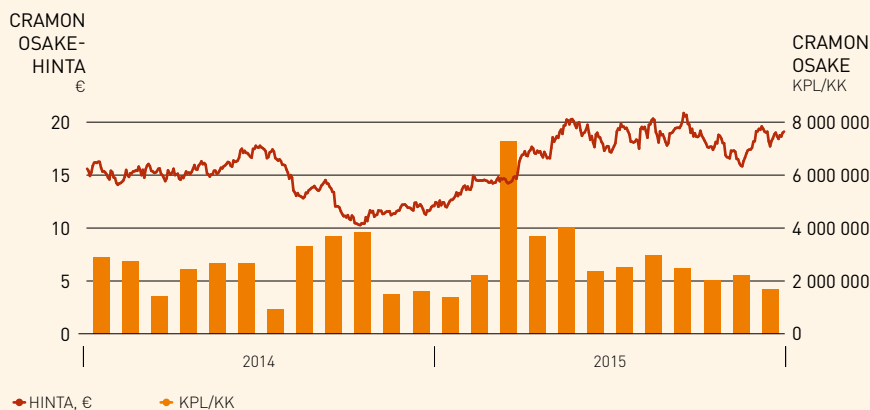
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

Tulos/osake ¹	€	1,13	0,37	1,01	0,94	0,60
Tulos/osake, laimennettu ^{1,2}	€	1,12	0,36	1,00	0,93	0,60
Oma pääoma/osake	€	11,05	10,40	11,56	11,58	10,83
Osinko/tulos	%	57,6*	149,3	59,3	44,8	49,9
Osinko/osake	€	0,65*	0,55	0,60	0,42	0,30
Osakkeiden vaihto	No.	33 659 526	28 710 540	23 736 696	16 900 991	30 446 719
% lukumäärästä	%	75	66	55	40	74
Osakkeiden keskimääräinen oikaistu lukumäärä	No.	44 067 946	43 455 457	42 297 421	41 356 347	39 098 751
Osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	No.	44 395 004	43 748 741	43 310 671	41 708 387	41 122 798
Hinta/voitto -suhde (P/E)		16,9	32,8	15,2	8,5	13,2
Efektiiivinen osinkotuotto	%	3,4*	4,6	3,9	5,3	3,8
Osakekannan markkina-arvo	M€	848,4	528,5	665,3	332,8	327,8
Keskikurssi	€	17,08	13,97	12,21	9,77	11,89
Tilikauden viimeinen kaupankäyntikurssi	€	19,11	12,08	15,36	7,92	7,91
Alin kaupankäyntikurssi	€	11,77	10,28	7,98	7,04	5,68
Ylin kaupankäyntikurssi	€	20,88	17,78	16,83	13,03	20,23

1 Vertailutiedot tilikaudelta 2012 on oikaistu uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet standardin takautuvan soveltamisen vuoksi

2 Optioiden ja osakeohjelmien laimennusvaikutuksella oikaistuna

* Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,65 euroa osakkeelta

KONSERNITASE

1 000 €	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3	686 909	625 738
Liikearvo	4	151 142	149 472
Muut aineettomat hyödykkeet	4	68 179	76 167
Osuudet yhteisyrityksissä	7	2 608	4 254
Laskennalliset verosaamiset	8	13 463	14 336
Lainasaamiset	11	15 267	17 656
Myyntisaamiset ja muut saamiset	11	1 436	1 266
Pitkäaikaiset varat yhteensä		939 003	888 889
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	12	8 963	9 718
Myyntisaamiset ja muut saamiset	11	130 482	128 767
Tuloverosaamiset		3 031	10 996
Johdannaisinstrumentit	10	889	3 632
Rahavarat	13	3 511	5 689
Lyhytaikaiset varat yhteensä		146 875	158 801
VARAT YHTEENSÄ		1 085 878	1 047 690
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma		24 835	24 835
Muut rahastot		326 297	322 837
Suojausrahasto		-7 074	-8 162
Muuntoerot ¹		-26 395	-31 133
Kertyneet voittovarot ¹		173 081	146 613
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		490 743	454 990
Oma pääoma yhteensä	14	490 743	454 990
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	15	293 811	294 392
Johdannaisinstrumentit	10	8 322	9 286
Laskennalliset verovelat	8	70 636	68 096
Eläkevelat	16	1 707	1 861
Muut pitkäaikaiset velat	17	2 832	1 797
Pitkäaikaiset velat yhteensä		377 308	375 432
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	15	78 097	96 676
Johdannaisinstrumentit	10	233	580
Osto- ja muut velat	18	136 070	115 377
Tuloverovelat		2 817	3 984
Varaukset		611	652
Lyhytaikaiset velat yhteensä		217 827	217 269
Velat yhteensä		595 135	592 700
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		1 085 878	1 047 690

¹ Muuntoerojen esittämistapaa omassa pääomassa on muutettu. Oikaisun seurauksena vertailukauden kertyneet voittovarot ovat kasvaneet 6,4 miljoonaa euroa ja muuntoerot pienentyneet 6,4 miljoonaa euroa.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1 000 €	Liite	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Liikevaihto		667 877	651 758
Liiketoiminnan muut tuotot	20	13 462	13 156
Materiaalit ja palvelut	21	-236 619	-232 663
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	22	-143 899	-138 500
Liiketoiminnan muut kulut	23	-115 510	-125 927
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta	24	-100 878	-97 008
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	7	395	-523
Yrityshankinnoista aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	24	-8 114	-35 965
Liikevoitto		76 714	34 328
Rahoitustuotot ¹		11 038	19 668
Rahoituskulut ¹		-23 961	-32 518
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	25	-12 923	-12 849
Voitto ennen veroja		63 791	21 479
Tuloverot	26	-14 075	-5 471
Tilikauden tulos		49 715	16 008
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		49 715	16 008
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton, €	27	1,13	0,37
Laimennusvaikutuksella oikaistu, €	27	1,12	0,36
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT			
Tilikauden tulos		49 715	16 008
Muut laajan tuloksen erät	26		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Eläkevelvoitteiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät, verojen jälkeen		59	-324
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä		59	-324
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen		1 088	-2 309
Myytavissä olevat rahoitusvarat			-119
Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä		-2 040	-12 689
Muuntoerojen vaikutus		6 778	-25 243
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä		5 826	-40 360
Muut laajan tuloksen erät yhteensä, verojen jälkeen		5 885	-40 684
Tilikauden laaja tulos		55 600	-24 676
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		55 600	-24 676

1 Rahoitustuottojen ja -kulujen esittämistapaa tuloslaskelmassa on muutettu. Aikaisemmin valuuttakurssierot sisältyivät nettomääräisinä rahoituskuluihin, nyt valuuttakurssivoitot esitetään rahoitustuotoissa ja valuuttakurssitappiot rahoituskuluissa. Vertailukauden lukuja on muutettu vastaavasti.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							
	Osakepääoma	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Arvonmuutos rahasto	Suojausrahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
1.1.2014	24 835	186 926	131 816	119	-6 726	6 799	156 813	500 582
Muuntoerot ¹						-37 932		-37 932
Eläkevelvoitteiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät							-324	-324
Suojausrahasto					-2 309			-2 309
Siirrot erien välillä					873		-873	
Myytavissä olevat rahoitusvarat				-119				-119
Tilikauden tulos							16 008	16 008
Laaja tulos				-119	-1 436	-37 932	14 811	-24 676
Osakemerkinnät			4 395					4 395
Osingonjako							-25 986	-25 986
Osakeperusteiset maksut							675	675
Muutokset erien välillä			-300				300	
31.12.2014	24 835	186 926	135 911		-8 162	-31 133	146 613	454 990
1.1.2015	24 835	186 926	135 911		-8 162	-31 133	146 613	454 990
Muuntoerot						4 738		4 738
Eläkevelvoitteiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät							59	59
Suojausrahasto					1 088			1 088
Tilikauden tulos							49 715	49 715
Laaja tulos					1 088	4 738	49 774	55 600
Osakemerkinnät			3 459					3 459
Osingonjako							-24 132	-24 132
Osakeperusteiset maksut							826	826
31.12.2015	24 835	186 926	139 370		-7 074	-26 395	173 081	490 743

1 Muuntoerojen esittämistapaa omassa pääomassa on muutettu. Oikaisun seurauksena vertailukauden kertyneiden voittovarojen avaava saldo on pienentynyt 9,1 miljoonaa euroa ja muuntoerojen avaava saldo kasvanut 9,1 miljoonaa euroa.

Lisätietoja osakepääomasta ja oman pääoman rahastoista on esitetty liitetiedossa 14.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 €	Liite	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta			
Voitto ennen veroja		63 791	21 479
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	24	108 992	132 974
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	7	-395	523
Muut ei-rahavirtavaikuttavat oikaisut	28	-8 806	-10 064
Rahoitustuotot ja -kulut	25	12 923	12 849
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		176 505	157 761
Käyttöpääoman muutos			
Vaihto-omaisuuden muutos		880	-1 772
Myynti- ja muiden saamisten muutos		-955	-12 915
Osto- ja muiden velkojen muutos		19 453	7 934
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		195 883	151 008
Maksetut korot		-11 597	-12 827
Saadut korot		1 193	1,684
Muut rahoituserät		3 192	-211
Maksetut verot		-5 810	-21 388
Liiketoiminnan nettorahavirta		182 861	118 266
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-165 204	-147 700
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynti		25 071	28 354
Tytäryhtiö- ja liiketoimintahankintojen nettorahavirta		-7 146	-5 407
Investointien nettorahavirta		-147 279	-124 753
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos		2 388	2 689
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset		-13 295	-15 863
Korollisten velkojen lisäys		7 000	42 000
Korollisten velkojen vähennys		-13 721	-6 586
Osakemerkinnät		4 049	11 358
Maksetut osingot		-24 128	-25 982
Rahoituksen nettorahavirta		-37 707	7 616
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 1.1.		5 689	4 770
Kurssierot		-53	-210
Rahavarat 31.12.		3 511	5 689

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskojen ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Cramo toimii 15 maassa Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa 328 toimipisteessä ja sillä on 2 486 työntekijää.

Konsernin emoyhtiö Cramo Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka Y-tunnus on 0196435-4. Yhtiön kotipaikka on Vantaa ja sen rekisteröity osoite on Kalliosolantie 2, 01740 Vantaa. Cramo Oyj:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalla.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.cramo.com tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista osoitteesta Kalliosolantie 2, 01740 Vantaa.

Cramo Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän tilinpäätöksen 9.2.2016. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

LAATIMISPERUSTA

Cramon konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkupe- räisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta johdannaisinstrumentteja, osakeperusteisia maksuja sekä etuuspo- haisia eläkejärjestelyjä. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS stan- dardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja tietoa harkintaan perustuvista ratkai- suista, joita johto on tehnyt. Tietoa harkin- taan perustuvista ratkaisuista, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilin- päätöksen laadintaperiaatteita sovelta- essaan ja joilla on eniten vaikutusta tilin- päätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty laadintaperiaatteiden kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laadin- taperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

PÄÄTTYNEELLÄ TILIKAUDELLE SOVELLETUT SEKÄ TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVIKSI TULEVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT SEKÄ TULKINNAT

Konserni on soveltanut tilikauden aikana voimaantulleita sitä koskevia standardi- muutoksia ja tulkintoja (IAS 19 Työsuhde- etuudet, IFRIC 21 Julkiset maksut ja vuosittaiset parannukset 2010-2012 ja 2011-2013). Muutoksilla ei ole ollut olen- naista vaikutusta konsernin tilikauden tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tilinpäätöksen esittämiseen.

International Accounting Standards Board on julkistanut kolme uutta konsernia koskevaa standardia, IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista ja IFRS 16 Vuokrasopimukset. IFRS 9 ja IFRS 15 on sovellettava 1. tammikuuta 2018 alkaen ja IFRS 16 1. tammikuuta 2019 alkaen. Euroopan Unioni ei ole vielä hyväksynyt standardeja. Konserni arvioi parhaillaan standardien vaikutusta.

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi sisältää uudistetun ohjeistuksen rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen sekä uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin ja uudet yleisen suojauslaskennan vaatimukset. Konserni arvioi parhaillaan standardin vaikutusta.

- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi sisältää viisivaiheisen mallin asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen. Tuloutus tapahtuu silloin kun (tai sitä mukaa kun) asiakas saa määräysvallan luvattuun tavaraan tai palveluun siinä määrässä, johon yritys odottaa olevansa oikeutettu kyseisistä tuotteista tai palveluista. Lisäksi IFRS 15 sisältää kattavat liitetietovaatimukset. Konserni arvioi parhaillaan standardien vaikutusta.
- IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardin mukaan vuokralle ottajien on kirjattava lähes kaikista vuokrasopimuksista taseeseensa tulevaisuudessa maksettavia vuokria kuvastava vuokrasopimusvelka sekä käyttöoikeutta koskeva omaisuusera. Vuokralle antajien osalta kirjanpitokäsittely säilyy jokseenkin ennallaan. Konserni arvioi parhaillaan standardien vaikutusta.

Vuonna 2016 voimaantulevilla IFRS- standardeilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tilinpäätöksen esittämiseen. Konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön 1.1.2016 alkavalla tilikaudella.

- Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen: Disclosure Initiative (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määrittäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta konsernin tilikauden tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tilinpäätöksen esittämiseen.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

TYTÄRYRITYKSET

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty Cramo Oyj:n lisäksi tytäryhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni on osallisena sijoituskohteessa ja altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä sijoituskohdetta koskevaa valtaansa. Määräysvaltaa arvioitaessa on otettava huomioon kaikki tosiseikat. Jos on viitteitä siitä, että tosiseikoissa tai olosuhteissa on tapahtunut muutoksia, tulee määräysvaltaa sijoituskohteessa arvioida uudelleen. Vallalla tarkoitetaan oikeuksia, jotka tarkasteluhetkellä tuottavat sijoittajalle kyvyn ohjata merkityksellisiä toimintoja, ts. toimintoja, joilla on merkittävä vaikutus sijoituskohteen tuottoon. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernilla on 100 % määräysvalta kaikissa tytäryrityksissä. Tytäryhtiöt on luettu liitteessä 31 Konserniyritykset.

Liiketoimintojen yhdistämiset on käsitelty hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike on määritetty luovutettujen varojen, vastattavaksi otettujen velkojen ja liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien hankintahetken käypään arvoon. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosaikutteisesti. Hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypään arvoon, josta ei ole vähennetty määräysvallattomien omistajien osuutta. Liikearvona kirjataan määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen lasketuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Jos määrä on pienempi kuin hankinnan kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuuden käypä arvo ja kyseessä on edullinen kauppa, kirjataan erotus suoraan laajaan tuloslaskelmaan.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisointimattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä

laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

YHTEISYRITYKSET

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty yhtiöt, joissa konsernilla on yhteinen määräysvalta (50/50). Yhteisyritysten tilinpäätöstiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus yhteisyrityksien tilikauden tuloksista esitetään omana eränään liikevoiton yläpuolella. Konsernin investoinnit yhteisyrityksiin hankinta-ajankohtana, mukaan lukien yhteisyritysten oman pääoman muutokset hankinta-ajankohdan jälkeen, on esitetty taseessa kohdassa "Osuudet yhteisyrityksissä".

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUTTAMINEN

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämisvaluutta.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET LIIKETAPAHTUMAT

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Käytännössä käytetään usein kurssia, joka likimain vastaa tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättämispäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muutettu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen käyvän arvon määrittämispäivän kurssija. Muutoin ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

ULKOMAISTEN KONSERNIYRITYSTEN TILINPÄÄTÖSTEN MUUNTAMINEN

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden painotettua keskimurssia käyttäen ja

taseet raportointikauden päättämispäivän kurssija käyttäen. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kurssilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuttamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun määräysvalta tytäryrityksessä muuttuu, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana myyntivoittoa tai -tappiota. Ulkomaisten yksiköiden hankinnasta syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisu on käsitelty paikallisessa valuutassa kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoina ja velkoina. Ne muunnetaan euroiksi raportointikauden päättämispäivän kurssija käyttäen.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

LIKEARVO

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen lasketuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta, ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että arvo saattaa olla alenunut. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkupeiräiseen hankintamenoön vähennettynä arvonalentumisilla.

ASIAKASSUHTEET JA TOIMIPISTEVERKKO

Liiketoimintojen yhdistämisissä on kohdistettu kauppahintaa asiakassuhteille ja toimipisteverkolle. Asiakassuhteiden arvostuksessa on sovellettu Multi-period Excess Earnings -menetelmää. Toimipisteverkko on arvostettu perustuen siihen hyötyyn, jonka toimiva toimipiste tuottaa suhteessa itse perustettavaan toimipisteeseen.

BRÄNDI JA CO-BRÄNDI

Brändit ja co-brändit ovat muodostuneet liiketoimintojen yhdistämisissä. Konsernin pääbrändi on "Cramo", jonka taloudellinen vaikutusaika on arvioitu rajoittamattomaksi, koska sen on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen

kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Cramo-brändistä ei kirjata poistoja, vaan se testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Brändi on konsernin yhteinen omaisuus, joka testausta varten kohdistetaan uudelleen rahavirtaa tuottaville yksiköille liikevaihdon suhteessa. Omaisuusserien kohdistaminen yksiköille on esitetty liitteessä 5. Brändi arvostetaan alkupe- räiseen hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Liiketoimintojen hankinnan yhteydessä konsernin omistukseen siirtyneet brändit arvostetaan tuotoperusteisella "relief-from-royalty" -menetelmällä riippumatta siitä aikooko konserni ottaa brändin käyttöönsä. Nämä co-brändit ovat kuitenkin luonteeltaan väliaikaisia ja ne poistetaan 1-10 vuoden aikana. Poistot ovat etupainotteisia heijastaen co-brändin suurempaa merkitystä heti hankinnan jälkeen. Co-brändit kohdistetaan samalle segmentille, johon vastaava liiketoimintojen hankinta kuuluu.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi kaudelle, jolla ne syntyvät.

Kehittämismenot aktivoidaan silloin, kun on todennäköistä, että kehityshanke tuottaa vastaista taloudellista hyötyä ja menot voidaan luotettavasti mitata. Muut kehittämismenot kirjataan kuluksi.

Konsernin tämänhetkiset kehityshankkeet eivät täytä aktivointikriteereitä ja siten kehittämismenot kirjataan kuluksi niiden syntyessä.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintameno, kun on todennäköistä, että omaisuus tuottaa vastaista taloudellista hyötyä ja sen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

Asiakassuhteet	3 - 10 vuotta
Toimipisteverkko	10 - 20 vuotta
Co-brändit	1 - 10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	2 - 8 vuotta

Aineettomien hyödykkeiden poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuus on valmis käytettäväksi, ts. sellaisessa

sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Hankintameno sisältää hankinnasta välittömästi aiheutuvat kustannukset. Liiketoimintojen hankinnan yhteydessä konsernin omistukseen siirtyneet aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Myöhemmin syntyneet menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä hyödykkeenä vain, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä ja niiden hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, jona ne ovat toteutuneet.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot seuraavien arvioidujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa:

Rakennukset ja rakennelmat	5-50 vuotta
Vuokrattavat: Siirtokelpoiset tilat	10-15 vuotta
Koneet ja laitteet	3-10 vuotta
Palvelutuotannon koneet ja kalusto	6-10 vuotta
Oman käytön koneet ja kalusto	3 - 6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3-10 vuotta

Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuus on valmis käytettäväksi, ts. sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Poistot vuokrattavista koneista ja laitteista aloitetaan, kun ne ovat vuokrattavissa asiakkaille.

Omaisuusserien jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

JULKISET AVUSTUKSET

Julkiset avustukset on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää

avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuusserien käyttöaikana. Tutkimus- ja kehittämismenoja koskevat avustukset sekä sellaiset avustukset, jotka on saatu korvauksiksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVON ALENTUMINEN

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuus-erän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuus-erästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuus-erästä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuus-erän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuus-erästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus korkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuus-erään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuus-erän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuus-eriä. Arvonalentumistappion kirjaimen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuus-erän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuus-erästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio

1 peruutetaan siinä tapauksessa, että
2 on tapahtunut muutos niissä arvioissa,
3 joita on käytetty määrittettäessä omai-
4 suuserästä kerrytettävissä olevaa raha-
5 määrää. Arvon alentumistappiota ei
6 kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä
7 omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman
8 arvonalentumistappion kirjaamista.
9 Liikearvosta kirjattua arvonalentumis-
10 tappiota ei peruta missään tilanteessa.

VUOKRASOPIMUKSET

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

9 Aineellisia käyttöomaisuushyödyk-
10 keitä koskevat vuokrasopimukset, joissa
11 konsernilla on olennainen osa omista-
12 miselle ominaisista riskeistä ja eduista,
13 luokitellaan rahoitusleasingosopimuk-
14 siksi. Rahoitusleasingosopimuksella
15 hankittu omaisuuserä merkitään tasee-
16 seen vuokra-ajan alkamisajankohtana
17 vuokratun hyödykkeen käypään arvoon
18 tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon
19 sen mukaan, kumpi niistä on alempi.
20 Rahoitusleasingosopimuksella hanki-
21 tusta hyödykkeestä tehdään poistot
22 hyödykkeen taloudellisen vaikutus-
23 ajan tai mikäli omistusoikeuden hanki-
24 misesta vuokratuuden päättyessä ei
25 ole täyttää varmuutta, sitä lyhyemmän
26 vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat
27 leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon
28 ja velan lyhennykseen vuokra-aikana
29 siten, että kullakin kaudella jäljellä
30 olevalle velalle muodostuu samansuu-
31 ruinen korkoprosentti. Vuokravoi-
32 tteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

33 Vuokrasopimukset, joissa omista-
34 miselle ominaiset riskit ja edut jäävät
vuokralle antajalle, käsitellään muina
vuokrasopimuksina. Muiden vuokra-
sopimusten perusteella suoritettavat
vuokrat kirjataan kuluksi tulosvaikut-
teisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

KONSERNI VUOKRALLE ANTAJANA

28 Konsernin vuokralle antamat hyödyk-
29 keet, joiden omistamiselle ominaiset
30 riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennai-
31 silta osilta vuokralle ottajalle, käsi-
32 tellään rahoitusleasingosopimuk-
33 sina ja kirjataan taseeseen saamisina.
34 Saaminen kirjataan nykyarvoon.

Muilla kuin rahoitusleasingosopi-
muksilla vuokralle annetut hyödyk-
keet sisältyvät taseen aineelli-
siin käyttöomaisuushyödykkeisiin.
Niistä tehdään poistot taloudelli-
sena vaikutusaikana, kuten vastaavista
omassa käytössä olevista aineellisista
käyttöomaisuushyödykkeistä.

Vuokrasopimusten tulouttamista
on selostettu laadintaperiaatteiden
kohdassa "Tuloutusperiaatteet".

RAHOITUSVARAT JA -VELAT

RAHOITUSVARAT

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan
seuraaviin ryhmiin: a) käypään arvoon
tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitus-
varat, b) lainat ja saamiset sekä c) myytä-
vissä olevat rahoitusvarat. Konsernilla
ei kuitenkaan tällä hetkellä ole olen-
naisia myytävissä olevia rahoitusva-
roja. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen
hankinnan tarkoituksen perusteella.
Varat luokitellaan alkuperäisen kirjaa-
misen yhteydessä niiden käyttötar-
koituksen perusteella ja tätä luokit-
telua arvioidaan uudelleen säännöllisin
väliajoin. Taseessa yli 12 kuukauden
pituiset sijoitukset sisältyvät pitkä-
aikaisiin varoihin ja alle 12 kuukauden
pituiset lyhytaikaisiin varoihin.

- a) *käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti
kirjattavat rahoitusvarat ovat
kaupankäyntitarkoituksessa
pidettäviä varoja. Rahoitusvaroihin
kuuluva erä luokitellaan tähän
ryhmään, jos se on hankittu
pääasiallisena tarkoituksena myydä
se lyhyen aikavälin kuluessa.
Mikäli johdannaisiin ei sovelleta
suojauslaskentaa, luokitellaan
ne kaupankäyntitarkoituksessa
pidettäviksi. Tämän ryhmän
omaisuuserät sisältyvät lyhytaikaisiin
varoihin.
- b) *lainat ja saamiset*
Lainat ja saamiset ovat
johdannaisvaroihin kuulumattomia
varoja, joihin liittyvät maksut ovat
kiinteät tai määritettävissä ja joita
ei noteerata toimivilla markkinoilla.
Ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin,
lukuun ottamatta erä, joiden
maturiteetti on tilinpäätöspäivästä
lukien yli 12 kuukautta. Nämä
sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin.
Lainasaamiset esitetään taseessa
omana eränä ja muut saamiset
luokitellaan taseessa myyntisaamiset
ja muut saamiset ryhmään (liite 11
Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset).
- c) *myytävissä olevat rahoitusvarat*
Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat
johdannaisvaroihin kuulumattomia
varoja, jotka on nimenomaisesti
määrätty tähän ryhmään tai joita
ei ole luokiteltu muuhun ryhmään.
Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin,
paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12
kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä
lähtien, jolloin ne sisällytetään
lyhytaikaisiin varoihin.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit
kirjataan kaupantekopäivänä eli
päivänä, jolloin konserni sitoutuu osta-
maan tai myymään kyseisen omaisu-
userän. Rahoitusvarat merkitään alun
perin taseeseen käypään arvoon sisäl-
täten transaktiomenot lukuun ottamatta
käypään arvoon tulosvaikutteisesti
kirjattavia rahoitusvaroja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti
kirjattavat rahoitusvarat merkitään
alun perin taseeseen käypään arvoon,
ja transaktiomenot kirjataan tulosvai-
kutteisesti. Alkuperäisen kirjaamisen
jälkeen käypään arvoon tulosvaikuttei-
sesti kirjattavat rahoitusvarat arvoste-
taan käypään arvoon. Lainat ja saamiset
arvostetaan taseessa myöhemmin
jaksotettuun hankintamenoon käyttäen
efektiivisen koron menetelmää.

Myytävissä olevat rahoitusvarat
kirjataan yleensä käypään arvoon.
Myytävissä olevien rahoitusvarojen
käyvän arvon muutokset kirjataan
muihin laajan tuloksen eriin. Käyvän
arvon muutokset siirretään omasta
pääomasta laajan tuloslaskelman rahoi-
tuseriin silloin, kun sijoitus myydään tai
kun sen arvo on alentunut siten, että
sijoituksesta tulee kirjata arvonalentu-
mistappio. Tilikaudella 2014 konsernin
myytävissä olevat rahoitusvarat päätet-
tiin uudelleen luokitella niiden epäolen-
naisen luonteensa vuoksi alkuperäi-
seen hankintamenoan arvostettaviksi
rahoitusvaroiksi.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaa-
minen tapahtuu silloin, kun konserni
on menettänyt sopimusperusteisen
oikeuden rahavirtoihin tai kun se on
siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja
tuotot konsernin ulkopuolelle.

ARVONALENTUMISTESTAUS

Mahdollisen arvonalentumisen tunnis-
tamiseksi varojen kirjanpitoarvoja
tarkastellaan säännöllisesti, vähin-
tään vuosittain. Konserni arvioi jokai-
sena tilinpäätöspäivänä onko olemassa
objektiivista näyttöä yksittäisen rahoi-
tusvaroihin kuuluvan erän tai rahoi-
tusvarojen ryhmän arvon alentumi-
sesta. Arvon alentumistestauksessa
otetaan huomioon niin ulkoiset lähteet,
kuten merkittävä lasku markkina-
arvossa, joka ei aiheudu ajan kulumi-
sesta, normaalikäytöstä tai korkotason
muutoksesta, kuin myös sisäiset lähteet
kuten todiste varojen epäkuranttiudesta
tai vauriosta.

RAHOITUSVELAT

Korolliset velat merkitään alun perin
kirjanpitoon käypään arvoon transaktio-
menoilla vähennettynä. Myöhemmin ne

arvostetaan jaksotettuun hankintame-
noon efektiivisen koron menetelmällä.
Korollisia velkoja sisältyy pitkä- ja lyhyt-
aikaisiin velkoihin. Ellei konsernilla ole
ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua
vähintään 12 kuukauden päähän tilinpää-
töspäivästä, luokitellaan korolliset velat
lyhytaikaisiksi.

Vieraan pääoman menot kirjataan
kuluiksi sillä tilikaudella, jonka aikana
ne ovat syntyneet. Lainasitoumuksiin liit-
tyvät järjestelypalkkiot kirjataan transak-
tiomenoiksi siihen määrään asti kuin on
todennäköistä, että koko lainasitoumus
tai osa siitä tullaan nostamaan. Tällöin
palkkio merkitään taseeseen, kunnes
laina nostetaan. Lainan noston yhtey-
dessä lainasitoumuksiin liittyvä järjeste-
lypalkkio merkitään osaksi transaktio-
kuluja. Siltä osin kuin on todennäköistä,
että lainasitoumusta ei tulla nostamaan,
järjestelypalkkio kirjataan ennakkomak-
suksi maksuvalmiuteen liittyvästä palve-
lusta ja jaksotetaan kuluksi lainasitou-
muksen ajanjaksolle.

Kaikkien rahoitusvarojen ja -velkojen
käypien arvojen määrittämisperiaatteet
on esitetty liitetiedossa 9 Rahoitusvarojen
ja -velkojen käyvät arvot.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaissopimukset merkitään
kirjanpitoon alun perin käypään arvoon
sinä päivänä kun konsernista tulee
sopimusosapuoli ja ne arvostetaan
myöhemmin edelleen käypään arvoon.
Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään
arvoon arvostamisesta, käsitellään
kirjanpidossa johdannaissopimuksen
käyttötarkoituksen määräämällä tavalla.
Konserni määrittää tietyt johdannaiset
joko:

- taseeseen merkittyjen velkojen
käyvän arvon suojausiksi (käyvän
arvon suojaus)
- taseeseen merkittyjen velkojen
sisältämän tietyn riskin tai
ennakoidun erittäin todennäköisen
liiketoimen suojausiksi (rahavirran
suojaus); tai
- ulkomaiseen yksikköön tehdyn
nettosijoituksen suojausiksi
(nettosijoituksen suojaus).

Konserni dokumentoi suojauslas-
kentaa aloittaessaan suojattavan kohteen
ja suojausinstrumenttien välisen suhteen
sekä konsernin riskienhallintavoit-
teet ja suojaukseen ryhtymisen strate-
gian. Konserni dokumentoi myös sekä
suojausta aloitettaessa että sen jälkeen
arvionsa siitä, ovatko suojaussuh-
teessa käytettävät johdannaiset erittäin

tehokkaita kumoamaan suojattavien
kohteiden käypien arvojen tai rahavirtojen
muutokset.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttä-
vien johdannaisinstrumenttien tehok-
kaan osuuden käyvän arvon muutos
kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.
Suojaussuhteen tehoton osuus kirja-
taan tulosvaikutteisesti ja esitetään laajan
tuloslaskelman rahoituserissä. Omaan
pääomaan kertyneet suojausvoitot ja
-tappiot siirretään laajaan tuloslaskel-
maan sillä tilikaudella, jolla suojattu erä
kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Voitto tai tappio, joka syntyy vaihtuva-
korkoisia lainoja suojaavien koronvaiht-
tosopimusten käyvän arvon muutosten
tehokkaasta osasta, kirjataan muihin
laajan tuloksen eriin. Kun rahavirran
suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti
erääntyy tai se myydään tai kun suoja-
uslaskennan kriteerit eivät enää täyty,
suojausinstrumentista kertynyt voitto tai
tappio jää omaan pääomaan siihen asti,
kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu.
Kuitenkin, jos ennakoitun suojatun liike-
toimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan
pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirja-
taan tulosvaikutteisesti ja esitetään laajan
tuloslaskelman rahoituserissä.

Johdannaiset, jotka on tehty suojaa-
mistarkoituksessa mutta joihin ei sovel-
leta tai ei voida soveltaa suojauslas-
kentaa, kirjataan käypään arvoon
tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoit-
usvarojen mukaisesti. Tällaisten
johdannaissopimusten käypien
arvojen muutokset kirjataan tulosvai-
kutteisesti ja esitetään laajan tuloslas-
kelman rahoituserissä.

Suojausinstrumenttien käyvät arvot on
esitetty liitetiedossa 10 Rahoitusriskien
hallinta.

Suojausrahaston muutokset on esitetty
laskelmassa konsernin oman pääoman
muutoksista (liitetieto 14 Osakepääoma
ja oman pääoman rahastot).

Suojauslaskennassa olevien johdan-
naisten käyvät arvot on esitetty taseen
pitkäaikaisissa varoissa tai veloissa,
mikäli suojattavan erän maturiteetti
on yli 12 kuukautta, muutoin ne sisäl-
tyvät lyhytaikaisiin varoihin tai velkoihin.
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suoja-
uslaskentaa, esitetään taseen lyhytaikai-
sissa varoissa tai veloissa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankinta-
menoon tai sitä alhaisempaan nettoreali-
sointiarvoon. Hankintameno määritetään
FIFO-menetelmällä. Valmiina hankit-
tujen tuotteiden hankintamenoon luetaan
kaikki ostomenot mukaan lukien välit-
tömät kuljetus-, käsittely- ja muut menot.

Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa
liiketoiminnassa saatava arvioitu myyn-
tihinta, josta on vähennetty myynnistä
aiheutuvat menot.

MYYNTISAAMISET

Myyntisaamiset on kirjattu kirjanpi-
toon alkuperäisen laskutuksen määräi-
senä. Arvonalentuminen kirjataan,
kun on objektiivista näyttöä siitä, että
arvonalentumistappio on syntynyt.
Myyntisaamisten arvonalentuminen
on konsernissa määritelty yhtenäisin
perustein saamisten erääntymisen
perusteella. Lisäksi arvonalentuminen
kirjataan, jos on muutoin näyttöä velal-
lisen maksukyvyttömyydestä, konkurs-
sista tai selvitystilasta. Luottotappiot on
kirjattu kulukuksi muihin liiketoiminnan
kuluihin.

RAHAVARAT

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta
ja lyhytaikaisista pankkitalletuksista,
joiden maturiteetti on enintään kolme
kuukautta hankinta-ajankohdasta
lukien. Käytössä olevat luottolimiitit
esitetään lainojen ryhmässä taseen
lyhytaikaisissa veloissa.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAKSI LUOKI- TELLUT PITKÄAIKAISET OMAI- SUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Pitkäaikaiset omaisuuserät tai luovu-
tettavien erien ryhmä ja lopetet-
tuihin toimintoihin liittyvät omaisuus-
erät ja velat luokitellaan myytävänä
olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa
vastaava määrä tulee kertymään pääasi-
assa omaisuuserän myynnistä jatkuvan
käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokit-
telun edellytyksen katsotaan täyt-
tyvän, kun myynti on erittäin todennä-
köinen ja omaisuuserä tai luovutettavien
erien ryhmä on välittömästi myytävissä
nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavan-
omaisin ehdoin, kun johto on sitou-
tunut myyntiin ja myynnin odotetaan
tapahtuvan vuoden kuluessa luokitte-
lusta. Välittömästi ennen luokittelua
myytävänä olevaksi kyseiset omaisuus-
erät tai luovutettavien erien ryhmän
varat ja velat arvostetaan niihin sovel-
lettavien IFRS-standardien mukaisesti.
Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä
olevat omaisuuserät tai luovutetta-
vien erien ryhmä arvostetaan kirjan-
pitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla
menoilla vähennettyyn käypään arvoon
sen mukaan, kumpi niistä on alempi.
Poistot näistä omaisuuseristä lopete-
taan luokitteluhetkellä. Luovutettavien
erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät,
jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin

1 arvostussääntöjen soveltamisalaan,
2 sekä velat arvostetaan niitä koskevien
3 IFRS-standardien mukaan myös luokit-
4 teluhetken jälkeen.

5 Lopetettujen toimintojen tulos esite-
6 tään omana eränä konsernin laajassa
7 tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat
8 omaisuuserät, luovutettavien erien
9 ryhmät, myytävänä oleviin omaisuus-
10 eriin liittyvät muihin laajan tuloksen
11 eriin kirjatut erät sekä luovutettavien
12 erien ryhmään sisältyvät velat esitetään
13 taseessa erillään muista eristä.

14 Myytävänä olevaksi luokiteltuja pitkä-
15 aikaisia omaisuuseriä tai lopetettuja
16 toimintoja ei ole ollut tilinpäätöksessä
17 esitetyillä tilikausilla.

18 OMA PÄÄOMA

19 Kantaosakkeet esitetään osakepää-
20 omana. Menot, jotka liittyvät oman
21 pääoman ehtoisten instrumenttien liik-
22 keeseenlaskuun tai hankintaan, esite-
23 tään oman pääoman vähennyseränä.

24 Jonkin konserniyhtiön hankki-
25 essa emoyhtiön omia osakkeita niistä
26 maksettu määrä sekä hankinnasta
27 välittömästi aiheutuneet kustannukset
28 (veroilla vähennettynä) vähennetään
29 omasta pääomasta, kunnes omat osake-
30 keet mitätöidään tai lasketaan uudel-
31 leen liikkeelle.

32 Optiojärjestelyissä osakemerkinnöistä
33 saadut varat, mahdollisilla transaktio-
34 menoilla oikaistuna, kirjataan järjes-
telyjen ehtojen mukaisesti sijoitetun
vapaan oman pääoman rahastoon.

35 VARAUKSET JA EHDOLLISET 36 VELAT

37 Varaus kirjataan, kun konsernilla on
38 aikaisemman tapahtuman seurauk-
39 sena oikeudellinen tai tosiasiallinen
40 velvoite, maksuveloitteen toteutu-
41 minen on todennäköistä ja veloitteen
42 suuruus on arvioitavissa luotettavasti.
43 Varaukset arvostetaan veloitteen katta-
44 miseksi vaadittavien menojen nykyar-
45 voon. Nykyarvon laskennassa käytetty
46 diskonttaustekijä valitaan siten, että
47 se kuvastaa markkinoiden näkemystä
48 tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta
49 ja veloitteeseen liittyvistä riskeistä.
50 Jos osasta veloitetta on mahdollista
51 saada korvaus kolmannelta osapuolelta,
52 korvaus kirjataan erilliseksi omaisuus-
53 eräksi, kun korvauksen saaminen on
54 käytännössä varmaa.

55 Ehdollinen velka on aikaisempien
56 tapahtumien seurauksena syntynyt
57 mahdollinen velvoite, jonka olemas-
58 saolo varmistuu vasta konsernin
59 määräysvallan ulkopuolella olevan
60 epävarman tapahtuman realisoituessa.
61 Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös
62 sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei

63 todennäköisesti edellytä maksuveloit-
64 teen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei
65 voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen
66 velka on esitetty liitetiedossa 19
67 Vakuudet ja vastuusitoumukset.

68 TYÖSUHDE-ETUUDET

69 ELÄKEVELVOITTEET

70 Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspoh-
71 jaisiksi tai maksupohjaisiksi järjeste-
72 lyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä
73 konserni suorittaa kiinteitä maksuja eril-
74 liselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeu-
75 dellista eikä tosiasiallista veloitetta
76 lisämaksujen suorittamiseen, mikäli
77 maksujen saajataho ei pysty suoriutu-
78 maan kyseisten eläke-etuuksien maksa-
79 misesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka
80 eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspoh-
81 jaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin
82 eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset
83 merkitään tulosvaikutteisesti sillä tilikau-
84 della, jota veloitus koskee.

85 Konsernilla on ainoastaan sellaisia
86 etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä,
87 joissa edunsaajat ovat jo eläkkeellä.
88 Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä esite-
89 tään taseessa nettovelka (tai – omai-
90 suuserä), jossa eläkeveloitteen nyky-
91 arvosta on vähennetty eläkejärjestelyyn
92 kuuluvat varat käypään arvoon arvos-
93 tettuina. Etuuspohjaisissa järjestelyissä
94 eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa
95 käytetään diskonttauskorkona yritysten
96 liikkeeseen laskemien korkealaatuisten
97 joukkovelkakirjalainojen markkina-
98 tuottoa. Nettovelan nettokorko kirjataan
99 tulosvaikutteisesti ja esitetään rahoitu-
100 serissä. Nettovelan uudelleen määrittä-
101 misestä aiheutuvat erät kirjataan muihin
102 laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella,
103 jona ne syntyvät.

104 OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

105 Konsernilla on käytössä osakeperus-
106 teisina kannustinjärjestelminä optio-
107 ohjelmia, osakepalkkiojärjestelmiä ja
108 osakesäästöohjelmia. Optio-ohjelmat
109 arvostetaan myöntämishetkellä käypään
110 arvoonsa, jota määritettäessä ei ole
111 huomioitu mahdollisia ei-markkinape-
112 rusteisia ansaintaehtoja. Nämä ei-mark-
113 kinaperusteiset ehdot, kuten työssäolo-
114 velvoite, vaikuttavat arvioon optioiden
115 lopullisesta määrästä. Optiojärjestelyjen
116 käypä arvo määritetään Black-Scholes
117 – option hinnoittelumallin perusteella.
118 Optio-ohjelman käypä arvo jaksotetaan
119 kuluksi oikeuden syntymisajanjaksolle
120 ja sitä vastaava muutos kirjataan omaan
121 pääomaan. Konserni arvioi merkittä-
122 väksi tulevien optioiden määrää jokai-
123 sena raportointikauden päättymispäivänä
124 ja kirjaa mahdollisen muutoksen laajaan
125 tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan.

126 Osakepalkkiojärjestelmissä ansainta-
127 jaksoina ovat kalenterivuodet ja kohde-
128 ryhmälle maksetaan asetettujen tavoit-
129 teiden saavuttamisesta palkkiona yhtiön
130 osakkeita. Osa palkkiosta makse-
131 taan rahana, joka käytetään palkkiosta
132 aiheutuviin veroihin ja veronluonteisiin
133 maksuihin. Palkkiot maksetaan kohde-
134 ryhmälle noin kahden vuoden kuluttua
135 palkkion vahvistamisesta, jos työssä-
136 olovelvoite täyttyy. Omana pääomana
137 maksettavan osuuden käypä arvo
138 määritetään palkkion myöntämishet-
139 kellä ja kirjataan kuluksi järjestelmän
140 ansaintajaksolle. Vastaava muutos
141 kirjataan omaan pääomaan. Kuluksi
142 kirjattava määrä perustuu konsernin
143 arvioon tulevien osakkeina maksetta-
144 vian etuuksien määrästä ansainta-
145 jakson lopussa. Ei markkinaperus-
146 teisten ehtojen (EPS-tavoite) vaikutuksia
147 ei sisällytetä etuuksien käypään arvoon,
148 vaan ne otetaan huomioon niiden osake-
149 keiden määrissä, joihin oletetaan
150 syntyvän oikeus ansaintajakson lopussa.
151 Konserni päivittää oletuksen lopul-
152 lisesta osakkeiden määrästä jokai-
153 sena raportointipäivänä. Arvioiden
154 muutokset kirjataan laajaan tuloslas-
155 kelmaan. Rahana maksettavan osuuden
156 käypä arvo kirjataan velaksi ja määri-
157 tetään uudelleen jokaisena rapor-
158 tointipäivänä arvioitujen osakkeina
159 maksettavien etuuksien perusteella.
160 Rahana maksettava osuus kirjataan
161 kuluksi järjestelmän ansaintajaksolle.
162 Arvioiden muutokset kirjataan laajaan
163 tuloslaskelmaan.

164 Osakesäästöohjelmassa konsernin
165 henkilöstöllä on mahdollisuus säästää
166 12 kuukauden säästökauden aikana 2 –
167 5 % bruttokuukausipalkastaan ja sääs-
168 tetyllä määrällä ostetaan automaati-
169 sesti osallistujille yhtiön osakkeita
170 markkinahintaan neljännesvuosittain
171 tulosjulkistuksen jälkeen säästökauden
172 aikana. Ohjelmaan osallistuva henkilö
173 saa maksutta yhden lisäosakkeen
174 kutakin kahta ostettua säästöosaketta
175 kohden, jos hän omistaa säästökau-
176 della hankitut säästöosakkeet määrätyn
177 omistusjakson päättymiseen saakka.
178 Lisäksi lisäosakkeiden saamisen edel-
179 lytyksenä on osallistujan työsuhteen
180 voimassaolo omistusjakson päättymi-
181 seen asti. Ensimmäinen säästökausi
182 alkoi 1.10.2012 ja sen palkkio-osakkeet
183 maksetaan vuonna 2016. Lisäosakkeet
184 maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja
185 osittain rahana. Rahalla pyritään katta-
186 maan palkkiosta osallistujalle aiheu-
187 tuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.
188 Omana pääomana maksettavat lisä-
189 osakkeet arvostetaan käypään arvoon
190 säästöosakkeiden hankintahetkellä.
191 Rahana maksettavan osuuden käypä

arvo määritetään säästöosakkeiden hankinnan yhteydessä ja arvostetaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä. Osakesäästöohjelman kulut kirjataan säästökauden ansaintajaksolle.

Osakeperusteiset maksut on esitetty liitetiedossa 29.

TULOUTUSPERIAATTEET

Konsernin liikevaihto muodostuu pääasiassa rakennuskoneiden ja -laitteiden sekä siirtokelpoisten tilojen vuokratuotoista, vuokrauksen oheispalveluista sekä koneiden ja laitteiden myyntituotoista. Liikevaihtona esitetään tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot käypään arvoon arvostettuina välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kursieroilla oikaistuin.

VUOKRATUOTOT

Vuokratuotot kone-, laite- ja siirtokelpoisten tilojen vuokrasopimuksista on kirjattu tuotoksi tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Niissä tapauksissa, joissa konserni myy kolmannelle osapuolelle vuokratun siirtokelpoisen tilan rahoitusyhtiölle takaisinostoehdoin, on myyntisopimus tulkittu muuksi vuokrasopimukseksi, koska omistajalle ominaiset riskit ja edut eivät ole siirtyneet rahoitusyhtiölle. Siirtokelpoisten tilojen myynnistä saatava tuotto, joka sisältää vuokratuoton, kirjataan vuokratuottona sopimuskaudelle. Velan korko on laskettu efektiivisen koron menetelmällä.

MYNTITUOTOT JA VUOKRAUKSEEN LIITTYVÄT PALVELUT

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräsvalta ovat siirtyneet ostajalle. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä. Tuotot palveluista tuloutetaan sillä tilikaudella, jolla palvelu suoritetaan.

KÄYTETYN KALUSTON MYNTITUOTOT

Käytetyn vuokrauskaluston myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Käytetyn kaluston myynti kirjataan, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräsvalta ovat siirtyneet ostajalle. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä.

KOROT JA OSINGOT

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

KAUDEN VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROT JA LASKENNALLISET VEROT

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloslaskelmaan eriin kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkupeiräisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Tytäryrityksiin ja yhteisyrityksiin tehdyistä sijoituksista kirjataan laskennallinen vero, paitsi kun konserni pystyy määrittämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, johdannaisopimusten arvostamisesta käypään arvoon, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista.

Laskennalliset verot lasketaan käytämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädetyt verokantot ja tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

OSINGONJAKO

Hallituksen yhtiökokoukselle esittämää osinkoa ei ole vähennetty omasta pääomasta, vaan osingot kirjataan yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

JOHDON HARKINTAA EDellyTÄVÄT LAADINTAPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden soveltamisessa.

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEIDEN VALINTAAN JA SOVELTAMISEEN LIITTYVÄ JOHDON HARKINTA

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevassa IFRS -normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja.

Merkittävin osa-alue, jossa johto on käyttänyt edellä kuvattua harkintaa, liittyy aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskeviin vuokrasopimuksiin (konserni vuokralle ottajana) sekä käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisiin pitoaikoihin. Konsernilla on sekä rahoitusleasingosopimuksiksi että muiksi vuokrasopimuksiksi luokiteltavia vuokrasopimuksia.

ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudellisen toimintaympäristön odotettuun kehitykseen myynnin ja kustannustason kannalta. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin konsernin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, on esitetty alla. Konsernin johto on katsonut näiden tilinpäätöksen osa-alueiden olevan keskeisimmät, sillä niitä koskevat laadintaperiaatteet ovat konsernin näkökulmasta monimutkaisimmat ja niiden soveltaminen edellyttää eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä esimerkiksi omaisuuserien arvostamisessa. Lisäksi näillä tilinpäätöksen osa-alueilla käytettyjen oletusten ja arvioiden mahdollisten muutosten vaikutusten on arvioitu olevan suurimmat.

1 Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo, keskeneräiset aineettomat hyödykkeet ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laadintaperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näissä laskelmissa rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat 5 vuoden ajanjakson.

Lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetiedossa 5 Liikearvon ja muiden taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus.

Tuloverot

Konserni on verovelvollinen useissa maissa. Konsernin tuloverojen määrittäminen edellyttää merkittävien arvioiden tekemistä. Monien normaaliin liiketoimintaan liittyvien liiketapahtumien ja laskelmien lopullisen veron määrittäminen on epävarmaa.

Cramo Oyj sai vuonna 2013 Suomen verohallinnolta jälkiverotuspäätöksen yhteismäärältään 9,7 miljoonaa euroa koskien vuosia 2009 – 2012, jonka mukaan yhtiön Belgian rahoitusyhtiön korkotuotot olisi pitänyt verottaa Suomessa. Cramo Oyj on maksanut

verot Belgiaan ja valitti päätöksestä. Vuonna 2015 Verotuksen oikaisulautakunta muutti verotuspäätöstä, ja verohallinto palautti Cramo Oyj:lle 8,3 miljoonaa euroa. Cramo Oyj on valittanut Suomen hallinto-oikeuteen muutetun veropäätökseen liittyvästä noin miljoonan euron veronkorotuksesta. Yhtiö ei ole kirjannut maksettuja veroja tulosvaikutteisesti. Cramo Oyj on päättänyt viedä asian Belgian ja Suomen väliseen verosopimusmenettelyyn (MAP-prosessi) siltä osin kuin Cramoa on muutetun veropäätöksen mukaisesti verotettu kahteen kertaan.

Laskennalliset verot on esitetty liitetiedossa 8 Laskennalliset verot.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on henkilöstölle suunnattuja osakeperusteisia kannustinjärjestelmiä. Osakepalkkiojärjestelmässä palkkio-osakkeiden käypä arvo määritetään osakkeen myöntämispäivän kurssin perusteella eikä siihen kohdistu siten arvionvaraisuutta. Sen sijaan osakesäästöohjelman palkkio-osakkeiden käyvän arvon määrittämiseen sisältyy oletuksia muun muassa oletettuun osinkotuottoon sekä oman ja vieraan pääoman kustannukseen liittyen, mikä tekee niiden käyvän arvon arvioinnin vaikeammaksi. Oletuksia on kuvattu liitetiedossa 29 Osakeperusteiset maksut.

Vuokrauskaluston arvon testaaminen

Vuokrauskaluston käyttöasteen optimointia ohjataan konsernitason tasoisesti. Vuokrauskaluston arvon testaaminen

perustuu käyttöarvolaskelmiin, joissa huomioidaan kaluston siirtomahdollisuudet konsernin sisällä. Näiden laskelmien laadinta edellyttää arvioiden tekemistä.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen

Aineellisten hyödykkeiden käypiä arvoja määritettäessä konsernin talousosasto ja tarvittaessa kalustonhallinta tekevät vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioivat myös hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuvaa arvon vähenymistä. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista, sillä markkinoilta ei tyypillisesti ole saatavissa tietoja vastaavanlaisten hyödykkeiden kaupoista. Lisätietoja liiketoimintojen yhdistämisissä hankittujen aineettomien hyödykkeiden arvostamisesta on esitetty liitetiedossa 6 Hankitut liiketoiminnot. Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tarkkoja käyvän arvon määrittämisen pohjaksi. Hyvin merkittävässä liiketoimintojen yhdistämisissä konserni käyttää ulkopuolista neuvonantajaa arvioimaan aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja.

Lisäksi konsernissa käydään läpi vähintään jokaisena raportointikauden päättymispäivänä mahdolliset viitteet niin aineellisten kuin aineettomienkin hyödykkeiden arvonalentumisesta.

2. SEGMENTTIRAPORTOINTI

Konsernin johto on määritellyt toimintasegmentit perustuen raportointiin, jota konsernin ylin operatiivinen päätöksentekijä säännöllisesti seuraa. Konsernin johtoryhmä on määritellyt konsernin ylimmäksi operaativiseksi päätöksentekijäksi. Segmenttirakenne noudattaa konsernin sisäistä raportointia, jossa kone- ja laitevuokrausta sekä siirtokelpoisten tilojen liiketoimintaa seurataan yhdessä yksittäisten maiden tasolla. Siirtokelpoisten tilojen liiketoimintaa seurataan myös tuoteryhmittäin. Segmentti-informaation lisäksi Cramo esittää tuotealuekohtaisia taloudellisia lisätietoja kone- ja laitevuokrauksen sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueista. Cramo jatkaa myös siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen ja muun myynnin tilauskannan raportoimista.

- Suomi
- Ruotsi
- Norja
- Tanska
- Keski-Eurooppa
- Itä-Eurooppa*

* Venäjällä ja Ukrainassa toimiva Fortrent-yhteisyritys, jonka omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken 50/50, esitetään osana Itä-Eurooppa -segmenttiä. Cramon osuus (50 %) tuloksesta esitetään pääomaosuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin tuloksessa EBITA-liikevoiton (liikevoitto ennen yrityshankinnoista aiheutuneita aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia) yläpuolella.

Cramo tarjoaa kaikilla toimintasegmenteillään nykyaikaisia vuokrauspalveluratkaisuja Cramo Vuokrauskonseptin mukaisesti. Konseptin mukaan rakennusyrityksille, kaupan, teollisuuden ja

julki- ja yksityishenkilöille tarjotaan erilaisia vuokrausratkaisuja ja -palveluja koneiden, laitteiden ja siirtokelpoisten tilojen vuokraamiseen.

Kustakin segmentistä raportoitava informaatio vastaa konsernin johtoryhmän segmenttien tuloksellisuuden arvioimiseksi sekä resurssien kohdentamiseksi käyttämää konsernin sisäistä raportointia.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmentteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien liiketulokseen ennen yrityshankinnoista aiheutuneita aineettomien hyödykkeiden poistoja ja alaskirjauksia (EBITA-liikevoitto). Tämä on johdon käsityksen mukaan soveltuvin mittari vertailtaessa segmenttien tuloksellisuutta toimialan muihin yrityksiin. Konsernin johtoryhmälle raportoitava segmenttien tuloksellisuutta kuvaava informaatio on määritetty konsernin tilinpäätöksen laadintaperiaatteita vastaavalla tavalla.

Konsernin johtoryhmälle raportoitavien varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat konsernin tilinpäätösperiaatteiden mukaiset. Varat ja velat kohdistetaan segmenteille segmentin toimintojen perusteella. Segmentteille kohdistettavat varat ja velat vastaavat johtoryhmälle raportoitavaa informaatiota. Segmentteille kohdistamattomat varat ja velat muodostuvat lainasaamisista, laskennallisista verosaamisista ja -veloista, tuloverosaamisista ja -veloista, johdannaisinstrumenteista, rahavaroista ja korollisista veloista.

Segmenttien väliset sisäiset hinnat ovat markkinaperusteiset.

RAPORTOITAVAT SEGMENTIT 2015

1 000 € Tuloslaskelma	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Keski- Eurooppa	Itä-Eurooppa	Raportoitavat segmentit yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	110 860	330 422	70 394	28 188	77 162	50 850	667 877
Segmenttien välinen liikevaihto	50	768		66	78	16	978
Segmentin liikevaihto	110 909	331 190	70 394	28 254	77 241	50 866	668 855
Poistot	-18 075	-41 055	-10 035	-5 737	-13 836	-11 866	-100 604
Osuus yhteisyritysten tuloksesta			5			390	395
EBITA-liikevoitto/-tappio	22 423	61 662	5 386	1 857	-3 312	6 254	94 270
Yrityshankinnoista aiheutuneet poistot	-2 566	-3 565	-1 277			-706	-8 114
Liikevoitto/-tappio	19 857	58 098	4 109	1 857	-3 312	5 548	86 157
Segmenttien varat ja velat							
Aineettomat hyödykkeet	37 579	107 986	19 364	633	1 641	20 301	187 504
Aineelliset hyödykkeet ja muut varat	136 151	389 346	70 561	60 470	95 708	73 647	825 883
Osuudet yhteisyrityksissä			116			2 491	2 608
Segmenttien varat¹	173 730	497 332	90 042	61 103	97 349	96 439	1 015 995
Segmenttien velat²	19 613	75 208	12 247	8 166	10 054	7 368	132 656
Sitoutunut pääoma³	154 117	422 123	77 794	52 938	87 295	89 071	883 338
Muut tiedot							
Bruttoinvestoinnit	37 277	70 459	6 732	14 921	26 089	17 829	173 308
Henkilöstön lukumäärä 31.12. (HTV)	448	825	219	97	350	466	2 405
Henkilöstö keskimäärin	450	818	225	103	358	465	2 419

1 Segmenttien varat sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, osuudet yhteisyrityksissä, vaihto-omaisuuden, pitkä- ja lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset sekä myytävänä oleviksi luokitellut omaisuuserät.

2 Segmenttien velat sisältävät varaukset, eläkevelat sekä pitkä- ja lyhytaikaiset osto- ja muut velat.

3 Segmentin sitoutunut pääoma on segmentin varat vähennettynä segmentin veloilla.

RAPORTOITAVAT SEGMENTIT 2014

1 000 €	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Keski-Eurooppa	Itä-Eurooppa	Raportoitavat segmentit yhteensä
Tuloslaskelma							
Ulkoisen liikevaihto	104 059	308 174	82 505	29 442	77 619	49 960	651 758
Segmenttien välinen liikevaihto	171	4 541		98	79	4	4 893
Segmentin liikevaihto	104 230	312 715	82 505	29 539	77 698	49 964	656 651
Poistot	-17 056	-39 103	-12 598	-5 670	-11 675	-11 086	-97 188
Osuus yhteisyritysten tuloksesta			1			-524	-523
EBITA-liikevoitto/-tappio	20 447	55 577	4 451	-3 358	-5 978	6 166	77 306
Yrityshankinnoista aiheutuneet poistot	-2 539	-4 179	-1 430		-1 601	-705	-10 455
Arvon alentumiset					-25 510		-25 510
Liikevoitto/-tappio	17 908	51 398	3 021	-3 358	-33 089	5 461	41 341
Segmenttien varat ja velat							
Aineettomat hyödykkeet	38 441	109 876	22 064	741	1 876	20 974	193 972
Aineelliset hyödykkeet ja muut varat	116 567	364 125	74 954	49 670	91 098	68 223	764 637
Osuudet yhteisyrityksissä			119			4 135	4 254
Segmenttien varat¹	155 008	474 001	97 136	50 411	92 973	93 333	962 862
Segmenttien velat²	15 698	60 088	15 420	7 993	10 353	5 471	115 022
Sitoutunut pääoma³	139 310	413 913	81 717	42 418	82 620	87 862	847 841
Muut tiedot							
Bruttoinvestoinnit	26 656	53 331	8 966	12 391	44 671	11 214	157 230
Henkilöstön lukumäärä 31.12. (HTV)	428	806	235	118	363	456	2 406
Henkilöstö keskimäärin	437	819	260	115	378	454	2 463

1 Segmenttien varat sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, osuudet yhteisyrityksissä, vaihto-omaisuuden, pitkä- ja lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset sekä myytävänä oleviksi luokitellut omaisuuserät.

2 Segmenttien velat sisältävät varaukset, etäkevelat sekä pitkä- ja lyhytaikaiset osto ja muut velat.

3 Segmentin sitoutunut pääoma on segmentin varat vähennettynä segmentin veloilla.

TÄSMÄYTYSLASKELMAT

1 000 €	2015	2014	1 000 €	2015	2014
Liikevaihto			Varat		
Raportoitavien segmenttien liikevaihto yhteensä	668 855	656 651	Raportoitavien segmenttien varat yhteensä	1 015 995	962 862
Segmenttien välisen liikevaihdon eliminointi	-978	-4 893	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	33 642	32 474
Konsernin liikevaihto	667 877	651 758	Konsernin sitoutuneen pääoman varat¹	1 049 637	995 336
EBITA-liikevoitto			Muut varat	36 241	52 354
Raportoitavien segmenttien EBITA-liikevoitto yhteensä	94 270	77 306	Konsernin varat yhteensä	1 085 878	1 047 690
Eliminoinnit	270	363	Velat		
Kohdistamattomat erät	-9 713	-7 376	Raportoitavien segmenttien velat yhteensä	132 656	115 022
Konsernin EBITA-liikevoitto	84 827	70 293	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	8 564	4 665
Yrityshankinnoista aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-8 114	-35 965	Konsernin sitoutuneen pääoman velat²	141 220	119 687
Konsernin rahoituserät, netto	-12 923	-12 849	Muut velat	453 915	473 013
Konsernin tulos ennen veroja	63 791	21 479	Konsernin velat yhteensä	595 135	592 700
			Sitoutunut pääoma		
			Raportoitavien segmenttien sitoutunut pääoma yhteensä	883 338	847 841
			Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	25 078	27 809
			Konsernin sitoutunut pääoma³	908 417	875 649

1 Konsernin sitoutuneen pääoman varat ovat yhteneväiset segmenteille kohdistettujen varojen kanssa.

2 Konsernin sitoutuneen pääoman velat ovat yhteneväiset segmenteille kohdistettujen velkojen kanssa.

3 Konsernin sitoutunut pääoma on sitoutuneen pääoman varat vähennettynä sitoutuneen pääoman veloilla.

MUUT TIEDOT

1 000 €	2015			2014		
	Raportoitavat segmentit yhteensä	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Yhteensä	Raportoitavat segmentit yhteensä	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Yhteensä
Poistot	-100 604	-274	-100 878	-97 188	179	-97 008
Bruttoinvestoinnit	173 308	1 678	174 987	157 230	1 844	159 074
Henkilöstön lukumäärä 31.12. (HTV)	2 405	68	2 473	2 406	67	2 473
Henkilöstö keskimäärin	2 419	68	2 486	2 463	64	2 528

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN MYNNIN JA VUOKRAUKSEN TILAUSKANTA 2015

1 000 €	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Keski-Eurooppa	Itä-Eurooppa	Raportoitavat segmentit yhteensä
Vuokratuotot	20 649	56 313	1 879	9 265	6 985	1 063	96 154
Muut tuotot	2 199	2 350	647	2 175	1 058		8 429
Yhteensä	22 848	58 663	2 526	11 440	8 043	1 063	104 583

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN MYNNIN JA VUOKRAUKSEN TILAUSKANTA 2014

1 000 €	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Keski-Eurooppa	Itä-Eurooppa	Raportoitavat segmentit yhteensä
Vuokratuotot	24 388	54 210	5 425	8 808	2 101	1 106	96 038
Muut tuotot	1 272				178	39	1 489
Yhteensä	25 660	54 210	5 425	8 808	2 279	1 145	97 527

TUOTEALUEKOHTAISET LISÄTIEDOT 2015

1 000 €	Kone- ja laitevuokraus	Siirtokelpoiset tilat	Tuotealueet yhteensä	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Konserni
Liikevaihto	568 449	100 001	668 451	-574	667 877
EBITDA	150 024	44 617	194 641	-8 935	185 705
EBITDA-%	26,4 %	44,6 %	29,1 %		27,8 %
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta	-85 169	-15 075	-100 244	-634	-100 878
EBITA-liikevoitto	64 855	29 541	94 396	-9 569	84 827
EBITA-%	11,4 %	29,5 %	14,1 %		12,7 %
Sitoutunut pääoma¹	625 035	257 813	882 847	25 569	908 417

¹ Sitoutunut pääoma on tuotealueelle allokoidut varat vähennettynä tuotealueelle allokoiduilla veloilla. Tuotealueille allokoidut varat ja velat ovat yhteneväiset raportoitaville segmenteille allokoitujen varojen ja velkojen kanssa.

TUOTEALUEKOHTAISET LISÄTIEDOT 2014

1 000 €	Kone- ja laitevuokraus ¹	Siirtokelpoiset tilat	Tuotealueet yhteensä	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Konserni
Liikevaihto	560 357	92 766	653 123	-1 365	651 758
EBITDA	134 576	40 346	174 922	-7 092	167 302
EBITDA-%	23,9	43,5	26,8		25,7
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta	-83 294	-13 431	-96 725	-284	-97 008
EBITA-liikevoitto	50 754	26 915	78 197	-7 904	70 293
EBITA-%	9,1	29,0	12,0		10,8
Sitoutunut pääoma²	628 973	218 250	847 224	28 426	875 649

¹ Vertailukauden kone- ja laitevuokrauksen EBITDA- ja EBITA-liikevoittoa on oikaistu osuudella yhteisyritys Fortrentin tuloksesta.

² Sitoutunut pääoma on tuotealueelle allokoidut varat vähennettynä tuotealueelle allokoiduilla veloilla. Tuotealueille allokoidut varat ja velat ovat yhteneväiset raportoitaville segmenteille allokoitujen varojen ja velkojen kanssa.

TUOTTEITA JA PALVELUITA KOSKEVAT TIEDOT

1 000 €	2015	2014
Vuokraustoiminnan tuotot	493 930	482 366
Vuokraukseen liittyvät palvelut	131 997	125 525
Myyntituotot ¹	41 949	43 868
Liikevaihto yhteensä	667 877	651 758

1 Vertailukauden 2014 myyntituotot sisältävät 435 tuhatta euroa käytettyjen modulien myyntituottoja, jotka on tilikaudella 2015 esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

3. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset ja perusparannukset	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno					
1.1.2014	1 835	21 204	1 119 781	900	1 143 720
Kurssierot	-23	-382	-45 039	-21	-45 464
Lisäykset		908	143 747	1 157	145 812
Hankitut liiketoiminnot (liite 6)		199	7 903		8 102
Vähennykset		31	-65 167	24	-65 111
Siirrot erien välillä	-133	139	1 594	-1 533	67
31.12.2014	1 680	22 099	1 162 820	527	1 187 126
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot					
1.1.2014		-12 390	-524 708		-537 097
Kurssierot		253	22 176		22 429
Vähennykset		-48	48 342		48 293
Siirrot erien välillä		-30	3		-26
Poistot (liite 24)		-1 755	-91 729		-93 484
Arvonalentumistappiot (liite 24)			-1 502		-1 502
31.12.2014		-13 970	-547 418		-561 387
Hankintameno					
1.1.2015	1 680	22 099	1 162 820	527	1 187 126
Kurssierot	26	-203	6 359	18	6 199
Lisäykset		1 922	161 065	1 622	164 610
Hankitut liiketoiminnot (liite 6)			7 556		7 556
Vähennykset		-1 267	-77 140	-59	-78 467
Siirrot erien välillä		7 766	-5 438	-259	2 069
31.12.2015	1 706	30 317	1 255 221	1 849	1 289 093
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot					
1.1.2015		-13 970	-547 418		-561 387
Kurssierot		174	-3 282		-3 108
Vähennykset		1 027	61 950		62 977
Siirrot erien välillä		-6 385	4 123		-2 262
Poistot (liite 24)		-2 434	-94 539		-96 973
Arvonalentumistappiot (liite 24)			-1 430		-1 430
31.12.2015		-21 588	-580 597		-602 184
Kirjanpitoarvo:					
1.1.2014	1 835	8 814	595 073	900	606 625
31.12.2014	1 680	8 129	615 401	527	625 738
31.12.2015	1 706	8 730	674 624	1 849	686 909

Aineellisen käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo kasvoi 61,2 miljoonaa euroa 625,7 miljoonasta eurosta 686,9 miljoonaan euroon vuonna 2015. Kirjanpitoarvon kasvu johtui pääosin investoinneista (164,6 miljoonaa euroa) ja hankituista liiketoiminnoista (7,6 miljoonaa euroa), joiden määrä ylitti poistot ja arvonalentumistappiot (98,4 miljoonaa euroa) sekä vähennykset (15,5 miljoonaa euroa). Kurssierot kasvattivat kirjanpitoarvoa 3,1 miljoonalla eurolla.

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingsopimuksella vuokralle otettuja hyödykkeitä. Näiden hankintameno vuoden lopussa on 78,4 (101,5) miljoonaa euroa, kertyneet poistot 43,4 (51,6) miljoonaa euroa ja kirjanpitoarvo 35,0 (49,9) miljoonaa euroa.

Investointisitoumukset on esitetty liitetiedossa 19.

4. LIIKEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

EUR 1,000	Liikearvo		Muut aineettomat hyödykkeet					Yhteensä	
	Cramo-brändi	Co-brändit	Asiakas-suhteet	Toimi-piste-verkko	Kilpailu-kielto-sopimukset	Muut aineettomat hyödykkeet	Atk-ohjelmat		
Hankintameno									
1.1.2014	192 138	29 500	7 861	46 517	67 751	5 933	1 426	15 495	366 622
Kurssierot	-6 637		-82	-914	-1 678	-71	-31	-534	-9 947
Lisäykset							568	1 320	1 888
Hankitut liiketoiminnot (liite 6)	979		657	841		793		4	3 274
Vähennykset								-495	-495
Siirrot erien välillä							117	628	745
31.12.2014	186 481	29 500	8 436	46 444	66 073	6 655	2 079	16 418	362 087
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset									
1.1.2014	-26 786		-4 668	-33 184	-22 880	-5 637	-1 249	-5 767	-100 170
Kurssierot	-12		59	581	295	63	13	220	1 219
Vähennykset								479	479
Siirrot erien välillä								9	9
Poistot (liite 24)							-116	-1 906	-2 022
Yrityshankinnoista aiheutuneiden aineettomien hyödykkeiden poistot			-1 162	-5 479	-3 377	-437			-10 455
Arvonalennustappio (liite 24)	-10 212		-2 240	-320	-12 737				-25 510
31.12.2014	-37 009		-8 011	-38 402	-38 699	-6 011	-1 351	-6 964	-136 448
Hankintameno									
1.1.2015	186 481	29 500	8 436	46 444	66 073	6 655	2 079	16 418	362 087
Kurssierot	946		6	-35	288	-5	20	64	1 285
Lisäykset							205	388	593
Hankitut liiketoiminnot (liite 6)	711			728	457	332			2 228
Vähennykset								-6	-6
Siirrot erien välillä							-756	822	66
31.12.2015	188 137	29 500	8 442	47 137	66 818	6 983	1 549	17 687	366 253
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset									
1.1.2015	-37 009		-8 011	-38 402	-38 699	-6 011	-1 351	-6 964	-136 448
Kurssierot	12		-4	81	-68	6	-5	-49	-29
Vähennykset								5	5
Siirrot erien välillä								127	127
Poistot (liite 24)							-99	-2 376	-2 475
Yrityshankinnoista aiheutuneiden aineettomien hyödykkeiden poistot (liite 24)			-327	-4 961	-2 567	-259			-8 114
31.12.2015	-36 996		-8 342	-43 282	-41 334	-6 264	-1 456	-9 257	-146 932
Kirjanpitoarvo:									
1.1.2014	165 352	29 500	3 193	13 333	44 871	296	177	9 729	266 452
31.12.2014	149 472	29 500	424	8 042	27 374	644	728	9 455	225 639
31.12.2015	151 142	29 500	99	3 855	25 484	718	93	8 430	219 320

Liikearvon ja aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo laski 6,3 miljoonaa euroa 225,6 miljoonasta eurosta 219,3 miljoonaan euroon vuonna 2015. Kirjanpitoarvon lasku johtui pääosin vuosittaisista poistoista (10,6 miljoonaa euroa). Tilikauden yrityshankinnat ja muut investoinnit kasvattivat kirjanpitoarvoa yhteensä 2,8 miljoonaa euroa. Kurssierot kasvattivat kirjanpitoarvoa 1,3 miljoonaa euroa.

5. LIIKEARVON JA MUIDEN TALOUDELLISELTA VAIKUTUSAJALTAAN RAJOITTAMATTOMIEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENTUMISTESTAUS

Liikearvon ja muiden taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien hyödykkeiden kohdistus

Liikearvo ja muut liiketoimintojen hankinnoista syntyneet aineettomat hyödykkeet on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille arvonalentumistestin suorittamista varten. Rahavirtaa tuottava yksikkö sisältää liiketoimintasegmentin toiminnot kussakin maassa,

lukuunottamatta Keski-Eurooppaa, Latviaa ja Liettuaa sekä Tsekin tasavaltaa ja Slovakiaa. Keski-Eurooppa sisältää Saksan, Itävallan sekä Unkarin liiketoiminnot. Cramo-brändi on konsernin yhteinen omaisuuserä, joka testausta varten kohdistetaan vuosittain rahavirtaa tuottaville yksiköille liikevaihdon suhteessa. Liikevaihdon arvioidaan parhaiten kuvastavan brändin tuottamia vastaisia rahavirtoja.

Liikearvo ja Cramo-brändi on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti:

1 000 €	2015		2014	
	Liikearvo	Cramo-brändi	Liikearvo	Cramo-brändi
Suomi	31 123	4 892	30 412	4 683
Ruotsi	88 462	14 607	86 546	14 049
Norja	15 542	3 105	16 507	3 707
Tanska		1 246		1 327
Keski-Eurooppa		3 407		3 491
Viro	11 806	703	11 806	763
Latvia ja Liettua	948	697	948	743
Puola	3 261	494	3 254	458
Tsekin tasavalta ja Slovakia		349		281
Yhteensä	151 142	29 500	149 472	29 500

Arvonalentumistestausta

Liikearvo testataan arvonalentumisen osalta vuosittain tai useammin mikäli on viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Viimeisin arvonalentumistestausta on suoritettu joulukuussa 2015. Testauksessa käytettiin 31. lokakuuta 2015 tasetta. Liikearvon arvonalentumistestauksessa rahavirtaa tuottavan yksikön varoja verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla, joka arvioidaan diskontatun rahavirtamallin avulla. Laskelmien pohjana olevat rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymään seuraavan vuoden budjettiin ja sitä seuraavien neljän vuoden ennusteisiin. Rahavirtaennusteet, jotka kattavat yhteensä viiden vuoden jakson, perustuvat kokemukseen ja tulevaisuuden ennustettuihin markkinakehityksiin. Ennusteet ovat yhdenmukaisia ulkoisten tietolähteiden kanssa siltä osin, kun ennusteita on saatavilla. Johto on hyväksynyt suunnitelmat, joihin arvonalentumistestaukset perustuvat.

Arvonalentumistestauksen tulosten perusteella ei ollut tarvetta arvonalentumistappiokirjauksille tilikaudella 2015, sillä kerrytettävä rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon kaikissa kassavirtaa tuottavissa yksiköissä.

Arvonalentumistestin tulokset per 31.12.2014 osoittivat Keski-Euroopan osalta tarpeen kirjata arvonalentumistappiota 25.510 tuhatta euroa. Arvonalentumistappion jakauma on eritelty tarkemmin liitetiedossa 4. Aineettomat hyödykkeet. Keski-Euroopan muutosohjelman toteuttaminen on kestänyt odotettua pidempään ja siten Keski-Euroopan taloudelliset tulokset ovat olleet vuoteen 2014 mennessä odotettua heikommat. Tämä johti arvonalentumistappion kirjaamiseen per 31.12.2014. Muiden yksiköiden osalta tarvetta arvonalentumistappiokirjauksille ei ollut, sillä kerrytettävä rahamäärä ylitti kirjanpitoarvon muissa kassavirtaa tuottavissa yksiköissä.

Vuosien 2015 ja 2014 arvonalentumistestien keskeiset oletukset esitetään alla olevissa kahdessa taulukossa.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset oletukset:

2015	EBITA%	Kasvutekijä 1-5 vuotta	Kasvutekijä 5 vuoden jälkeen	Diskontto- korko ennen veroja	Diskontto- korko verojen jälkeen
Suomi	18,9–22,8	1,3	1,0	6,98	5,81
Ruotsi	17,3–19,4	0,8	1,0	7,12	5,79
Norja	7,6–11,8	1,7	1,0	7,99	6,18
Tanska	9,8–11,0	2,0	1,0	7,90	6,37
Keski-Eurooppa	0,2–9,7	4,0	1,0	8,01	6,15
Itä-Eurooppa	13,6–20,1	0,6–3,3	1,5	7,42 - 8,90	6,26–7,45

2014	EBITA%	Kasvutekijä 1-5 vuotta	Kasvutekijä 5 vuoden jälkeen	Diskontto- korko ennen veroja	Diskontto- korko verojen jälkeen
Suomi	16,7–19,8	2,0	1,0	7,86	6,45
Ruotsi	17,1–18,1	1,0	1,0	8,00	6,43
Norja	10,3–12,8	2,5	1,0	8,99	6,82
Tanska	7,4–11,0	1,4	1,0	8,72	7,03
Keski-Eurooppa	1,4–9,0	3,8	1,0	9,44	6,79
Itä-Eurooppa	5,6–21,9	1,9–7,8	1,5–2,0	8,37–9,65	6,89–8,10

EBITA-marginaali

Konsernin kannattavuustaso parantui vuonna 2015. Konsernin operatiivisen tehokkuuden odotetaan asteittain paranevan ennustejaksolla, minkä arvioidaan asteittain parantavan Cramon rahavirtaa tuottavien yksiköiden kannattavuutta. Kannattavuusoleukset jäännösarvolaskelmissa perustuvat pääosin historiallisesti saavutettuihin maltillisiin kannattavuustasoihin. Käyttöasteesta on merkittävää parannuspotentiaalia erityisesti Keski-Euroopassa, mutta myös muualla.

Kasvutekijä 1-5 vuoden ennustejaksolla

Tulevaisuuden kasvuennusteet perustuvat parempiin käyttöasteisiin ja hintoihin. Kasvuinvestoinnit ja niiden vaikutukset on jätetty laskelmista pois. Tulevaisuuden ennusteissa liikevaihdon ennustetaan kasvavan ajanjaksolla 2016-2020 keskimäärin 0,6 - 4,0 prosenttia vuodessa rahavirtaa tuottavasta yksiköstä riippuen. Pohjoismaissa seuraavien viiden vuoden keskimääräisen vuosikasvun odotetaan olevan yksiköstä riippuen 0,8 - 2,0 prosenttia vuodessa. Keski-Euroopassa liikevaihdon odotetaan kasvavan keskimäärin 4,0 prosenttia vuodessa ajanjaksolla 2016-2020. Itä-Euroopassa vuosikasvun odotetaan olevan keskimäärin 0,6-3,3 prosenttia vuodessa.

Kasvutekijä viiden vuoden jälkeen

Itä-Euroopan yksiköiden kasvuennuste viiden vuoden jälkeen on 1,5 prosenttia. Pohjoismaisten sekä Keski-Euroopan liiketoimintojen viiden vuoden jälkeinen kasvuennuste on yksi prosenttia vuodessa. Kasvuennusteet vastaavat maltillista pitkän aikavälin inflaatiotasoa.

2015	EBITA-marginaali Max. muutos %-yksikköä	Kasvutekijä 1-5 vuotta Max. muutos %-yksikköä	Kasvutekijä 5 vuoden jälkeen Max. muutos %-yksikköä	Diskontto- korko Max. muutos %-yksikköä	Määrä, jolla kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon, miljoonaa euroa	Määrä, jolla kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon, %-yksikköä
Suomi	-11,6 %	-17,2 %	-11,9 %	5,8 %	206,5	> 100
Ruotsi	-8,7 %	-14,4 %	-8,4 %	4,5 %	427,1	50-100
Norja	-1,2 %	-2,4 %	-0,8 %	0,6 %	11,2	0-20
Tanska	-0,1 %	-0,3 %	-0,1 %	0,1 %	0,6	0-10
Keski-Eurooppa	-0,3 %	-0,7 %	-0,2 %	0,1 %	3,1	0-10
Itä-Eurooppa	-6,1 - -2,6%	-11,3 - -4,1%	-6,5 - -1,5%	1,0 - 3,6%	3,8-14,4	20-100

6. HANKITUT LIKETOIMINNOT

LIKETOIMINTAHANKINNAT 2015

Tiedot hankituista liiketoiminnoista on esitetty yhteenlaskettuina, koska mikään niistä ei ole yksitellen tarkasteltuna olennainen. Yksittäisiä kauppahintoja ei ole esitetty erikseen, koska mikään niistä ei ole yksitellen tarkasteltuna olennainen.

Cramo osti 4.2.2015 Vuokra-Pekat Oy:n osakekannan. Vuonna 2004 perustettu Vuokra-Pekat Oy on vahva paikallinen yleislaitevuokraamo Etelä-Suomessa. Yhtiön erityisosaamisaluetta on vuokrausliittäminen pölynhallinta, jossa se on myös markkinajohtaja Suomessa.

Pölynhallintapalvelu täydentää erinomaisesti Cramon vuokrausliittäneiden palvelujen tarjontaa koko maassa. Vuokra-Pekkojen liikevaihto vuonna 2014 oli noin 4,8 miljoonaa euroa, kannattavuus hyvä ja työntekijöiden määrä 20.

Cramo ilmoitti 13.2.2015 vahvistavansa asemaansa Gottlannin saaren alueella Ruotsissa ostamalla Visby Hyrmaskiner AB:n (VHM) koko vuokrausliiketoiminnan ja kaluston. Kauppa astui voimaan 1.4.2015. VHM muutettiin hankinnan yhteydessä Cramon yrittäjävetoiseksi toimipisteeksi. VHM:n liikevaihto vuonna 2013 oli noin 2,3 miljoonaa euroa. Vuonna 1998 perustetulla, Visbyn keskustassa sijaitsevalla VHM:lla on vahva asema paikallisilla vuokrausmarkkinoilla. Yhtiö tarjoaa laajan valikoiman vuokratilakoneita ja -laitteita rakennusliikkeille ja urakoitsijoille Gottlannin saaren alueella.

Cramo osti 22.12.2015 MDS Raumsysteme -yhtiön siirtokelpoisten tilojen vuokrausliiketoiminnan, johon kuului noin 180 siirtokelpoista tilaa ja yhtiön asiakassopimukset. Kaupasta syntyi 136 tuhannen euron negatiivinen liikearvo, joka on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Konsernin liikevaihto olisi ollut noin 0,8 miljoonaa euroa suurempi ja EBITA-liikevoitto noin samalla tasolla, jos hankinnat olisi suoritettu 1.1.2015.

Hankintoihin sisältyy noin 1,0 miljoonaa euroa ehdollista kauppahintavastiketta, joka maksetaan pääosin kaupan jälkeisen taloudellisen suorituksen perusteella. Tilikaudella 2015 ehdollisesta kauppahinnasta on peruutettu 0,4 miljoonaa euroa, joten jäljellä oleva ehdolliseen vastikkeeseen liittyvä velka on 0,6 miljoonaa euroa. Tämä on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin. Aikaisempiin yrityshankintoihin liittyvä ehdolliseen kauppahintavastikkeeseen liittyvä velkaa on maksettu

Diskonttokorko

Tulevaisuuden rahavirrat diskontataan nykyhetkeen rahavirtayksikkökohtaisella diskonttokorolla. Cramo-konsernin painotettu keskimääräinen pääomakustannus (Weighted Average Cost of Capital, WACC) muodostaa perustan diskonttokorolle. Pääomakustannus sisältää oletukset pääomarakenteesta, riskittömästä korkotasosta, riskipreemiosta, vieraan ja oman pääoman kustannuksesta sekä oman pääoman betasta. Rahavirtayksikkökohtaisia diskonttokorkoja määritettäessä painotettua keskimääräistä pääomakustannusta korotetaan yksikkökohtaisesti määriteltävällä markkinariskitekijällä, joka sisältää arvion kuhunkin rahavirtaa tuottavaan yksikköön kohdistuvasta maa-, valuutta- ja hintariskistä.

Keskeisten muuttujien herkkyyshanlyysi

Alla olevat arvot kuvaavat ne maksimimuutokset keskeisten oletusten osalta kunkin oletuksen osalta erikseen, jonka jälkeen rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo vastaa sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Herkkyyshanlyysissä kutakin tekijää on muutettu kerrallaan pitäen muut tekijät ennallaan.

tilikaudella 2015 0,7 miljoonaa euroa. Aikaisempien kauppojen ehdolliseen vastikkeeseen liittyvä velkaa on taseessa jäljellä 0,5 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenveto vuonna 2015 hankituista liiketoiminnoista. Alla olevat hankintamenot on muunnettu euroiksi käyttäen hankinta-ajankohdan kurssia. Kurssierot tilinpäätöspäivän kurssiin verrattuna ovat epäolennaisia.

LIKETOIMINTAHANKINNAT 2014

Cramon suomalainen tytäryhtiö Cramo Finland Oy hankki 9.4.2014 OptiRent Oy:n osakekannan. Vuonna 2007 perustettu OptiRent on Suomen markkinajohtaja alle 10 tonnia painavien maanrakennuskoneiden vuokrauksessa. Yhtiön liikevaihto oli 2,3 miljoonaa euroa vuonna 2013 ja se työllisti neljä henkilöä.

Cramo Oyj osti C/S RaumCenter GmbH:n osakekannan 1.4.2014. Yhtiö on erikoistunut siirtokelpoisten tilojen vuokraukseen ja myyntiin. Yhtiön liikevaihto oli noin 4 miljoonaa euroa vuonna 2013 ja yhtiö työllisti 21 henkilöä.

Cramon ruotsalainen tytäryhtiö Cramo AB osti BMS Uthyrning i Kalmar AB:n osakekannan 1.10.2014. Yhtiö toimii Kaakkois-Ruotsissa Kalmarin ja Nybron alueella. Yhtiön vuosittainen liikevaihto oli noin 1,1 miljoonaa euroa ennen hankintaa.

Konsernin liikevaihto olisi ollut noin 2,0 miljoonaa euroa korkeampi ja EBITA-liikevoitto noin samalla tasolla, jos hankinnat olisi suoritettu 1.1.2014.

OptiRentin ja C/S RaumCenterin kauppahintoihin sisältyy ehdollista vastiketta 1,25 miljoonaa euroa, joka maksetaan kaupan jälkeisen taloudellisen suorituksen perusteella. Tilikaudella 2014 ehdollisesta kauppahinnasta on peruutettu 0,2 miljoonaa euroa. Tämä on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin. Aikaisempiin yrityshankintoihin liittyvä ehdollista kauppahintavelkaa on tilikaudella 2014 purettu 2,4 miljoonaa euroa ja se on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Alla olevat hankintamenot on muunnettu euroiksi käyttäen hankinta-ajankohdan kurssia. Kurssierot tilinpäätöspäivän kurssiin verrattuna ovat epäolennaisia.

1000 €	2015
Luovutettu vastike	
Käteisvastike	6 750
Ehdollinen vastike	1 000
Vastike yhteensä	7 750
Hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista kirjatut määrät	
Yksilöitävissä olevat varat	
Pitkäaikaiset varat	
Aineettomat hyödykkeet	
Asiakassuhteet	728
Toimipisteverkko	457
Kilpailukieltosopimukset	332
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 517
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	
Koneet ja kalusto	7 527
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	7 527
Pitkäaikaiset varat yhteensä	9 044
Lyhytaikaiset varat	
Vaihto-omaisuus	38
Myynti- ja muut saamiset	586
Rahavarat	134
Lyhytaikaiset varat yhteensä	758
Yksilöitävissä olevat varat yhteensä	9 802
Vastattavaksi otettavat velat	
Laskennalliset verovelat	721
Korolliset velat	832
Osto- ja muut velat	1 074
Vastattavaksi otettavat velat yhteensä	2 627
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	7 175
Liikearvo	711
Negatiivinen liikearvo (tuloutettu)	-136

1000 €	2014
Luovutettu vastike	
Käteisvastike	5 818
Ehdollinen vastike	1 250
Vastike yhteensä	7 068
Hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista kirjatut määrät	
Yksilöitävissä olevat varat	
Pitkäaikaiset varat	
Aineettomat hyödykkeet	
Asiakassuhteet	841
Co-brändit	657
Kilpailukieltosopimukset	793
Atk-ohjelmat	4
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 296
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	
Koneet ja kalusto	7 928
Rakennukset ja rakennelmat	199
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	8 127
Pitkäaikaiset varat yhteensä	10 423
Lyhytaikaiset varat	
Vaihto-omaisuus	449
Myynti- ja muut saamiset	699
Tuloverosaamiset	29
Rahavarat	416
Lyhytaikaiset varat yhteensä	1 594
Yksilöitävissä olevat varat yhteensä	12 017
Vastattavaksi otettavat velat	
Laskennalliset verovelat	1 386
Korolliset velat	3 606
Osto- ja muut velat	774
Tuloverovelat	161
Vastattavaksi otettavat velat yhteensä	5 927
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	6 089
Liikearvo	979

7. YHTEISYRITYKSET

Täsmäytyslaskelma

1000 €	Fortrent		Fellesutleie AS		Total	
Yhteenveto	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Kirjanpitoarvo 1.1.	6 086	32 512	238	255	6 324	32 767
Tilikauden tulos	780	-1 048	9	2	789	-1 046
Muut laajan tuloksen erät	-4 065	-25 378	-15	-19	-4 080	-25 397
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 801	6 086	233	238	3 034	6 324
Konsernin osuus yhteisyrityksestä (50 %)	1 401	3 043	116	119	1 517	3 162
Transaktiokustannukset	1 091	1 091			1 091	1 091
Investoinnin kirjanpitoarvo	2 492	4 134	116	119	2 608	4 254

Fortrent on Venäjällä ja Ukrainassa toimiva rakennuskoneiden- ja laitteiden vuokrausyritys. Yhtiön omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50. Cramo esittää osuutensa yhteisyrityksen tuloksesta konsernin tuloslaskelmassa käyttökattteen (EBITDA) yläpuolella pääomaosuusmentelmällä.

Cramo ja Ramirent ovat myöntäneet yhteisyritykselle lainan, josta

tilikauden 2015 lopussa on jäljellä 30,5 miljoonaa euroa. Tilikaudella 2015 Fortrent on lyhentänyt lainoja 4,8 (5,2) miljoonalla eurolla.

Lisäksi konserni omistaa 50 prosenttia yhteisyrityksestä Fellesutleie AS. Yhtiö harjoittaa vuokrausliiketoimintaa Norjassa. Cramo esittää osuutensa yhteisyrityksen tuloksesta pääomaosuusmentelmällä käyttökattteen (EBITDA) yläpuolella.

1000 €	Fortrent		Fellesutleie AS	
	2015	2014	2015	2014
Taseen yhteenveto				
Lyhytaikaiset varat				
Rahavarat	894	811	180	157
Muut lyhytaikaiset varat pois lukien rahavarat	5 393	5 910	69	109
Lyhytaikaiset varat yhteensä	6 287	6 721	249	266
Muut lyhytaikaiset velat	2 881	3 305	2	31
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 881	3 305	2	31
Pitkäaikaiset varat				
Liikearvo	4 321	4 819		
Yrityshankintaan liittyvät aineettomat hyödykkeet	4 440	5 579		
Muut pitkäaikaiset varat	21 462	28 169	223	427
Laskennalliset verosaamiset	2 144	2 283		
Pitkäaikaiset varat yhteensä	32 367	40 850	223	427
Korolliset velat	30 533	35 311	185	363
Laskennalliset verovelat	2 439	2 868	53	61
Pitkäaikaiset velat yhteensä	32 972	38 179	237	424
Nettovarallisuus	2 801	6 086	233	238

Fortrentillä on vastuusitoumuksia 0,1 (0,2) milj. euroa.

1000 €	Fortrent		Fellesutleie AS	
	2015	2014	2015	2014
Laajan tuloslaskelman yhteenveto				
Liikevaihto	30 503	37 970	441	412
Materiaalit ja palvelut	-9 466	-10 674		
Muut kulut	-10 898	-14 279	-429	-392
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta	-7 864	-10 983		
EBITA-liikevoitto	2 275	2 034	11	19
Yrityshankinnoista aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-758	-1 528		
Korkokulut	-887	-1 120		
Muut rahoituskulut	-87	-798	-2	-17
Tulos ennen veroja	543	-1 412	10	2
Tuloverot	237	364	0	0
Tilikauden tulos	780	-1 048	9	2
Muut laajan tuloksen erät	-4 065	-25 378	-15	-19
Tilikauden laaja tulos	-3 285	-26 426	-5	-17

8. LASKENNALLISET VEROT

Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on esitetty taseessa seuraavasti:

1000 €	2015	2014
Laskennalliset verosaamiset	13 463	14 336
Laskennalliset verovelat	70 636	68 096
Laskennalliset verovelat (netto)	57 173	53 760

Muutokset laskennallisissa verosaamisissa ja verovelloissa tilikauden aikana:

1000 €	1.1.2015	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut / myytyt liiketoiminnot	Kurssierot	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot	8 375	-35			-293	8 047
Negatiivinen poistoero	1 545	-645			13	913
Rahoitusleasing	382	-133			3	252
Suojausrahaston arvostusero	1 857		-193			1 664
Johdannaisinstrumentit	116	-69				47
Sisäisen katteen eliminointi	993	-120				873
Etuuspohjaiset eläkevelat	542	24	-22		8	552
Muut väliaikaiset erot	526	596			-7	1 115
Yhteensä	14 336	-382	-215		-276	13 463
Laskennalliset verovelat						
Poistoerot	49 643	3 688		86	503	53 919
Rahoitusleasing	3 879	-248			78	3 709
Johdannaisinstrumentit	726	-548				178
Pitkäaikaisten varojen arvostaminen käypään arvoon hankituissa liiketoiminnoissa	13 411	-1 567		685	79	12 608
Jakamattomat voittovarot	372	-172				200
Muut väliaikaiset erot	65	-45			2	22
Yhteensä	68 096	1 108		771	662	70 636
Laskennalliset verovelat (netto)	53 760	1 490	215	771	938	57 173

1000 €	1.1.2014	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut / myytyt liiketoiminnot	Kurssierot	31.12.2014
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot	9 913	-1 012			-526	8 375
Negatiivinen poistoero	122	1 426			-3	1 545
Rahoitusleasing	589	-199			-8	382
Suojausrahaston arvostusero	1 200		657			1 857
Johdannaisinstrumentit	587	-471				116
Sisäisen katteen eliminointi	1 181	-188				993
Etuuspohjaiset eläkevelat	139	285	131		-13	542
Muut väliaikaiset erot	1 089	-550			-13	526
Yhteensä	14 820	-709	788		-563	14 336
Laskennalliset verovelat						
Poistoerot	51 085	1 411			-2 852	49 643
Rahoitusleasing	4 219	-169			-171	3 879
Johdannaisinstrumentit	411	315				726
Pitkäaikaisten varojen arvostaminen käypään arvoon hankituissa liiketoiminnoissa	19 010	-6 543		1 356	-412	13 411
Jakamattomat voittovarot	532	-160				372
Muut väliaikaiset erot	80	-13			-2	65
Yhteensä	75 337	-5 159		1 356	-3 437	68 096
Laskennalliset verovelat (netto)	60 517	-4 450	-788	1 356	-2 874	53 760

Viron jakamattomista voittovaroista on tilikaudesta 2013 lähtien kirjattu laskennallinen verovelka, joka vastaa puolta vuosittaisesta tuloksesta osingonjakopolitiikan mukaisesti. Aikaisempien tilikausien jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska voitonjako on konsernin päätävällässä, eikä verovaikutuksen toteutumiseen johtava voitonjako ole todennäköinen lähitulevaisuudessa.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu tytäryhtiöiden verotappioista siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että niitä voidaan hyödyntää

tulevia verotettavia tuloja vastaan. Konsernitilinpäätöksessä on jätetty kirjaamatta laskennallista verosaamista 13 551 (9 229) tuhatta euroa tappiollisten konserniyhtiöiden verotappioista.

Erittely muihin laajan tuloksen eriin liittyvistä veroista on esitetty liitetiedossa 26.

9. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

1 000 € 31.12.2015	Liite	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat / -velat	Laina- ja muut saamiset	Lainat ja muut velat	Suojaus- laskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Käyvän arvon hierarkia
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Korolliset saamiset	11		15 267			15 267	15 267	2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	11		1 436			1 436		-
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Johdannaisinstrumentit	10	889				889	889	2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	11		108 931			108 931		-
Rahavarat	13		3 511			3 511	3 511	2
Yhteensä		889	129 145			130 034		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	15			293 811		293 811	299 493	2
Johdannaisinstrumentit	10				8 322	8 322	8 322	2
Muut pitkäaikaiset velat	17			2 559		2 559		-
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	15			78 097		78 097	78 097	2
Johdannaisinstrumentit	10	233				233	233	2
Ostovelat ja muut velat	18			76 153		76 153		-
Yhteensä		233		450 620	8 322	459 175		

1 000 € 31.12.2014	Liite	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat / -velat	Laina- ja muut saamiset	Lainat ja muut velat	Suojauslas- kennan alaiset johdannaiset	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Käyvän arvon hierarkia
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Korolliset saamiset	11		17 656			17 656	17 656	2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	11		1 266			1 266		-
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Johdannaisinstrumentit	10	3 632				3 632	3 632	2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	11		105 889			105 889		-
Rahavarat	13		5 689			5 689	5 689	2
Yhteensä		3 632	130 500			134 132		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	15			294 392		294 392	299 830	2
Johdannaisinstrumentit	10				9 286	9 286	9 286	2
Muut pitkäaikaiset velat	17			1 369		1 369		-
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	15			96 676		96 676	96 676	2
Johdannaisinstrumentit	10	580				580	580	2
Ostovelat ja muut velat	18			63 154		63 154		-
Yhteensä		580		455 591	9 286	465 457		

Johdannaisinstrumentit

Valuuttatermiinien käyvät arvot määritetään käyttämällä tilinpäätöspäivän termiinikursseja vastaavan pituisille sopimuksille. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat tilinpäätöspäivän markkinakorot. Jos käytetään vastapuolen hintanoteerausta, konserni laatii lisäksi oman tarkistuslaskelman yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä käyttäen.

Korolliset saamiset ja velat

Saamisten ja lainojen käypä arvo pohjautuu diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttokorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa uutta

lainaa ulkopuolelta, tai tekisi uuden sijoituksen, tilinpäätöshetkellä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta. Rahoitusleasingsopimusten käypä arvo on laskettu diskonttaamalla tulevat rahavirrat korolla, joka peilaa vastaavien sopimusten korkoa.

Myynti- ja muut saamiset sekä osto- ja muut velat

Myynti- ja muiden saamisten sekä osto- ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten ja velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit jaotellaan seuraavan kolmitasoisen käyvän arvon hierarkian mukaisesti.

- Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin toimivilla markkinoilla.
- Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävästä osin

muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

- Tason 3 instrumenttien käyvät arvot puolestaan perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot), vaan merkittävästä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

10. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konserni altistuu liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille: markkinariskille (sisältäen valuuttariskin ja rahavirran korkoriskin), luottoriskille ja likviditeettiriskille. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen, rahavirtoihin ja taseeseen sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Konserni käyttää johdannaisinstrumentteja tiettyjen riskipositoidensa suojaamiseen.

Riskienhallinnan toteutuksesta vastaa konsernin keskitetty rahoitustoiminto. Konsernin rahoitustoiminto tunnistaa, arvioi ja suojaa rahoitusriskejä tiiviissä yhteistyössä operatiivisten yksiköiden kanssa hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Rahoitustoiminnon tavoitteena on varmistaa, että yhtiöllä on riittävät varjat harjoittaa liiketoimintaa kaikkina aikoina ilman rajoitteita, tuottaa tarpeellisia rahoituspalveluja liiketoimintayksiköille, minimoida rahoituskustannukset, hallita rahoitusriskejä (valuutta-, korko-, maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskit, luottoriskit sekä operatiiviset riskit) sekä tuottaa johdolle säännöllisesti informaatiota konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden rahoituksellisesta tilanteesta ja riskeistä. Lisäksi konsernin rahoitustoiminto seuraa aktiivisesti konsernin taloudellisten kovenanttien toteuma-arvoja sekä ennakoii rahoituksellista liikkumavaraa suhteessa kovenanttien maksimiarvoihin osana konsernin liiketoiminnan suunnittelua.

MARKKINARISKI

Korkoriski

Markkinakorkojen muutoksilla on vaikutusta konsernin nettokorkoihin Markkinakorkojen muutoksilla on vaikutusta konsernin nettokorkoihin sekä korollisten saamisten ja velkojen sekä johdannaissopimusten käypiin arvoihin. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on pienentää korkojen muutoksen

vaikutusta tuloslaskelmaan, taseeseen ja kassavirtaan ottaen myös huomioon nettovelkapaikoin markkina-arvon.

Konsernin korkoriski liittyy ensisijaisesti pitkäaikaiseen lainasalkkuun. Konserni on pääasiallisesti altistunut rahavirran korkoriskille, joka syntyy vaihtuvakorkoisista veloista. Tätä tasapainottaa osaltaan kiinteäkorkoinen joukkovelkakirjalaina. Tilinpäätöspäivän 62,4 (49,2) prosenttia korollisista veloista on johdannaisten vaikutus mukaan lukien kiinteäkorkoisista. Tilikausien 2015 ja 2014 aikana konsernin lainat ovat olleet pääosin EUR-määräisinä. Rahoitusleasingvelkojen valuuttajakauma on esitetty myöhemmin tässä liitetiedossa. Rahoitussalkun korkosidonnaisuusaika oli 3,0 (2,3) vuotta. Rahoituspolitiikan mukainen raja kiinteäkorkoisten lainojen osuudelle koko lainasalkusta on 20–80 prosenttia sekä korkosidonnaisuusajalle 1–4 vuotta.

Konserni hallinnoi rahavirran korkoriskistä käyttämällä koronvaihtosopimuksia rahoituspolitiikan puitteissa. Koronvaihtosopimuksia käyttämällä saadaan tavoitteen mukaisesti vaihtuvakorkoinen laina vaihdettua kiinteäkorkoiseksi. Koronvaihtosopimusten nimellisarvo 31.12.2015 oli 130,0 (90,0) miljoonaa euroa. Kaikkiin koronvaihtosopimuksiin sovellettiin IAS 39 mukaista suojauslaskentaa. Korkosuojausten erääntyminen on esitetty myöhemmin tämän liitetiedon osana.

IFRS 7 -standardin mukaisen herkkyyksianalyysin perusteella, jos konsernin euromääräisten lainojen korkotaso 31.12.2015 olisi muiden muuttujien pysyessä paikallaan ollut yhden prosenttiyksikön verran korkeampi/ matalampi, olisi vaikutus konsernin tulokseen ennen veroja ollut -1,3/-0,5 (-1,6/-0,3) miljoonaa euroa, johtuen vaihtuvakorkoisten lainojen ja korkosuojausten korkovirtojen sekä suojauslaskennan ulkopuolella olevien korkosuojausten markkina-arvon muutoksesta. Korkotason muutoksen vaikutus taseen omaan pääomaan olisi ollut +5,6/-6,0 (+4,3/-4,6) miljoonaa euroa johtuen suojauslaskennan alaisten korkosuojausten markkina-arvon muutoksesta. Herkkyyksianalyysi esitetään seuraavassa taulukossa.

M€	2015				2014			
	Tuloslaskelma		Oma pääoma		Tuloslaskelma		Oma pääoma	
Korkotason muutoksen vaikutus	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%
Korolliset velat	-2,0	0,2			-2,3	0,4		
Korjojohdannaiset								
Suojauslaskennan alaiset	0,7	-0,7	5,6	-6,0	0,7	-0,7	4,3	-4,6
Yhteensä	-1,3	-0,5	5,6	-6,0	-1,6	-0,3	4,3	-4,6

Koska konsernilla ei ole merkittäviä korollisia varoja, konsernin tuotot ja operatiiviset kassavirrat eivät olennaisesti altistu markkinakorkojen vaihtelulle. Korolliset velat ja niiden keskimääräiset korkokannat esitetään liitetiedossa 15.

Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti ja on siten altistunut valuuttakurssivaihtelusta aiheutuville riskeille. Konsernin merkittävimmät valuuttapositiot muodostuvat Ruotsin kruunu -määräisistä eristä. Valuuttakurssiriski syntyy pääasiassa nettosijoituksista ulkomaisiin tytäryrityksiin (muuntoeroriski) sekä taseen valuuttamääräisistä eristä.

Koska Cramolla on tytäryrityksiä euroalueen ulkopuolella, valuuttakurssien muutokset altistavat euromääräisen oman pääoman valuuttariskille. Valuuttakurssieroista johtuvat oman pääoman muutokset esitetään muuntoeroissa osana muita laajan tuloksen erä. Konsernin rahoitustoiminto seuraa ja arvioi muuntoeroriskistä säännöllisesti. Tilikauden 2015 aikana konsernilla ei ollut muuhun kuin euromääräiseen omaan pääomaan kohdistuvia suojausjaksia.

Konsernin sisäisen rahoituksen sekä taseen valuuttamääräisistä eristä

syntyvää valuuttakurssiriskiä suojataan ensisijaisesti valuuttatermiineillä, joiden erääntyminen on esitetty tämän liitetiedon taulukoissa. Näihin johdannaisiin ei sovellettu tilikaudella suojauslaskentaa, vaan käyvän arvon muutos kirjattiin tulosvaikutteisesti.

Konserniyhtiöiden myynti tapahtuu kunkin yksikön toimintavaluutassa eikä konserni tältä osin altistu merkittäville valuuttakurssiriskeille. Konsernin ostot tapahtuvat sekä euroissa että paikallisissa valuutoissa. Ostosta aiheutuva valuuttakurssiriski katsotaan tuloksen kannalta niin vähäiseksi, että rahoituspolitiikan mukaisesti tulevia ostoja ei suojata.

IFRS 7 -standardin edellyttämä herkkyyksianalyysi havainnollistaa konsernin tuloksen ja oman pääoman herkkyyttä valuuttakurssien muutokselle. Konsernin valuuttakurssimuutoksille avoin europositio muita toiminnallisia valuuttoja kohtaan syntyy ostovelosta, muissa kuin paikallisvaluutassa olevista leasingvastuista sekä konsernirahoituksen avoimesta positioista.

Oheisessa taulukossa on esitetty konsernin avoin positio sekä herkkyyksianalyysin mukaiset vaikutukset konsernin omaan pääomaan. Herkkyyksianalyysi perustuu euron 5 prosentin muutokseen konsernin kaikkia toimintavaluuttoja vastaan.

1 000 € 31.12.2015	SEK	DKK	NOK	Muut valuutat	Yhteensä
Muuntoeroriski ja suojaukset					
Muuntoeroriskille altis oma pääoma	375 445	11 721	28 508	17 906	433 580
Avoin positio	375 445	11 721	28 508	17 906	433 580
Herkkyysanalyysi, 5% heikentyminen euroa vastaan					
Muuntoero	-18 772	-1 425	-586	-895	-21 678
Yhteensä	-18 772	-1 425	-586	-895	-21 678

1 000 € 31.12.2014	SEK	DKK	NOK	Muut valuutat	Yhteensä
Muuntoeroriski ja suojaukset					
Muuntoeroriskille altis oma pääoma	359 422	10 759	29 698	20 921	420 800
Avoin positio	359 422	10 759	29 698	20 921	420 800
Herkkyysanalyysi, 5% heikentyminen euroa vastaan					
Muuntoero	-17 971	-538	-1 485	-1 046	-21 040
Yhteensä	-17 971	-538	-1 485	-1 046	-21 040

Vuosina 2015 ja 2014 Cramo ei ole käyttänyt rahoitusinstrumentteja tytäryhtiöihin tehdyn muun kuin euromääräisen nettoinvestoinnin suojaamiseksi.

Tilikaudella 2015 muun kuin euromääräisten nettoinvestointien muuntoeroja kertyi SEK-määräisistä nettoinvestoinneista 7,7 [-21,6] miljoonaa euroa, DKK-määräisistä -0,0 [+0,0] miljoonaa euroa, NOK-

määräisistä -1,7 [-2,3] miljoonaa euroa ja muun valuutan määräisistä yhteensä 0,9 [-1,4] miljoonaa euroa. Näiden lisäksi yhteisyritys Fortrentin kautta tulevaa muuntoeroa kertyi -2,0 [-12,7] miljoonaa euroa. Kumulatiivisesti muihin laajan tuloslaskelman eriin on kirjattu kaikista yhteensä -26,4 [-31,1] miljoonaa euroa.

1 000 € 31.12.2015	SEK	DKK	NOK	Muut valuutat	Yhteensä
Transaktioriski ja suojaukset					
Transaktiopositio	-8 998	40 976	44 167	9 514	85 659
Suojaukset	7 617	-37 252	-42 643	-7 622	-79 900
Avoin positio	-1 381	3 724	1 524	1 892	5 759
Herkkyysanalyysi, 5% heikentyminen euroa vastaan					
Transaktiopositio	450	-2 049	-2 208	-476	-4 283
Suojaukset	-381	1 863	2 132	381	3 995
Yhteensä	69	-186	-76	-95	-288

1 000 € 31.12.2014	SEK	DKK	NOK	Muut valuutat	Yhteensä
Transaktioriski ja suojaukset					
Transaktiopositio	-17 025	38 572	58 526	7 523	87 596
Suojaukset	14 905	-32 504	-46 173	-6 938	-70 710
Avoin positio	-2 121	6 068	12 353	585	16 886
Herkkyysanalyysi, 5% heikentyminen euroa vastaan					
Transaktiopositio	851	-1 929	-2 926	-376	-4 380
Suojaukset	-745	1 625	2 309	347	3 536
Yhteensä	106	-303	-618	-29	-844

Hintariski

Konsernilla on vähäinen määrä noteeraamattomia osakkeita, jotka eivät muodosta merkittävää hintariskiä. Konserni ei ole altistunut hyödykeriskeille.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

1 000 €	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo
Johdannaissopimusten käyvät arvot 31.12.2015			
Valuuttatermiinit	780	-123	657
Koronvaihtosopimukset, rahavirran suojaus		-8 322	-8 322
Yhteensä	780	-8 445	-7 665
Pitkäaikaisten johdannaissopimusten osuus			
Koronvaihtosopimukset, rahavirran suojaus		-8 322	-8 322
Pitkäaikaisten johdannaissopimusten osuus		-8 322	-8 322
Lyhytaikaisten johdannaissopimusten osuus	780	-123	657

1 000 €	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo
Johdannaissopimusten käyvät arvot 31.12.2014			
Valuuttatermiinit	3 376	-325	3 051
Koronvaihtosopimukset, rahavirran suojaus		-9 286	-9 286
Yhteensä	3 376	-9 611	-6 234
Pitkäaikaisten johdannaissopimusten osuus			
Koronvaihtosopimukset, rahavirran suojaus		-9 286	-9 286
Pitkäaikaisten johdannaissopimusten osuus		-9 286	-9 286
Lyhytaikaisten johdannaissopimusten osuus	3 376	-325	3 051

1 000 €	2015	2014
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Valuuttatermiinit	106 904	138 569
Koronvaihtosopimukset	130 000	90 000
Yhteensä	236 904	228 569

Yhtiön vuosina 2015 ja 2014 käyttämät johdannaissopimukset koostuivat valuuttatermiineistä sekä koronvaihtosopimuksista. Kyseisiä sopimuksia on käytetty konsernin rahoituspolitiikan mukaiseen suojaukseen.

Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutos on kirjattu tulosvaikutteisesti. Suojauslaskentaan kuuluvien korkojohdannaisten käyvän arvon muutos on kirjattu muihin laajan tuloslaskelman eriin laskennallisella verolla vähennettynä. Tilinpäätöshetken johdannaissopimusten vastaa hyvin tilikauden aikana ylläpidettyä positiota.

Cramo tekee johdannaiskauppoja master netting agreement -sopimusten puitteissa. Keskinäiset velat ja saamiset kunkin vastapuolen kanssa selvitetään yleensä nettomaksuilla. Tietyissä luottoriskitapahtumissa, kuten irtisanomistilanteessa, kaikki sopimusten puitteissa olevat avoimet kaupat päätetään ja selvitetään maksamalla vain yksi nettosumma. Netotussopimusten nojalla johdannaissopimuksia ei voida esittää taseessa netotettuna. Seuraavassa taulukossa esitetään käyvät arvot rahoitusinstrumenteista, joihin sovelletaan edellä kuvattuja sopimuksia.

1 000 €	2015	2014
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Bruttomäärinä taseessa esitetyt varat	780	3 376
Netotusjärjestelyn piirissä olevat erät	-587	-2 800
Yhteensä	193	576

1 000 €	2015	2014
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Bruttomäärinä taseessa esitetyt velat	8 445	9 611
Netotusjärjestelyn piirissä olevat erät	-587	-2 800
Yhteensä	7 858	6 811

1 000 €	2016	2017	2018	2019	2020	2021+	Yhteensä
Johdannaissopimusten erääntymisaikataulu, 2015							
Valuuttajohdannaissopimukset	106 904						106 904
Koronvaihtosopimukset					20 000	110 000	130 000
Johdannaissopimukset yhteensä	106 904				20 000	110 000	236 904

1 000 €	2015	2016	2017	2018	2019	2020+	Yhteensä
Johdannaissopimusten erääntymisaikataulu, 2014							
Valuuttajohdannaissopimukset	138 569						138 569
Koronvaihtosopimukset				40 000		50 000	90 000
Johdannaissopimukset yhteensä	138 569			40 000		50 000	228 569

LUOTTORISKI

Konsernin politiikka määrittelee asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaissopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoitusperiaatteet. Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä, koska sillä on laaja asiakaskunta, joka on jakautunut maantieteellisesti laajalle alueelle ja konserni luottottaa yrityksiä ja yksityishenkilöitä, joilla on asianmukaiset luottotiedot. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä on saamisten ja muiden rahoitusvarojen käypä arvo 31.12.2015. Myyntisaamisten erääntymisjakauma on esitetty liitetiedossa 11.

Myös luottotappioiden ja luottotappiovarausten määrät esitetään liitetiedossa 11. Saamiset eivät sisällä merkittäviä riskikeskittymiä.

JÄLLEENRAHOITUS- JA LIKVIDITEETTIRISKI

Liiketoiminnan dynaamisen luonteen vuoksi konsernin rahoitustoiminto hallinnoi konsernin likvideettiriskiä varmistamalla rahoituksen joustavuuden ja saatavuuden riittävillä sitovilla luottolimiiteillä. Konserni käyttää useita rahoituslähteitä ja velat ovat pääsääntöisesti

pitkäaikaisia. Konsernilla on sitovia luottolimiittejä ja muita luottojärjestelyjä, joita se voi käyttää tasapainottaakseen likvideettiä. Tilinpäätöshetkellä käyttämättömät sitovat luottolimitit olivat 201,2 (217,6) miljoonaa euroa.

Pientääkseen jälleenaohitusriskiä konserni pyrkii hajauttamaan lainojen erääntymisiä ja neuvottelee hyvissä ajoin tarpeen mukaan uusien sitovien luottolimiittejä. Tilikaudella 2015 Cramo pidensi osittain 375 miljoonan euron pitkäaikaista vakuudetonta syndikoitua luottojärjestelyään. Järjestely on vuodelta 2014 ja sen oli määrä erääntyä 1.1.2020. Pidennyksen myötä klubilainasopimuksesta erääntyy 75 miljoonaa euroa 1.1.2020 ja 300 miljoonaa euroa 1.1.2021. Alla olevassa taulukossa on esitetty rahoitusvelkojen ja johdannaissopimusten sopimusperusteinen maturiteettianalyysi. Luvut kuvaavat diskonttaamattomia kassavirtoja. Maturiteettijakaumaan on sisällytetty johdannaiset, joiden sopimuksiin perustuvien juoksuaikojen tunteminen on välttämätöntä rahavirtojen ajoituksen ymmärtämisen kannalta.

1 000 €	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Rahoitusvelkojen takaisinmaksuaikataulu 31.12.2015					
Johdannaiset					
Valuuttatermiinit, kassasta maksut	-123				-123
Valuuttatermiinit, kassaan maksut	780				780
Koronvaihtosopimukset, kassasta maksut	-1 859	-2 229	-5 625	-3 390	-13 103
Koronvaihtosopimukset, kassaan maksut			501	1 452	1 953
Johdannaiset, netto	-1 202	-2 229	-5 124	-1 938	-10 493
Ostovelat ja muut korottomat velat	-76 153				-76 153
Rahoituslaitoslainojen lyhennykset ja rahoituskulut	-64 664	-4 500	-142 063	-150 252	-361 479
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset ja rahoituskulut	-8 031	-2 671	-1 957	-1 519	-14 178
Takaisinostovelat	-8	-8	-204		-220
Yhteensä	-148 856	-7 179	-144 224	-151 771	-452 030

1 000 €	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Rahoitusvelkojen takaisinmaksuaikataulu 31.12.2014					
Johdannaiset					
Valuuttatermiinit, kassasta maksut	-422				-422
Valuuttatermiinit, kassaan maksut	2 053				2 053
Koronvaihtosopimukset, kassasta maksut	-1 930	-2 925	-3 366	-3 843	-12 063
Koronvaihtosopimukset, kassaan maksut	65	82	437	1 626	2 209
Johdannaiset, netto	-234	-2 843	-2 929	-2 217	-8 223
Ostovelat ja muut korottomat velat	-63 155				-63 155
Rahoituslaitoslainojen lyhennykset ja rahoituskulut	-87 674	-9 012	-104 500	-183 000	-384 186
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset ja rahoituskulut	-13 573	-6 752	-7 595		-27 920
Takaisinostovelat	-8	-8	-218		-234
Yhteensä	-164 410	-15 772	-112 313	-183 000	-475 495

10 PÄÄOMARAKENTEN HALLINTA

Konsernin pääomarakenteen hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin toimintaedellytykset kaikissa olosuhteissa sekä säilyttää pääomakustannusten kannalta optimaalinen pääomarakenne. Hallitus päättää pääomarakenteen tavoitteista ja konsernin rahoitustoiminto seuraa pääomarakenteen kehittymistä säännöllisesti. Pääomarakenteen tunnuslukuna seurataan nettovelkaantumisastetta (gearing) eli korollisen nettovelan suhdetta omaan pääomaan. Konsernin eräänä keskeisenä taloudellisenä tavoitteena on pitää nettovelkaantumisaste alle 100%:n. Tässä tavoitteessa onnistuttiin hyvin (31.12.2015: 75,1%, 31.12.2014: 84,7%).

Konsernin nettovelat olivat 31.12.2015 368,4 miljoonaa euroa. Nettovelat olivat 31.12.2014 385,4 miljoonaa euroa, joten vuoden 2015 aikana nettovelat pienenevät 17,0 miljoonaa euroa.

Tunnuslukujen arvot on esitetty alla olevassa taulukossa.

1 000 €	2015	2014
Korolliset velat	371 908	391 068
Rahat ja pankkisaamiset	-3 511	-5 689
Korollinen nettovelka	368 397	385 379
Oma pääoma	490 743	454 990
Nettovelkaantumisaste	75,1 %	84,7 %

11. PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2015	2014
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset yhteisyrityksiltä (kts. liite 30)	15 267	17 656
Eläkevarat (kts. liite 16)	33	
Muut saamiset ¹	1 403	1 266
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	16 703	18 922
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	104 027	100 231
Muut saamiset	4 905	5 658
Siirtosaamiset	21 550	22 878
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	130 482	128 767

¹ Myytävissä olevat rahoitusvarat on epäolennaisen luonteensa vuoksi uudelleen luokiteltu alkuperäiseen hankintamenoön arvostettaviksi rahoitusvaroiksi ja ne esitetään osana muita pitkäaikaisia saamisia. Vertailukauden 2014 pitkäaikaiset muut saamiset ovat kasvaneet oikaisun seurauksena 187 tuhatta euroa.

Myyntisaamiset ovat korottomia, ja niiden pääasialliset maksuehdot ovat 14-60 päivää.

Myyntisaamisten arvonalentumisia on kirjattu tulostalokseen yhteensä 3 485 (5 187) tuhatta euroa. Myyntisaamisten arvonalentumisvaraus on

muuttunut alla esitetyn taulukon mukaisesti. Luottotappioriskiä on kuvattu tarkemmin liitteessä 10.

1 000 €		2015	2014
Myyntisaamisten arvonalentumisvarauksen muutokset			
1.1.		6 130	6 043
Kurssimuutokset		-19	-161
Tilikauden kulu (+) / tuotto (-)		-535	248
31.12.		5 576	6 130

Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä ottamatta huomioon vakuuksien käypää arvoa siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä veloitteitaan. Konsernin toimintatapoihin ei kuulu vakuuksien hankkiminen myyntisaamisten ja muiden saamisten osalta. Myynti- ja muut saamiset eivät sisällä merkittäviä

luottoriskikeskittymiä. Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo ei poikkea olennaisesti kirjanpitoarvosta.

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät laskuttamattoman liikevaihdon jaksotukseen sekä etukäteen maksettuihin vuokra-, vakuutus-, henkilöstö- ja leasingmenoihin.

1 000 €	2015	2014
Myyntisaamisten ikäjakauma		
Erääntymättömät myyntisaamiset	79 601	68 073
1 – 30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	18 759	25 626
31 – 60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	2 182	3 053
61 – 90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	455	473
91 – 180 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1 048	1 375
Yli 180 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1 982	1 631
Yhteensä	104 027	100 231

1 000 €	2015	2014
Myyntisaamisten valuuttajakauma		
EUR	27 640	26 576
SEK	56 811	48 103
NOK	9 985	14 731
DKK	5 588	6 110
PLN	1 729	1 653
Muut	2 274	3 058
Yhteensä	104 027	100 231

Myyntisaamisissa ei ole riskikeskittymää, koska asiakasmäärä on suuri ja myyntisaamiset ovat pääasiassa euro- sekä Ruotsin ja Norjan kruunun määrisiä.

12. VAIHTO-OMAISUUS

1 000 €	2015	2014
Aineet, tarvikkeet ja myytävät tuotteet	9 055	9 908
Arvonalentumisvaraus	-92	-190
Yhteensä	8 963	9 718

Päättäneellä tilikaudella kirjattiin kuluksi 92 (190) tuhatta euroa, jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa. Arvonalentuminen on kirjattu tuloslaskelman materiaaleihin ja palveluihin.

13. RAHAVARAT

1 000 €	2015	2014
Rahat ja pankkisaamiset	3 511	5 689
Yhteensä	3 511	5 689

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta sekä vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Käytössä olevat luottolimiitit esitetään lainojen ryhmässä taseen lyhytaikaisissa veloissa.

Pankkisaamisten tuotto perustuu päivittäin vaihtuviin talletuskorkoihin.

Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli 201,2 (217,6) miljoonaa euroa käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä, joiden osalta kaikki ennakkoehdot olivat täyttyneet.

Rahavirtalaskelman rahavarat vastaavat taseen rahavaroja 31.12.2015 ja 31.12.2014.

14. OSAKEPÄÄOMA JA OMAN PÄÄOMAN RAHASTOT

1 000 € Muutokset tilikaudella	Osake- määrä	Osake- pääoma	Muut rahastot	Yhteensä
1.1.2014	42 844 333	24 835	318 742	343 577
Osakemerkinnät	1 059 221		4 395	4 395
Muutokset erien välillä			-300	-300
31.12.2014	43 903 554	24 835	322 837	347 672
Osakemerkinnät	717 740		3 459	3 459
31.12.2015	44 621 294	24 835	326 297	351 132

Cramo Oyj:llä oli tilikauden aikana yksi voimassa oleva optio-ohjelma sekä muita osakeohjelmia. Viimeinen optio-ohjelma raukesi 31.12.2015. Osakeperusteiset maksut on esitetty liitteessä 29. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa ja samansuuruiseen osinkoon. Tilinpäätöshetkellä osakepääoma oli kokonaan maksettu ja rekisteröity.

Muut rahastot

Muut rahastot sisältävät osakkeiden merkintähinnan sekä vanhan osakeyhtiölain aikana optio- tai muiden osakemerkintöjen yhteydessä syntyneen preemion.

1 000 € Muutokset tilikaudella	Arvonmuutos- rahasto	Suojaus- rahasto	Yhteensä
1.1.2014	119	-6 726	-6 607
Rahavirran suojaukset			
Käypään arvoon arvostuksesta syntyneet tappiot kaudella		-2 093	-2 093
Verot käypään arvoon arvostuksesta		657	657
Käyvän arvon muutos	-119		-119
31.12.2014		-8 162	-8 162
Rahavirran suojaukset			
Käypään arvoon arvostuksesta syntyneet voitot kaudella		1 281	1 281
Verot käypään arvoon arvostuksesta		-193	-193
31.12.2015		-7 074	-7 074

Arvonmuutosrahasto

Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ole myytävissä olevia sijoituksia. Vuoden 2014 tilinpäätöksessä myytävissä oleviksi sijoituksiksi luokitellut varat on uudelleen arvostettu jaksotettuun hankintamenoan arvostettaviksi sijoituksiksi.

Suojausrahasto

Konsernin rahavirran suojaukseen käytettävistä korkojohdannaisista kaikki kuuluu suojauslaskennan piiriin. Tehokas osuus käyvän arvon muutoksista kirjataan suojausrahastoon. Tehottoman osuuden voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet valuuttakurssierot.

Tilinpäätöshetkellä konserni ei ole suojannut mitään ulkomaisessa valuutassa raportoitavaa omaa pääomaa.

OSINGONJAKO

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle tilikauden 2015 osingoksi 0,65 (0,55) euroa osakkeelta.

15. KOROLLISET VELAT

EUR 1,000 Pitkäaikaiset korolliset velat	2015		2014	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Syndikoitu pankkilaina	187 815	187 815	180 191	180 191
Joukkovelkakirjalaina	99 769	105 451	99 662	105 100
Muut pankkilainat	156	156	613	613
Takaisinostovelat	202	202	202	202
Rahoitusleasingvelat	5 869	5 869	13 724	13 724
Yhteensä	293 811	299 493	294 392	299 830
Lyhytaikaiset korolliset velat	Kirjanpitoarvo		Kirjanpitoarvo	
Muut pankkilainat	10 764		1 199	
Rahoitusleasingvelat	7 873		13 018	
Yritystodistukset	59 460		82 459	
Yhteensä	78 097		96 676	
Korolliset velat yhteensä	371 908		391 068	

Lyhytaikaisten lainojen kirjanpitoarvot vastaavat olennaisilta osin käypää arvoa. Kaikki pankkilainat ovat vaihtuvakorkoisia, minkä vuoksi niiden käypä arvo ei poikkea merkittävästi kirjanpitoarvosta. Takaisinostovelat ovat kiinteäkorkoisia, mutta niiden käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti kirjanpitoarvosta.

Muut pankkilainat muodustuvat pääosin tililimiiteistä sekä osamaksuveloista.

Konsernilla oli tilinpäätöshetkellä nostettavissa olevia sitovia luottolimiittejä yhteensä 201,2 (217,6) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia 185,0 (192,00) miljoonaa euroa ja lyhytaikaisia 16,2 (25,6) miljoonaa euroa.

2015 Cramo pidensi osittain 375 miljoonan euron pitkäaikaista syndikoitua luottojärjestelyään. Järjestely on vuodelta 2014 ja sen oli määrä erääntyä 1.1.2020. Pidennyksen myötä vakuudettomasta klubilainasopimuksesta erääntyy 75 miljoonaa euroa 1.1.2020 ja 300 miljoonaa euroa 1.1.2021. Sopimuksen pidentäminen parantaa entisestään Cramon velkaportfolion maturiteettirakennetta. Sopimus koostuu 125 miljoonan euron kertalyhenteisestä lainasta ja 250 miljoonan euron luottolimiitistä. Sopimus sisältää yhden taloudellisen kovenantin, nettovelat/käyttökate. Konsernin keskeisillä tunnusluvulla on runsaasti liikkumavaraa ennenkuin kovenantin rikkoutuminen olisi lähellä.

1 000 €	2016	2017	2018	2019	2020	2021+	Yhteensä
Korollisten velkojen erääntymisaikataulu, 2015							
Syndikoitu pankkilaina					37 563	150 252	187 815
Joukkovelkakirjalaina			99 769				99 769
Muut pankkilainat	10 920						10 920
Takaisinostovelat			202				202
Rahoitusleasingvelat	7 875	2 575	1 891	1 164	237		13 742
Yritystodistukset	59 460						59 460
Yhteensä	78 255	2 575	101 862	1 164	37 800	150 252	371 908

1 000 €	2015	2016	2017	2018	2019	2020+	Yhteensä
Korollisten velkojen erääntymisaikataulu, 2014							
Syndikoitu pankkilaina						180 191	180 191
Joukkovelkakirjalaina				99 662			99 662
Muut pankkilainat	1 813						1 813
Takaisinostovelat				202			202
Rahoitusleasingvelat	13 017	6 465	3 655	1 769	1 835		26 741
Yritystodistukset	82 459						82 459
Yhteensä	97 289	6 465	3 655	101 633	1 835	180 191	391 068

Rahoitusleasingvelat

Konserni on tehnyt rahoitusleasingopimuksia vuokrauskalustoon liittyen. Nämä leasingopimukset ovat kestoltaan keskimäärin kolmesta viiteen vuotta. Rahoitusleasingvelat ovat pääosin muuttuvakorkoisia ja

sidottu 1-3 kuukauden markkinakorkoihin. Alla olevat taulukot kuvaavat, kuinka rahoitusleasingopimuksiin perustuvat vähimmäiskassavirrat jakaantuvat ajallisesti sekä valuutoittain tilinpäätöshetkellä.

1 000 €	2015	2014
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	8 006	13 572
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	6 124	14 347
Yli viiden vuoden kuluttua		
Yhteensä	14 130	27 919
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	388	1 178
Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrien nykyarvo	13 742	26 741

1 000 €	2015	2014
Rahoitusleasingvelat valuutoittain		
SEK	8 523	14 799
NOK	3 596	5 867
EUR	962	3 694
Muut	660	2 381
Yhteensä	13 742	26 741

Korollisten velkojen painotetut erääntymisaajat ja korkokannat	2015		2014	
	Erääntymisaika (vuotta)	Korkokanta	Erääntymisaika (vuotta)	Korkokanta
Pankkilainat huomioon ottamatta koronvaihtosopimuksia	4,8	1,27 %	5,0	1,39 %
Pankkilainat mukaan lukien koronvaihtosopimukset	4,8	2,09 %	5,0	2,41 %
Joukkovelkakirjalaina	2,2	4,50 %	3,2	4,50 %
Rahoitusleasingvelat	1,3	1,73 %	1,5	2,83 %
Takaisinostovelat	2,6	4,08 %	3,6	4,08 %
Yritystodistukset	0,1	0,49 %	0,1	0,56 %
Yhteensä (sisältäen koronvaihtosopimukset)	3,2	2,47 %	3,3	2,58 %

16. ELÄKEVELVOITTEET

Eläkevelvoitteet on esitetty taseessa seuraavasti:

1 000 €	2015	2014
Taseeseen merkityt velat:		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	1 659	1 818
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	48	44
Yhteensä	1 707	1 861
Taseeseen merkityt varat:		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt (kts. liite 11)	33	
Yhteensä	33	

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä, joiden ehdot ja käytännöt riippuvat paikallisista olosuhteista konsernin toimintamaissa. Suurin osa eläkejärjestelyistä on maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. Konsernilla on tilikauden päättyessä kaksi eläkejärjestelyä Saksassa ja Ruotsissa, jotka on luokiteltu etuuspohjaisiksi eläkejärjestelyiksi.

Saksan eläkejärjestely on rahastoimaton ja eläkevelvoitteet ovat konsernin omalla vastuulla. Eläkejärjestely koskee jo eläkkeelle jääneitä työntekijöitä.

Ruotsin etuuspohjaiset eläkevelvoitteet koskevat jo eläkkeelle jääneitä työntekijöitä. Eläkejärjestely on rahastoitu.

Varojen käypä arvo muuttunut tilikaudella seuraavasti:

1 000 €	2015	2014
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 276	1 271
Kurssierot	28	-72
Maksetut etuudet	-27	-24
Korkotuotot	32	45
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	103	58
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 413	1 276

Tuloslaskemaan merkitty kulu on määritetty seuraavasti:

EUR 1,000	2015	2014
Nettokorkotuotto (+) / -meno (-)	-30	-47
Yhteensä	-30	-47

Taseen etuuspohjainen nettovelka määräytyy seuraavasti:

1 000 €	2015	2014
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	1 380	1 342
Varojen käypä arvo	-1 413	-1 276
Ylijäämä (-)/ Alijäämä (+)	-33	66
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	1 659	1 752
Nettovelka taseessa	1 627	1 818

Etuuspohjainen velvoite on muuttunut tilikaudella seuraavasti:

1 000 €	2015	2014
Kirjanpitoarvo 1.1.	3 094	2 781
Kurssierot	30	-67
Maksetut etuudet	-169	-166
Korkokulut	62	92
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	22	454
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 039	3 094

Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin seuraavasti:

1 000 €	2015	2014
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:		
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	-305	397
Kokemusperäiset voitot (-) / tappiot (+)	225	-1
Yhteensä	-81	397

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset olivat seuraavat:

%	2015	2014
Diskonnttauskorko	2,02-3,00	1,70-2,50
Eläkkeiden nousuvauhti	2,00	2,00

Etuus pohjaisen veloitteen herkkyys painotetuissa keskeisissä oletuksissa tapahtuville muutoksille:	Oletuksen muutos	Oletuksen kasvun vaikutus	Oletuksen vähentymisen vaikutus
Diskonttaus korko, %	0,50	Velvoite pienenee 5,4	Velvoite kasvaa 5,9
Eläkkeiden nousuvauhti, %	1,00	Velvoite kasvaa 3,1	Velvoite pienenee 3,0
Odotettavissa oleva elinikä	1 vuosi	Velvoite kasvaa 7,1	Velvoite pienenee 7,4

Diskonttaamattomien eläkevelvoitteiden oletettu maturiteetianalyysi:

1 000€ 31.12.2015	Vuoden kuluessa	1-2 vuoden kuluessa	2-5 vuoden kuluessa	Myöhemmin kuin 5 vuoden kuluessa	Yhteensä
Järjestelyistä suoritettavat maksut	249	241	676	2 488	3 655

Ruotsissa Alecanta ITP-eläkejärjestelyt ovat monen työnantajan määrittelemiä etuus pohjaisia järjestelyjä. Alecanta ei ole mahdollista saada riittäviä tietoja työnantajan vastuiden ja etujen laskennasta, joten eläkejärjestely on tilinpäätöksessä käsitelty maksu pohjaisena järjestelyinä.

Lisäksi Norjassa konsernilla on etuus pohjaisia lisäeläkejärjestelyjä, joiden vaikutus ei ole merkittävä ja jotka on tästä syystä käsitelty maksu pohjaisina.

17. MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

1 000€	2015	2014
Muut pitkäaikaiset velat		
Saadut ennako	273	428
Muut pitkäaikaiset velat ¹	2 559	1 369
Yhteensä	2 832	1 797

¹ Muut pitkäaikaiset velat koostuvat pääasiassa osakepalkkiojärjelmän rahana maksettavasta osuudesta.

18. OSTO- JA MUUT VELAT

1 000€	2015	2014
Ostovelat		
Saadut ennako	63 432	53 223
Saadu ennako	12 607	11 070
Siirtovelat	47 310	41 152
Muut lyhytaikaiset velat	12 721	9 932
Yhteensä	136 070	115 377

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat jaksotetuista henkilöstökuluista ja asiakasbonuksista.

Ostovelkojen ja muiden velkojen käypä arvo ei poikkea olennaisesti kirjanpito arvosta.

Yllä mainittujen velkojen ehdot

- Ostovelat ovat korottomia ja niiden tavanomainen maksu aika on 14-60 päivää
- Muut lyhytaikaiset velat ovat korottomia ja niiden keskimääräinen maksu aika on kolme kuukautta

19. VAKUUKSET JA VASTUUSITOUKSET

1 000€	2015	2014
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Velat, joille annettu vakuuksia		
Rahoitusleasingvelat	13 741	26 741
Annetut vakuudet		
Pantit, rahoitusleasing	34 983	49 880
Muut vastuut		
Investointisitoumukset	24 995	21 001
Muut vastuut	1 182	1 212
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	65	120

Yhteisyritysten vastuut katso liite 7.

1 000€	2015	2014
Vuokravastuut, toimitilavuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	29 284	24 756
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	55 919	58 890
Yli viiden vuoden kuluttua	4 903	8 011
Yhteensä	90 106	91 657

1 000€	2015	2014
Operatiiviset leasingvastuut		
Yhden vuoden kuluessa	10 335	12 178
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	12 795	16 687
Yhteensä	23 130	28 865

Konserni on tehnyt operatiivisia leasing sopimuksia vuokrauskalustoon ja ajoneuvoihin liittyen. Nämä leasing-sopimukset ovat kestoltaan keskimäärin kolmesta viiteen vuotta ja enintään 5 vuotta. Operatiiviset leasingvastuut ovat muuttuvakorkoisia ja pääosin sidottu 1-3 kuukauden Euriboriin.

20. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000€	2015	2014
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden nettomyyntivoitto	9 309	8 067
Ehdollisten kauppahintavelkojen tuloutus	396	2 594
Toimitilojen vuokratuotot	752	1 037
Vakuutuskorvaukset	480	338
Muut tuotot	2 526	1 120
Yhteensä	13 462	13 156

21. MATERIAALIT JA PALVELUT

1 000€	2015	2014
Jälleenvuokrauksen kustannukset	-35 427	-31 363
Myytyjä tavaroita vastaavat kustannukset	-29 813	-32 104
Korjaus- ja huoltokustannukset	-50 784	-54 797
Kuljetuskustannukset	-53 082	-52 039
Ulkoiset palvelut	-67 513	-62 360
Yhteensä	-236 619	-232 663

22. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

1 000 €	2015	2014
Palkat ja palkkiot	-107 084	-105 822
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-1 510	-255
Osakeperusteiset maksut ¹	-1 969	-977
Sosiaaliturvasta aiheutuvat kulut	-23 580	-21 911
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-9 755	-9 535
Yhteensä	-143 899	-138 500

¹ Tilikaudella 2015 osakeperusteiset maksut sisältävät 255 tuhatta euroa irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia, jotka on liitetiedossa esitetty irtisanomisen yhteydessä suoritettavina etuuksina.

1 000 €	2015	2014
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	2 486	2 528
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä yhteisyrityksissä	347	371

Tiedot konsernin johtohenkilöiden työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 30 ja osakeperusteisiin maksuihin liittyvät tiedot esitetään liitetiedossa 29. Yhteisyritykset, kts. liitetieto 7.

23. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2015	2014
Toimitilavuokrat	-31 412	-32 187
Toimitilojen muut kulut	-11 973	-13 300
Leasingkulut	-11 613	-14 935
Luottotappiot	-3 485	-5 187
Markkinointikulut	-8 116	-8 361
ICT	-10 010	-10 680
Vuokratyövoima	-8 937	-8 164
Muut henkilöstökulut	-10 537	-10 499
Muut hallinto- ja liiketoiminnan kulut	-19 427	-22 612
Yhteensä	-115 510	-125 927
Tilintarkastajien palkkiot		
KHT-yhteisö KPMG		
Tilintarkastuspalkkiot	-400	-396
Veroneuvonta	-57	-24
Muut palvelut	-56	-16
Yhteensä	-513	-436
Muut tilintarkastusyhteisöt		
Tilintarkastuspalkkiot	-28	-139
Veroneuvonta		-153
Muut palvelut		-122
Yhteensä	-28	-414
Yhteensä	-541	-851

24. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2015	2014
Poistot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	-96 973	-93 484
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-2 475	-2 022
Yhteensä	-99 448	-95 506
Arvonalentumistappiot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	-1 430	-1 502
Poistot ja arvonalentumistappiot käyttöomaisuudesta	-100 878	-97 008
Yrityshankinnoista aiheutuneiden aineettomien hyödykkeiden poistot	-8 114	-10 455
Yrityshankinnoista aiheutuneiden aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistappiot		-25 510
Yrityshankinnoista aiheutuneet poistot ja arvonalentumistappiot	-8 114	-35 965
Poistot ja arvonalentumistappiot yhteensä	-108 991	-132 974
Poistot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	-96 973	-93 484
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-2 475	-2 022
Yrityshankinnoista aiheutuneiden aineettomien hyödykkeiden poistot	-8 114	-10 455
Poistot yhteensä	-107 562	-105 961
Arvonalentumistappiot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	-1 430	-1 502
Yrityshankinnoista aiheutuneiden aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistappiot		-25 510
Arvonalentumistappiot yhteensä	-1 430	-27 012
Poistot ja arvonalentumistappiot yhteensä	-108 991	-132 974

Vuonna 2015 ei kirjattu arvonalentumistappioita liikearvosta tai aineettomista hyödykkeistä. Vuonna 2014 kirjattiin 25 510 tuhannen euron arvonalentumistappio Keski-Euroopan liikearvosta ja muista aineettomista hyödykkeistä.

25. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2015	2014
Korkotuotot lainasaatavista ja rahavaroista	990	1 349
Valuuttakurssivoitot, ei suojauslaskennassa olevat valuuttajohdannaiset	8 525	8 119
Muut valuuttakurssivoitot	1 518	10 199
Muut rahoitustuotot	5	1
Rahoitustuotot	11 038	19 668
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoituslainoista	-8 050	-8 702
Korkokulut, rahoitusleasing	-510	-947
Nettokorkokulut rahavirran suojausiksi määritellyistä korkojohdannaisista	-3 030	-3 254
Valuuttakurssitappiot, ei suojauslaskennassa olevat valuuttajohdannaiset	-5 826	-4 062
Muut valuuttakurssitappiot	-4 881	-13 747
Korollisiin velkoihin liittyvät järjestely- ja varauspalkkiot	-1 565	-1 640
Muut rahoituskulut	-99	-166
Rahoituskulut	-23 961	-32 518
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-12 923	-12 849

Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti suojauslaskentaan kuuluvina rahavirran suojausina käytetään koronvaihto-sopimuksia, joiden määrä, maturiteetti ja muut ehdot vastaavat suojauskohteen ehtoja. Siten

suojaus on täysin tehokas. Tilikauden aikana ei ole kirjattu tehottomuutta rahavirran suojauksista.

26. TULOVEROT

1 000 €	2015	2014
Tuloslaskelmaan kirjatut verot		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-11 922	-9 660
Edellisten tilikausien verot	-663	-261
Laskennallisten verojen muutos	-1 490	4 450
Tuloverot yhteensä	-14 075	-5 471

	2015			2014		
	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot						
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	80	-22	59	-454	131	-324
Suojausrahaston muutos	1 281	-193	1 088	-2 967	657	-2 309
Myytavissä olevat rahoitusvarat				-119		-119
Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä	-2 040		-2 040	-12 689		-12 689
Muuntoerojen vaikutus	6 778		6 778	-25 243		-25 243
Yhteensä	6 099	-215	5 885	-41 472	788	-40 684

Efektiivisen verokannan täsmäytys

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan 20 %:n (2014 20%) verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

1 000 €	2015	2014
Voitto ennen veroja	63 791	21 479
Vero laskettuna kotimaan yhtiöverokannalla	-12 758	-4 296
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat +/-	-734	2 452
Edellisten tilikausien verot	-663	-261
Verokantojen muutos	85	
Verovapaat tulot	134	732
Vähennyskelvottomat kulut	-525	-1 557
Liikearvon arvonalentumiset		-2 979
Osuus yhteisyritysten tuloksesta veroilla vähennettynä	79	-105
Verotukselliset tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-1 688	-1 970
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	639	860
Laskennalliset verosaamiset aiemmin kirjaamattomista tappioista	1 474	1 146
Muut erät	-118	507
Tuloverot tuloslaskelmassa	-14 075	-5 471
Konsernin efektiivinen verokanta, %	22,1	25,5

Laskennallisten verojen laskennassa käytettävät verokannat ovat muuttuneet seuraavasti: 2015 Norja 27 %:sta 25 %:iin (2014 ei muutoksia).

27. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2015	2014
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, 1 000 €	49 715	16 008
Osakkeiden lukumäärä		
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo	44 067 946	43 455 457
Liikkeeseen laskettujen optioiden ja osakeohjelmien vaikutus	193 064	466 358
Laimennettu ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo	44 261 010	43 921 815
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu		
Laimentamaton, €	1,13	0,37
Laimennusvaikutuksella oikaistu, €	1,12	0,36

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus.

Konsernilla on laimentavana osakkeiden määrää lisäävänä instrumenttina osakeohjelmia. Konsernilla oli myös osakeoptioita tilikauden 2015 päättymiseen asti, jolloin viimeinen optio-ohjelma raukesi. Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden merkitsemisestä saatavilla varoilla konserni ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden tilikauden keskimääräiseen hintaan.

28. MUUT EI-RAHAVIRTAVAIKUTTEISET OIKAISUT

1 000 €	2015	2014
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden nettomyyntivoitot	-9 309	-8 067
Osakeperusteiset maksut	826	676
Ehdollisten kauppahintavelkojen tuloutus	-396	-2 594
Muut ei-rahavirtavaikutteiset oikaisut	73	-79
Yhteensä	-8 806	-10 064

29. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Tilikauden aikana konsernissa oli voimassa yksi optio-ohjelma, osakepalkkiojärjestelmiä sekä One Cramo osakesäästöohjelmia. Viimeinen optio-ohjelma, optio-oikeudet 2011 raukesi 31.12.2015. Konsernilla on kaksi osakepalkkiojärjestelmää, jotka se on ottanut käyttöönsä osana konsernin avainhenkilöiden kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää. Vuonna 2012 päätetty osakepalkkiojärjestelmä kattaa ansaintajaksot 2012, 2013 ja 2014 ja vuonna 2015 päätetty osakepalkkiojärjestelmä ansaintajaksot 2015, 2016 ja 2017. One Cramo osakesäästöohjelman tavoitteena on kannustaa konsernin työntekijöitä yrityksen osakkeenomistajiksi. Neljäs One Cramo osakeohjelman säästökausi alkoi 1.10.2015.

Optioiden ja osakeohjelmien vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan

1 000 €	
Tilikauden kulut, osakeperusteiset maksut	2 224
Tilikauden kulut, osakeperusteiset maksut, osakkeina toteutettavat	826
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka 31.12.2015	1 844

OPTIOT

Tilikauden aikana yhtiöllä oli voimassa yksi optio-ohjelma, optio-oikeudet 2011. Optio-ohjelman puitteissa hallitus oli valtuutettu myöntämään enintään 1 miljoonaa optio-oikeutta Cramo-konsernin avainhenkilöille. Optio-ohjelma raukesi 31.12.2015. Optioiden tarkemmat ehdot on esitetty alla olevassa taulukossa.

Optiot Perustiedot	Optio-oikeudet 2011
Yhtiökokouspäivä	24.3.2011
Alkuperäinen myöntämispäivä	31.10.2011
Optioiden maksimimäärä, kpl	1 000 000
Merkittäviä osakkeita per optio, kpl	1
Alkuperäinen merkintähinta, €	7,30
Osinko-oikaisu	Kyllä
Merkintähinta 31.12.2015, € ¹	5,43
Merkintäaika alkaa, pvm (vapautuminen)	1.10.2014
Merkintäaika päättyy, pvm (raukeaminen)	31.12.2015
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	4,2
Jäljellä oleva voimassaoloaika, vuotta	-
Henkilöitä 31.12.2015	Rauennut

1 Merkintähintaa alennetaan maksettujen osinkojen määrällä vuosittain.

Optiot Tapahtumat 2015	Optio-oikeudet 2011	Merkintähinta, painotettu keskiarvo, € ¹
Optioiden määrät 1.1.2015		
Kauden alussa ulkona olevat	625 525	5,98
Tilikauden muutokset		
Kaudella myönnetyt		
Kaudella menetetyt		
Kaudella toteutetut	625 525	5,43
Kaudella rauenneet		
Osakehinnan painotettu keskiarvo, € ²	17,08	
Optioiden määrät 31.12.2015		
Kauden lopussa ulkona olevat	-	
Kauden lopussa toteutettavissa olevat	-	

1 Merkintähintana käytetty tilikauden alussa 31.12.2014 tilannetta. Tilikaudella menetettyjen optioiden osalta on painotettua merkintähintaa laskettaessa käytetty 31.12.2015 tilannetta ja osakemerkintöjen osalta toteutunutta merkintähintaa.

2 Osakkeen vaihdolla painotettu keskiarvo tilikaudella tai sen aikana olleella merkintäjaksolla.

Optiot Tapahtumat 2014	Optio- oikeudet 2010	Optio- oikeudet 2011	Yhteensä	Merkintähinta, painotettu keskiarvo, € ¹	Painotettu jäljellä oleva voimassaolo- aika, vuotta
Optioiden määrät 1.1.2014					
Kauden alussa ulkona olevat	778 500	827 000	1 605 500	9,69	
Tilikauden muutokset					
Kaudella myönnetyt					
Kaudella menetetyt		40 000	40 000	5,98	
Kaudella toteutetut	212 766	161 475	374 241	9,63	
Kaudella rauenneet	565 734		565 734	12,40	
Osakehinnan painotettu keskiarvo, € ²	13,97	11,25	9,54		
Optioiden määrät 31.12.2014					
Kauden lopussa ulkona olevat	-	625 525	625 525	5,98	1,0
Kauden lopussa toteutettavissa olevat	-	625 525	625 525		

1 Merkintähintana käytetty tilikauden alussa 31.12.2013 tilannetta. Tilikaudella menetettyjen optioiden osalta on painotettua merkintähintaa laskettaessa käytetty 31.12.2014 tilannetta ja osakemerkintöjen osalta toteutunutta merkintähintaa.

2 Osakkeen vaihdolla painotettu keskiarvo tilikaudella tai sen aikana olleella merkintäjaksolla.

OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Konsernilla on kaksi osakepalkkiojärjestelmää, jotka se on ottanut käyttöönsä osana konsernin avainhenkilöiden kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää. Vuonna 2012 päätetty osakepalkkiojärjestelmä kattaa ansaintajaksot 2012, 2013 ja 2014 ja vuonna 2015 päätetty osakepalkkiojärjestelmä ansaintajaksot 2015, 2016 ja 2017. Järjestelmät tarjoavat kohderyhmälle mahdollisuuden ansaita osakkeita palkkiona ansaintajaksolle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Järjestelmien perusteella annetaan palkkiona yhteensä enintään 2.000.000 osaketta ansaintajaksolta 2012-2017 sisältäen rahaosuuden, joka tarvitaan palkkiosta avainhenkilöille aiheutuviin veroihin ja

veronluonteisiin maksuihin osakkeiden kirjaamishetkellä. Palkkiot maksetaan avainhenkilöille noin kahden vuoden kuluttua palkkioiden vahvistamisesta. Ansaintajaksolta 2012 palkkiot maksettiin tammikuussa 2015.

Osakepalkkiojärjestelmän perustiedot ja määrien muutokset on esitetty alla olevissa taulukoissa. Koska osakepalkkion rahana maksettava osuus katsotaan myös osakeperusteiseksi maksuksi, alla olevat määrät on esitetty bruttomääräisinä eli osakekannustimien lukumääriin sisältyy sekä osakkeina maksettava osuus että rahana maksettavan osuuden määrä osakkeiksi muunnettuna.

Osakepalkkiojärjestelmä Perustiedot	Ansaintajakso 2012	Ansaintajakso 2013	Ansaintajakso 2014	Ansaintajakso 2015
Osakkeiden maksimimäärä, kpl		1 000 000		1 000 000
Osinko-oikaisu	-	-	-	-
Myöntämispäivä	25.6.2012	15.4.2013	17.3.2014	14.4.2015
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2012	1.1.2013	1.1.2014	1.1.2015
Ansaintajakso päättyy, pvm	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Osakkeiden vapautuminen, pvm	8.1.2015	15.1.2016	31.1.2017	31.1.2018
Oikeuden syntymisehdot	EPS	EPS	EPS	EPS
	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	2,5	2,8	2,9	2,8
Jäljellä oleva voimassaoloaika, vuotta	-	0,1	1,1	2,1
Henkilöitä 31.12.2015	Rauennut	51	57	62
Toteutustapa	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake

Osakepalkkiojärjestelmä Tapahtumat 2015	Ansaintajakso 2012 ²	Ansaintajakso 2013 ²	Ansaintajakso 2014 ²	Ansaintajakso 2015 ²	Painotettu jäljellä oleva voimassa- oloaika, vuotta
1.1.2015					
Kauden alussa ulkona olevat ¹	266 000	299 000	333 000		
Tilikauden muutokset¹					
Kaudella myönnettyt				316 000	
Kaudella menetetyt		24 000	25 000		
Kaudella toteutetut	266 000				
Kaudella rauenneet					
31.12.2015					
Kauden lopussa ulkona olevat ¹		275 000	308 000	316 000	1,6
Saavutettu palkkiotavoite	15 %	30 %	14 %	61 %	
Saavutettua palkkiotavoitetta vastaava osakemäärä	39 900	82 500	43 120	192 760	

1 Palkkiona saatavien osakkeiden maksimimäärä, jos 100 %:n tavoitetaso olisi saavutettu.

2 Osakkeiden lukumäärä on esitetty bruttomääräisenä eli se sisältää sekä osakkeina maksettavan osuuden että rahana maksettavan osuuden osakkeiksi muunnettuna.

Osakepalkkiojärjestelmä Tapahtumat 2014	Ansaintajakso 2012 ²	Ansaintajakso 2013 ²	Ansaintajakso 2014 ²	Painotettu jäljellä oleva voimassa- oloaika, vuotta
1.1.2014				
Kauden alussa ulkona olevat ¹	280 500	313 000		
Tilikauden muutokset¹				
Kaudella myönnettyt			336 000	
Kaudella menetetyt	14 500	14 000	3 000	
Kaudella toteutetut				
Kaudella rauenneet				
31.12.2014				
Kauden lopussa ulkona olevat ¹	266 000	299 000	333 000	1,4
Saavutettu palkkiotavoite	15 %	30 %	14 %	
Saavutettua palkkiotavoitetta vastaava osakemäärä	39 900	89 700	46 620	

1 Palkkiona saatavien osakkeiden maksimimäärä, jos 100 %:n tavoitetaso olisi saavutettu.

2 Osakkeiden lukumäärä on esitetty bruttomääräisenä eli se sisältää sekä osakkeina maksettavan osuuden että rahana maksettavan osuuden osakkeiksi muunnettuna.

Käyvän arvon määrittäminen

Tilikaudella 2015 myönnettujen osakepalkkioiden käyvän arvon määrittämisessä käytetyt keskeiset parametrit on esitetty alla olevassa taulukossa. Omana pääomana maksettavan osuuden käypä arvo on määritetty myöntämispäivänä ja se kirjataan kuluksi järjestelmän ansaintajaksolle. Rahana maksettavan osuuden käypä arvo määritetään uudelleen jokaisena raportointipäivänä ja se kirjataan kuluksi järjestelmän ansaintajaksolle. Palkkion käyvän arvon kokonaismäärä perustuu 61 %:n tavoitetasoon saavuttamiseen sekä yhtiön 31.12.2015 tehtyyn arvioon vapautuvien osakkeiden määrästä.

OSAKESÄÄSTÖOHJELMA

One Cramo osakesäästöohjelman tavoitteena on kannustaa Cramo-konsernin työntekijöitä ryhtymään yrityksen osakkeenomistajiksi sekä palkita heitä yrityksen tavoitteiden mukaisesta toiminnasta. Tavoitteena on myös vahvistaa yhteyttä Cramon osakkeenomistajien ja työntekijöiden välillä. Neljäs One Cramo osakeohjelman säästökausi alkoi 1. lokakuuta 2015.

Säästökauden aikana osallistujat voivat säästää 2-5 % bruttokuukausipalkasta. Kunkin säästökauden kaikkien säästöjen kokonaismäärä voi olla enintään 4 miljoonaa euroa. Säästöillä ostetaan osallistujille automaattisesti Cramon osakkeita markkinahintaan neljännesvuosittain tulosjulkistuksen jälkeen. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa maksutta yhden lisäosakkeen kutakin kahta ostettua säästöosaketta kohden, jos hän omistaa säästökaudelta hankitut

Osakesäästöohjelman perustiedot ja määrien muutokset on esitetty alla olevissa taulukoissa.

One Cramo osakesäästöohjelma Perustiedot	One Cramo 2012-2013	One Cramo 2013-2014	One Cramo 2014-2015
Myöntämispäivä	22.2.2013	26.2.2014	24.2.2015
Osakkeiden vapautumispäivä	15.5.2016	15.5.2017	15.5.2018
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	3,2	3,2	3,2
Jäljellä oleva voimassaoloaika, vuotta	0,4	1,4	2,4
Henkilöitä tilikauden päättyessä	399	407	410
Toteutustapa	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake

One Cramo osakesäästöohjelma Tapahtumat 2015	One Cramo 2012-2013 ¹	One Cramo 2013-2014 ¹	One Cramo 2014-2015 ¹
1.1.2015			
Kauden alussa ulkona olevat	27 812	24 770	
Tilikauden muutokset			
Kaudella myönnetty			18 470
Kaudella menetetyt	2 367	1 679	722
Kaudella toteutetut			
Kaudella rauenneet			
31.12.2015			
Kauden lopussa ulkona olevat	25 445	23 091	17 748

¹ Palkkiona maksettavien lisäosakkeiden lukumäärä on esitetty bruttomääräisenä eli se sisältää sekä osakkeina maksettavan osuuden että rahana maksettavan osuuden osakkeiksi muunnettuna.

One Cramo osakesäästöohjelma Tapahtumat 2014	One Cramo 2012-2013 ¹	One Cramo 2013-2014 ¹	One Cramo osakesäästöohjelma Arvostusparametrit	One Cramo 2014-2015
1.1.2014			Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, €	17,67
Kauden alussa ulkona olevat	29 540		Osakkeen kurssi kauden lopussa, €	19,11
Tilikauden muutokset			Oman pääoman kustannus	8,23 %
Kaudella myönnetty		25 323	Omistusjakso, vuotta	2,9
Kaudella menetetyt	1 728	553	Rahoituskulu per osake, €	1,23
Kaudella toteutetut			Osinkotuotto-oletus, €	2,02
Kaudella rauenneet			Omana pääomana maksettavan osuuden käypä arvo per osake, €	10,53
31.12.2014			Rahana maksettavan osuuden käypä arvo per osake 31.12.2015, €	19,11
Kauden lopussa ulkona olevat	27 812	24 770	Käypä arvo yhteensä 31.12.2015, tuhatta €	231

¹ Palkkiona maksettavien lisäosakkeiden lukumäärä on esitetty bruttomääräisenä eli se sisältää sekä osakkeina maksettavan osuuden että rahana maksettavan osuuden osakkeiksi muunnettuna.

Osakepalkkiojärjestelmä Arvostusparametrit	Ansainta- jakso 2015
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, €	17,67
Osinkotuotto-oletus, €	1,20
Osakkeina maksettavan palkkion käypä arvo per osake, €	16,47
Rahana maksettavan palkkion käypä arvo per osake 31.12.2015, €	19,11
Käypä arvo yhteensä 31.12.2015, tuhatta €	3 018

säästöosakkeet määrätyn omistusjakson päättymiseen asti. Lisäksi lisäosakkeiden saamisen edellytyksenä on osallistujan työsuhteen voimassaolo omistusjakson päättymiseen asti. Lisäosakkeet maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta osallistujalle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Ensimmäinen säästökausi 2012-2013 päättyi 30.9.2013 ja siihen liittyvät lisäosakkeet luovutetaan toukokuussa 2016.

IFRS2-standardin mukaisesti omana pääomana maksettavat lisäosakkeet arvostetaan käypään arvoon säästöosakkeiden hankintahetkellä. Rahana maksettavan osuuden käypä arvo määritetään uudelleen jokaisena raportointipäivänä. Osakesäästöohjelmien kulut kirjataan ansaintajaksolle, jotka päättyvät noin kolmen vuoden kuluttua myöntämispäivästä.

Käyvän arvon määrittäminen

Tilikaudella 2015 myönnettyjen One Cramo osakesäästöohjelman lisäosakkeiden käyvän arvon määrittämisessä käytetyt keskeiset parametrit on esitetty alla olevassa taulukossa. Omaan pääomana maksettavan osuuden käypä arvo on määritetty myöntämispäivänä ja se kirjataan

kuluksi järjestelmän ansaintajaksolle. Rahana maksettavan osuuden käypä arvo määritetään uudelleen jokaisena raportointipäivänä ja se kirjataan kuluksi järjestelmän ansaintajaksolle. Palkkion käyvän arvon kokonaismäärä perustuu yhtiön 31.12.2015 tehtyyn arvioon vapautuvien osakkeiden määrästä.

30. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet (johtoon kuuluvat avainhenkilöt), heidän läheiset perheenjäsenensä sekä organisaatiot, joihin lähipiiriin kuuluville henkilöillä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta, tytäryhtiöt ja yhteisyritykset. Tytäryhtiöt on luettelut erillisessä liitteessä 31 Konserniyritykset. Yhteisyritykset, kts. liite 7.

Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset liiketoimet, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöksessä.

Cramo Oyj:n toimitusjohtaja Vesa Koivula lopetti tehtävänsään 31.12.2015 siirtyessään eläkkeelle. Leif Gustafsson on nimitetty Cramo Oyj:n uudeksi toimitusjohtajaksi 1.1.2016 alkaen.

Toimitusjohtajan palkan ja palkkioiden perusteella on kirjattu tulosvaikutteisesti työntekijän eläkelain (TyEL, 395/2006) eläkekuluja 113,4 (111,4) tuhatta euroa. TyEL on osa suomalaista sosiaaliturvaa ja se on luonteeltaan kollektiivinen järjestely, jossa työnantajalla ei ole suoraa vastuuta eläkkeestä, vaan vastuu on koko eläkejärjestelmällä. TyEL-järjestelyssä eläkkeiden rahoitus tapahtuu kahdella eri tavalla: osa tulevaisuudessa maksettavista eläkkeistä rahastoidaan etukäteen, ja osa rahoitetaan niin sanotun jakojärjestelmän kautta vasta silloin, kun kyseiset eläkkeet maksetaan.

Konsernijohtajan eläkeiksi on sovittu Suomen lakisääteinen eläkeikä (Vesa Koivulalla 63 vuotta). Lakisääteisen eläkkeen lisäksi Cramo tarjoaa konsernijohtajalle (Vesa Koivula 31.12.2015 asti, Leif Gustafsson 1.1.2016 alkaen) sekä kahdelle konsernin johtoryhmän jäsenelle vapaaehtoisen eläkevakuutuksen. Konsernijohtajan toimitusuhteen irtisanomisaika on 6 kuukautta, minkä aikana hän saa täyden palkan. Mikäli työnantaja irtisanoa toimitusuhteen, konsernijohtaja voi olla oikeutettu 12 kuukauden palkkaa vastaavaan erorahaan.

Palkkiot esitetään lähipiiritapahtumissa realisoitumisen mukaisella tilikaudella. Työsuhteen päättymisen jälkeisinä etuuksina on käsitelty vapaaehtoiset eläkejärjestelyt, jotka kaikki ovat maksupohjaisia eläkejärjestelyjä.

Osakeperusteiset maksut ovat konsernijohtajalle ja muulle johtoryhmälle myönnettyjen optioiden sekä osakeohjelmien IFRS 2 mukaisia kulkukirjauksia.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on ansaintajaksoina kalenterivuodet alkaen vuodesta 2012. Palkkiot vuodelta 2012 maksettiin 8.1.2015. Konsernijohtajalle ja muulle johtoryhmälle osakkeita jaettiin maksuttomana suunnattuna osakeantina yhteensä 8.344, minkä lisäksi palkkioita maksettiin käteisenä yhteensä 107,7 tuhatta euroa.

Optio-ohjelma 2011 perusteella konsernijohtaja ja muu johtoryhmä merkitsi yhteensä 3.910 uutta osaketta ja myi yhteensä 293.540 optiota.

1000 €	2015	2014
Hallituksen jäsenten etuudet		
Hallituksen jäsenet:		
Helene Biström, puheenjohtaja	74	73
Eino Halonen, varapuheenjohtaja	50	48
Leif Boström	40	37
Peter Nilsson	38	
Joakim Rubin	39	
Raimo Seppänen	39	37
Erkki Stenberg	39	38
Caroline Sundewall	40	37
Aikaisemmat hallituksen jäsenet:		
Stig Gustavson		1
Victor Hartwall	1	38
Jari Lainio		1
Esko Mäkelä		1
Yhteensä	360	311

Hallituksen palkkioista 145 (0) tuhatta euroa on maksettu Cramon osakkeina.

1000 €	2015	2014
Johdon työsuhde-etuudet		
Toimitusjohtajan työsuhde-etuudet		
Palkat, palkkiot ja luontoisedut	488	475
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	1140	
Toimitusuhteen päättymisen jälkeiset edut	84	84
Osakeperusteiset maksut	257	120
Yhteensä	1 968	679
Muun konsernijohdon työsuhde-etuudet		
Palkat, palkkiot ja luontoisedut	1 544	1 567
Toimitusuhteen päättymisen jälkeiset edut	35	14
Osakeperusteiset maksut	748	337
Yhteensä	2 327	1 919
Konsernin johtoryhmän työsuhde-etuudet yhteensä	4 295	2 598

Lähipiiriin kuuluvien kanssa suoritettavat liiketoimet

Tatu Hauhio, johtaja, Itä-Eurooppa ja Cramo Finlandin toimitusjohtaja on osakkaana Kiinteistö Oy Hosionrinteessä, jolle on maksettu kiinteistövuokria 1,733 (1,725) tuhatta euroa.

Lähipiiriin kuuluville annettavat lainat

1000 €	2015	2014
Lainat yhteisyrityksille¹		
1.1.	17 656	20 250
Takaisinmaksut	-2 389	-2 594
Kertyneet korot	443	560
Saadut korot	-232	-560
31.12.	15 478	17 656

¹ Fortrent Oy.

31. KONSERNIYRITYKSET

Konserni muodostuu Cramo Oyj:stä sekä seuraavista tytäryhtiöistä.

Tytäryhtiöt	Kotipaikka		Omistusosuus %	
			Emoyhtiö	Konserni
Cramo AB	Sollentuna	Ruotsi	100	
Cramo Adapteo AB	Sollentuna	Ruotsi	100	
Cramo AG	Feldkirchen	Saksa	100	
Cramo A/S	Glostrup	Tanska	100	
Cramo AS	Oslo	Norja	100	
Cramo AS Estonia	Tallinna	Viro	100	
Cramo Finance NV	Antwerpen	Belgia	99,9	100
Cramo Finland Oy	Vantaa	Suomi	100	
Cramo Holding BV	Amsterdam	Alankomaat	100	
Cramo Kaliningrad OOO	Kaliningrad	Venäjä	100	
Cramo New Holding AB	Sollentuna	Ruotsi	100	
Cramo SK s.r.o.	Bratislava	Slovakia	100	
Cramo s.r.o.	Praha	Tsekin tasavalta	100	
Cramo UAB	Vilna	Liettua	100	
Construction Vehicles Karvina s.r.o.	Karvina	Tsekin tasavalta	100	
C/S RaumCenter GmbH	Frankfurt	Saksa	100	
SIA Cramo	Riika	Latvia	100	
Suomen Tähtivuokraus Oy	Vantaa	Suomi	100	
Cramo Dutch Holding BV	Rotterdam	Alankomaat		100
Cramo GmbH	Wien	Itävalta		100
Cramo GMBH & Co KG	Wien	Itävalta		100
Cramo Korlatolt Felelőssegu Tarsasag	Budapest	Unkari		100
Cramo Scaffolding Oy	Kemi	Suomi		100
Cramo Services AB	Sollentuna	Ruotsi		100
Cramo Sp.zo.o	Varsova	Puola		100
Ehitustööriist OÜ	Tallinna	Viro		100
Machine Forum Oy	Helsinki	Suomi		100
Mupol Förvaltnings AB	Tukholma	Ruotsi		100
Vuokra-Pekat Oy	Helsinki	Suomi		100

Konsernilla on omistus seuraavissa yhteisyrityksissä. Katso lisää liitteistä 7. yhteisyritykset. Konserniin ei kuulu osakkuusyhtiöitä.

Yhteisyritykset	Kotipaikka		Omistusosuus %	
			Emoyhtiö	Konserni
Fellesutleie AS	Oslo	Norja		50
Fortrent Oy	Vantaa	Suomi		50

32. RAPORTOINTIKAUDEN PÄÄTTYMISPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernin uusi toimitusjohtaja Leif Gustafsson aloitti tehtävässään 1.1.2016.

Cramo ilmoitti 15.1.2016 suunnatusta maksuttomasta osakeannista liittyen Cramo-konsernin osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään 2013. Osakeannissa luovutettiin 43.562 yhtiön hallussa olevaa Cramo Oyj:n osaketta vastikkeetta osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään kuuluville avainhenkilöille järjestelmän ehtojen mukaisesti. Cramo Oyj:n hallituksen 16.12.2015 tekemä päätös osakeannista perustuu varsinaisen yhtiökokouksen 31.3.2015 myöntämään valtuutukseen.

Cramo Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdotti 27.1.2016 seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, joka on suunniteltu pidettäväksi 31.3.2016, että hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistetaan seitsemän (7) varsinaista jäsentä. Nimitystoimikunta ehdotti, että hallitukseen valitaan uudelleen nykyisistä jäsenistä Helene Biström, Peter Nilsson, Joakim Rubin, Raimo Seppänen, Erkki Stenberg ja Caroline Sundewall sekä uutena jäsenenä Perttu Louhiluoto. Hallituksen nykyisistä jäsenistä Leif Boström ja Eino Halonen ovat ilmoittaneet että he eivät ole käytettävissä uudelleenvalintaa varten.

33. TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT:

Oman pääoman tuotto (%)

$$= \frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin tilikauden aikana)}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto (%)

$$= \frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskim. tilikauden aikana)}} \times 100$$

Omavaraisuusaste (%)

$$= \frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

Korollinen nettovelka

$$= \text{Korolliset velat - rahavarat}$$

Nettovelkaantumisaste (%)

$$= \frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$$

Henkilöstö keskimäärin

= Tilikauden kalenterikuukausien lopussa palveluksessa olleen henkilökunnan lukumäärän keskiarvo, oikaistuna osa-aikaisten henkilöiden lukumäärällä

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT:

Tulos/osake

$$= \frac{\text{Tilikauden tulos (emoyhtiön omistajille kuuluva osuus)}}{\text{Osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikaudella keskimäärin}}$$

Oma pääoma/osake

$$= \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$$

Osinko/osake

$$= \frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$$

Osinko/voitto (%)

$$= \frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}} \times 100$$

Efektiiivinen osinkotuotto (%)

$$= \frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Osakeantikorjattu päätöskurssi tilikauden lopussa}} \times 100$$

Hinta/voitto -suhde (P/E)

$$= \frac{\text{Osakeantikorjattu päätöskurssi tilikauden lopussa}}{\text{Tulos/osake}}$$

Osakekannan markkina-arvo

= Tilikauden lopun osakkeiden lukumäärä kerrottuna osakkeen päätöskurssilla tilikauden lopussa

34. OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

	2015		2014	
	Kpl	1 000 €	Kpl	1 000 €
Osakkeet	44 621 294	24 835	43 903 554	24 835

Kaikki osakkeet on merkitty, rekisteröity ja kokonaan maksettu. Jokainen osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään yhdellä äänellä.

Osakkeenomistajat

Yhtiöllä oli 31.12.2015 osakerekisterin mukaan 7 900 osakkeenomistajaa.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015	Osakkeiden määrä	%	Äänimäärä kpl	%
Zeres Capital ¹	4 696 730	10,53	4 696 730	10,53
Massachusetts Mutual Life Insurance Company, MassMutual Holding LLC ja MM Asset Management Holding LLC ²	2 261 163	5,07	2 261 163	5,07
Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	4,77	2 129 422	4,77
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 145 603	2,57	1 145 603	2,57
Odin Finland	820 109	1,84	820 109	1,84
Nordea Nordenfonden	550 250	1,23	550 250	1,23
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	518 387	1,16	518 387	1,16
Fondita Nordic Micro Cap	470 000	1,05	470 000	1,05
OP-Suomi Arvo -sijoitusrahasto	369 433	0,83	369 433	0,83
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	359 000	0,80	359 000	0,80
Säästöpankki Kotimaa -sijoitusrahasto	349 648	0,78	349 648	0,78
Rakennusmestari ja -insinöörit AMK RKL ry	301 220	0,68	301 220	0,68
OP-Suomi Pieniyhtiöt -sijoitusrahasto	203 293	0,46	203 293	0,46
Norde Pohjoismaat -sijoitusrahasto	180 386	0,40	180 386	0,40
Helsingin Rakennusmestari ja -insinöörit AMK ry	173 973	0,39	173 973	0,39
Lindström Kim	159 475	0,36	159 475	0,36
Laakkonen Mikko	135 300	0,30	135 300	0,30
Maa- ja vesitekniiikan tuki r.y.	130 000	0,29	130 000	0,29
Koivula Vesa	120 216	0,27	120 216	0,27
Gustavson Stig	117 240	0,26	117 240	0,26
Relander Harald	105 000	0,24	105 000	0,24
OP-Delta -sijoitusrahasto	102 609	0,23	102 609	0,23
Sijoitusrahasto Aktia Capital	91 562	0,21	91 562	0,21
SEB Life Helsinki Branch	89 929	0,20	89 929	0,20
Suomen Kauppayhtiöt Oy	87 370	0,20	87 370	0,20
Muut	8 458 586	18,96	8 458 586	18,96
Hallintarekisteröidyt	20 487 221	45,91	20 487 221	45,91
Yhteensä arvo-osuusjärjestelmään siirtyneet	44 613 125	99,98	44 613 125	99,98
Arvo-osuusjärjestelmään siirtymättömät	8 169	0,02	8 169	0,02
Yhteensä	44 621 294	100,00	44 621 294	100,00

1 30.3.2015 vastaanotetun arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen ilmoituksen mukaan. Ei tarkempaa tietoa nykyisestä omistusmäärästä.

2 25.8.2015 vastaanotetun arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen ilmoituksen mukaan. Ei tarkempaa tietoa nykyisestä omistusmäärästä.

Osakkeenomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2015 Osakkeiden lukumäärä	Osuus kaikista osakkaista %		Osuus kaikista osakkeista %	
	Osakkaita		Osakkeita	
1-100	2 027	25,66	112 991	0,25
101-1000	4 460	56,46	1 725 052	3,87
1001-10 000	1 269	16,06	3 291 115	7,38
10 001-100 000	117	1,48	3 348 642	7,50
100 001-500 000	19	0,24	3 994 528	8,95
500 001-	8	0,10	32 140 797	72,03
Yhteensä arvo-osuusjärjestelmään siirtyneet	7 900	100,00	44 613 125	99,98
Arvo-osuusjärjestelmään siirtymättömät			8 169	0,02
Yhteensä			44 621 294	100,00

Osakkeenomistuksen jakautuminen sektoreittain 31.12.2015 Osakkeiden sektorijakauma	Osuus kaikista osakkeista %		Äänimäärä kpl	Osuus kaikista äänistä %	
	Osakkeita				
Yritykset	2 069 108	4,64	2 069 108	4,64	
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	29 555 597	66,24	29 555 597	66,24	
Julkisyhteisöt	1 687 040	3,78	1 687 040	3,78	
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 444 296	7,72	3 444 296	7,72	
Kotitaloudet	5 945 696	13,32	5 945 696	13,32	
Ulkomaiset omistajat	1 911 388	4,28	1 911 388	4,28	
Yhteensä arvo-osuusjärjestelmään siirtyneet	44 613 125	99,98	44 613 125	99,98	
Arvo-osuusjärjestelmään siirtymättömät	8 169	0,02	8 169	0,02	
Yhteensä	44 621 294	100,00	44 621 294	100,00	

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistusosuus

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2015 henkilökohtaisesti tai määräysvaltahtyöidensä kautta yhteensä 155 293 Cramo Oyj:n osaketta, mikä edustaa 0,35% yhtiön koko osake- ja äänimäärästä.

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Cramo Oyj noudattaa 1.10.2010 voimaan tullutta suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodia. Cramo Oyj:n sisäpiiriohjeet perustuvat arvopaperimarkkinalakiin, Finanssivalvonnan sääntöihin ja määräyksiin sekä arvopaperipörssin sisäpiiriohjeeseen. Euroclear Finland Oy pitää sisäpiirirekisteriä Cramo Oyj:n pysyvistä sisäpiiriläisistä, joiden omistustiedot ovat nähtävissä myös Cramo Oyj:n verkkosivuilta.

EMOYHTIÖN TASE (FAS)

1 000 €	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	2	640	843
Aineelliset hyödykkeet	2	426	440
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	2	354 397	361 761
Muut sijoitukset	2	119	119
Pitkäaikaiset saamiset	3	431 801	398 355
Pysyvät vastaavat yhteensä		787 382	761 518
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	4	60 444	69 082
Rahat ja pankkisaamiset		9	1 564
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		60 454	70 646
VASTAAVAA YHTEENSÄ		847 836	832 164
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma		24 835	24 835
Ylikurssirahasto		3 331	3 331
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		141 616	138 157
Edellisten tilikausien voitto		15 383	11 517
Tilikauden voitto		33 319	27 999
Oma pääoma yhteensä	5	218 484	205 838
Tilinpäätössiirtojen kertymä	6	177	174
Pakolliset varaukset	7	947	305
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	8	500 272	483 341
Lyhytaikainen vieras pääoma	8	127 956	142 506
Vieras pääoma yhteensä		628 228	625 847
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		847 836	832 164

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA (FAS)

1 000 €	Liite	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Liikevaihto	9	1 178	1 138
Liiketoiminnan muut tuotot	10	478	97
Henkilöstökulut	11	-4 916	-3 148
Poistot ja arvonalentumiset	12	-237	-192
Liiketoiminnan muut kulut	13	-5 277	-5 113
Liiketappio		-8 773	-7 218
Rahoitustuotot		60 916	63 302
Rahoituskulut		-33 498	-44 010
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	14	27 418	19 292
Tulos ennen satunnaisia eriä		18 644	12 074
Satunnaiset tuotot	15	14 678	15 983
Voitto ennen tilinpäätösiirtoja ja veroja		33 322	28 057
Tilinpäätössiirrot	16	-3	-58
Tuloverot	17	0	
Tilikauden voitto		33 319	27 999

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA (FAS)

1 000 €	Liite	1.1. - 31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta			
Voitto ennen veroja		33 322	28 057
Oikaisut:			
Poistot	12	237	192
Rahoitustuotot ja -kulut	14	-27 418	-19 292
Muut ei -rahavirtavaikutteiset oikaisut		644	-11
Satunnaiset erät	15	-14 678	-15 983
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		-7 892	-7 037
Käyttöpääoman muutos ¹		1 178	-6 538
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		-6 714	-13 575
Maksetut verot		8 208	-9 786
Saadut osingot	14	39 021	31 118
Saadut korot		10 932	13 466
Maksetut korot ja rahoituskulut		-10 321	-18 353
Liiketoiminnan rahavirta		41 127	2 871
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-20	-330
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin		-273	-23 721
Myönnetyt pitkäaikaiset lainat			-28 000
Pitkäaikaisista lainoista saadut maksut		9 661	25 803
Lyhytaikaisten lainasaamisten muutos		-13 750	204 109
Investointien rahavirta		-4 382	177 861
Rahoituksen rahavirta			
Osakmerkinnät		4 049	11 358
Pitkäaikaisten lainojen nostot		7 000	42 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-24 555	-208 187
Maksetut osingot	5	-24 128	-25 982
Rahoituksen rahavirta		-37 634	-180 811
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 1.1.		1 564	240
Rahavarat fuusiosta			153
Kurssiero		-667	1 251
Rahavarat 31.12.		9	1 564
Käyttöpääoman muutos¹			
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)		-209	1 001
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)		1 387	-7 539
Yhteensä		1 178	-6 538

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT (FAS)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Käyttöomaisuuden arvostus ja poistot

Käyttöomaisuus aktivoidaan välittömään hankintamenuon, johon luetaan valmistuksen kiinteät menot ja arvostetaan suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan tilikauden kuluksi.

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan konsernissa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisistä hankintamenuista.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	20 vuotta
Koneet ja kalusto	3–6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	10 vuotta
Aineettomat hyödykkeet	5 vuotta

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän valuuttakurssin mukaisesti. Kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti. Ulkomaan valuutan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi tapahtuma-ajankohdan valuuttakurssin mukaisesti.

Tilinpäätössiirrot

Suunnitelman mukaisten poistojen ja Suomen verolainsäädäntöön pohjautuvien poistojen kertynyt ero esitetään tilinpäätössiirroissa.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Yhtiön taseeseen ei merkitä laskennallisia verovelkoja ja -saamisia. Yhtiön kannalta olennaiset laskennalliset verosaamiset ja -velat ilmoitetaan liitetiedoissa.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Liikevaihto koostuu tytäryhtiöille myydyistä palveluista ja se kirjataan tuotoksi suoriteperusteisesti. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään välilliset verot sekä myyntiin liittyvät alennukset ja hyvitykset.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan mm. vuokratuotot, saadut avustukset ja fuusiovoitto. Liiketoiminnan muut tuotot kirjataan tuotoksi suoriteperiaatteen mukaan.

Eläkejärjestelyt

Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna. Kattamattomia eläkevastuita ei ole. Eläkkeet on järjestetty TyEL-vakuutuksella. Toimitusjohtajan eläkeikä oli vuonna 2015 sopimuksen mukaan 63 vuotta.

Satunnaiset erät

Satunnaisissa erissä esitetään sellaiset tuotot ja kulut, jotka perustuvat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeaviin kertaluontoisiin ja olennaisiin tapahtumiin tai laskentaperiaatteiden muutoksiin. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin kirjataan myös saadut ja annetut konserniavustukset.

Rahoitusinstrumenttien arvostus

Rahoitusinstrumentit on arvostettu KPL 5:2§:n mukaan hankintamenuon tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

Tuloverot

Tilikauden ja aikaisempien tilikausien tuloverot esitetään tuloslaskelman veroissa.

2. PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET 1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintamenu 1.1.2015	339		272	190	801
Lisäykset			19		19
Hankintamenu 31.12.2015	339		291	190	819
Kertyneet poistot 1.1.2015			-191	-171	-361
Tilikauden poistot			-32		-32
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	339		68	19	426
Hankintamenu 1.1.2014	339	40	268	191	838
Lisäykset			4		4
Vähennykset				-1	-1
Hankintamenu 31.12.2014	339	40	272	190	841
Kertyneet poistot 1.1.2014		-35	-153	-171	-359
Tilikauden poistot		-5	-37		-42
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	339		81	19	440

1	2	3	4	5	6
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Aineet- tomat hyödyk- keet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä		
1 000€					
Hankintameno 1.1.2015	665	565	1 230		
Lisäykset	1		1		
Hankintameno 31.12.2015	667	565	1 232		
Kertyneet poistot 1.1.2015	-149	-239	-388		
Tilikauden poistot	-116	-88	-204		
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	402	238	640		
Hankintameno 1.1.2014	340	565	905		
Lisäykset	326		326		
Hankintameno 31.12.2014	665	565	1 230		
Kertyneet poistot 1.1.2014	-88	-151	-238		
Tilikauden poistot	-61	-88	-149		
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	516	326	843		

SIJOITUKSET	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Sijoitukset yhteensä
1 000 €			
Hankintameno 1.1.2015	361 761	119	361 880
Lisäykset	73		73
Arvonalentumiset	-7 437		-7 437
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	354 397	119	354 516
Hankintameno 1.1.2014	343 293	119	343 413
Lisäykset	29 629		29 629
Vähennykset	-5 915		-5 915
Arvonalentumiset	-5 246		-5 246
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	361 761	119	361 880

Cramo Oyj:n tytäryhtiöosakkeet ja osakkeiden omistuksen jakautuminen ks. konsernin liitetieto 31.

KERTYNYT POISTOERO

1 000 €	2015	2014
Koneet ja kalusto		
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	174	116
Poistoeron muutos 1.1-31.12.	3	58
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	177	174

Kertyneisiin poistoihin sisältyy fuusioituneiden yhtiöiden kertyneet poistoerot.

3. PITKÄAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2015	2014
Saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	414 118	377 553
Muilta		
Lainasaamiset ¹	15 267	17 656
Siirtosaamiset	2 416	3 147
Yhteensä	431 801	398 355

1 Lainasaaminen yhteisyritys Fortrent Oy:ltä. Yhteisyrityksestä kerrottu konsernin liitetiedossa 7.

4. LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2015	2014
Saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	55 351	55 549
Myyntisaamiset	258	101
Siirtosaamiset	2 541	2 353
Muilta		
Myyntisaamiset	0	15
Muut saamiset	504	1 246
Siirtosaamiset	1 791	9 818
Yhteensä	60 444	69 082
Siirtosaamiset		
Saman konsernin yrityksiltä		
Korkosaamiset saman konsernin yrityksiltä	411	470
Muut siirtosaamiset	2 129	1 882
Muilta		
Tuloverosaamiset*	1 514	9 722
Kulujaksotukset	277	96
Yhteensä	4 332	12 171

1 Cramo Oyj sai vuonna 2013 Suomen verohallinnolta jälkiverotuspäätöksen yhteismäärältään 9,7 miljoonaa euroa koskien vuosia 2009 - 2012, jonka mukaan yhtiön Belgian rahoitusyhtiön korkotuotot olisi pitänyt verottaa Suomessa. Cramo Oyj on maksanut verot Belgiaan ja valitti päätöksestä. Vuonna 2015 Verotuksen oikaisulautakunta muutti verotuspäätöstä, ja verohallinto palautti Cramo Oyj:lle 8,3 miljoonaa euroa. Cramo Oyj on valittanut Suomen hallinto-oikeuteen muutettuun veropäätökseen liittyvästä noin miljoonan euron veronkorotuksesta. Cramo Oyj on päättänyt viedä asian Belgian ja Suomen väliseen verosopimusmenettelyyn (MAP-prosessi) siltä osin kuin Cramoa on muutetun veropäätöksen mukaisesti verotettu kahteen kertaan.

5. OMA PÄÄOMA

1 000 €	2015	2014
Osakepääoma 1.1. / 31.12.	24 835	24 835
Ylikurssirahasto 1.1. / 31.12.	3 331	3 331
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	138 157	133 761
Osakemerkinnät, optio-ohjelma 2010		3 430
Osakemerkinnät, optio-ohjelma 2011	3 459	966
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	141 616	138 157
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	39 515	37 503
Osingonjako	-24 132	-25 986
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	15 383	11 517
Tilikauden voitto	33 319	27 999
Oma pääoma yhteensä	218 484	205 838
Jakokelpoiset varat		
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	15 383	11 517
Tilikauden voitto	33 319	27 999
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	141 616	138 157
Yhteensä	190 318	177 672

OSAKE- PÄÄOMA	2015 No.	EUR	2014 No.	EUR
Osakkeet	44 621 294	24 834 753,09	43 903 554	24 834 753,09

Optio-oikeudet ja osakeohjelmat

Tiedot yhtiön voimassa olevista optio- ja osakepalkkiojärjestelmistä on nähtävissä konsernitilinpäätöksen liitiedosta 29.

6. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

1 000 €	2015	2014
Kertynyt poistoero	177	174

7. PAKOLLISET VARAUKSET

1 000 €	2015	2014
Muut pakolliset varaukset	947	305

Muut pakolliset varaukset käsittävät osakeohjelmista tilikautena 2016-2018 rahana maksettavan palkkion.

8. VIERAS PÄÄOMA

1 000 €	2015	2014
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	100 000	100 000
Lainat rahoituslaitoksilta	190 000	183 000
Velat konserniyrityksille	210 155	200 141
Muut velat	117	200
Yhteensä	500 272	483 341

Lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 €	2015	2014
Velat saman konsernin yrityksille		
Velat konserniyrityksille	51 080	48 478
Ostovelat	686	505
Siirtovelat	173	4 243
Yhteensä	51 939	53 226

Muille

1 000 €	2015	2014
Lainat rahoituslaitoksilta	10 498	1 181
Ostovelat	381	1 018
Siirtovelat	5 552	4 519
Yritystodistukset	59 460	82 459
Muut lyhytaikaiset velat	125	103
Yhteensä	76 016	89 280

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä 127 956 142 506

Vieras pääoma yhteensä 628 228 625 847

SIIRTOVELAT

1 000 €	2015	2014
Samana konsernin yrityksille		
Korkokulujen jaksotukset	173	4 874
Muut siirtovelat		-631
Yhteensä	173	4 243

Muille

1 000 €	2015	2014
Korkokulujen jaksotukset	4 027	4 070
Henkilöstökulujen jaksotukset	1 525	448
Yhteensä	5 552	4 519

Siirtovelat yhteensä 5 725 8 761

PITKÄAIKAISEEN VIERAASEEN PÄÄOMAAN KUULUVAT VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA

1 000 €	2015	2014
Lainat rahoituslaitoksilta	152 000	

9. LIIKEVAIHTO MAANTIETEELLISTEN ALUEIDEN MUKAAN

1 000 €	2015	2014
Hallintopalvelut		
Suomi	260	332
Ruotsi	539	414
Norja	101	104
Tanska	73	91
Keski-Eurooppa	61	157
Itä-Eurooppa	145	41
Yhteensä	1 178	1 138

10. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 €	2015	2014
Toimitilojen vuokratuotot	25	25
Muut	453	72
Yhteensä	478	97

11. HENKILÖSTÖKULUT

1 000 €	2015	2014
Palkat ja palkkiot	-4 225	-2 537
Eläkekulut	-579	-530
Muut henkilösivukulut	-112	-81
Yhteensä	-4 916	-3 148

Henkilöstö keskimäärin

2015	2014
Toimihenkilöitä	24 22

Johdon työsuhte-etuudet¹

1 000 €	2015	2014
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen		
Toimitusjohtaja	-488	-475
Johtoryhmä	-521	-543
Hallituksen jäsenet	-360	-311

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet²

1 000 €	2015	2014
Toimitusjohtaja	-1 140	

Työsuhteen päättymisen jälkeiset edut³

1 000 €	2015	2014
Toimitusjohtaja	-84	-84
Johtoryhmä	-14	-14

Yhteensä -2 607 -1 427

1 Johdon työsuhte-etuudet, ks. konsernin liitetieto 30, lähipiiritaapantumat.

2 Toimitusjohtaja Vesa Koivula lopetti tehtävänsä 31.12.2015 siirtyessään eläkkeelle.

3 Työsuhteen päättymisen jälkeisinä etuuksina on käsitelty vapaaehtoiset eläkejärjestelyt, jotka kaikki ovat maksupohjaisia eläkejärjestelyjä.

12. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2015	2014
Suunnitelman mukaiset poistot aineettomista hyödykkeistä	-204	-149
Suunnitelman mukaiset poistot aineellisista hyödykkeistä	-32	-42
Yhteensä	-237	-192

13. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2015	2014
Toimitilojen kulut	-302	-358
Sijoittajasuhteet	-458	-444
Asiantuntijapalvelut	-883	-1 858
Konsernin palvelueloitetukset	-2 300	-1 304
Muut hallinnon kulut	-1 334	-1 149
Yhteensä	-5 277	-5 113

TILIN-TARKASTAJIEN PALKKIOT	2015 KPMG Oy Ab	KPMG Oy Ab	2014 Ernst & Young Oy	Yhteensä
KHT-yhteisö				
Tilintarkastus	-62	-49	-52	-101
Veroneuvonta	-5	-8	-61	-69
Muut palvelut	-33	0	-119	-120
Yhteensä	-100	-58	-232	-290

14. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2015	2014
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	39 021	31 118
Muilta	0	0
Osinkotuotot yhteensä	39 021	31 118
Korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	10 564	12 804
Muilta	518	566
Korkotuotot yhteensä	11 082	13 370
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	-4 596	-6 482
Muille	-10 762	-11 372
Korkokulut yhteensä	-15 358	-17 854
Muut rahoituskulut		
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-7 437	-5 246
Muut rahoituskulut	-1 580	-1 687
Muut rahoituskulut yhteensä	-9 017	-6 933
Kurssierot		
Saman konsernin yrityksille	-2 827	-5 096
Muille	4 517	4 688
Kurssierot yhteensä	1 690	-409
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	27 418	19 292

15. SATUNNAISET ERÄT

1 000 €	2015	2014
Saadut konserniavustukset	14 678	15 983
Yhteensä	14 678	15 983

16. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

1 000 €	2015	2014
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+):		
Aineettomat hyödykkeet		-55
Koneet ja kalusto	-3	-4
Yhteensä	-3	-58

17. TULOVEROT

1 000 €	2015	2014
Tilikauden varsinaisesta toiminnasta	2 936	3 197
Satunnaisista eristä	-2 936	-3 197
Edellisten tilikausien verot	0	
Yhteensä	0	

18. VAKUUKSET JA VASTUUSITOUKUKSET, 1 000 €

1 000 €	2015	2014
ANNETUT VAKUUKSET		
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Annetut takaukset	9 303	11 001
VASTUUSITOUKUKSET JA MUUT VASTUUT		
Leasingvastuut		
Leasingvastuut seuraavana vuonna	288	273
Leasingvastuut myöhemmin	273	351
Vuokravastuut		
Vuokravastuut seuraavana vuonna	1 812	1 833
Vuokravastuut myöhemmin	2 416	4 276

Toimitilojen vuokravastuut ovat 10 vuoden sopimuksia, joihin ei liity lunastusehtoja.

19. KORKO- JA VALUUTTAJOHDANNAISET

1 000 €	2015		2014	
	Nimellis-arvo	Käypä arvo	Nimellis-arvo	Käypä arvo
KORKO-JOHDANNAISET				
Koronvaihto-sopimukset	130 000	-8 322	90 000	-9 286
Negatiivinen käypä arvo		-8 322		-9 286
VALUUTTA-JOHDANNAISET				
Valuuttatermiinit	106 904	657	138 569	3 051
Positiivinen käypä arvo		780		3 376
Negatiivinen käypä arvo		-123		-325

Emoyhtiön tilikauden päättyessä voimassa olleet johdannais sopimukset erääntyvät tilikausien 2016-2023 aikana.

Johdannaiset sisältävät korko- ja valuuttajohdannaisia. Valuuttatermiineillä suojaudutaan valuuttakurssimuutosten aiheuttamilta vaikutuksilta yhtiön rahavirtaan. Koronvaihtosopimuksia käytetään pienentämään markkinakorkojen muutoksista yhtiön rahavirtaan aiheutuvia vaikutuksia. Johdannaisinstrumenttien suojausvaikutus kirjataan tuloslaskelmaan niiden rahoituskulujen oikaisuna, jotka syntyvät suojattavien kohteiden perusteella.

20. LASKENNALLISET VEROT

1 000 €	2015	2014
Laskennallinen verosaaminen negatiivisesta poistoerosta	4	5
Laskennallinen verosaaminen vahvistetuista tappioista	15	641
Laskennallinen verovelka pakollisista varauksista	189	61
	208	707
Laskennallinen verovelka poistoerosta	-35	-35
	-35	-35
Yhteensä	173	672

Laskennallisia verosaamia ja -velkoja ei ole kirjattu taseeseen.

ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Vantaalla, 9. helmikuuta 2016

Helene Biström

Eino Halonen

Leif Boström

Peter Nilsson

Joakim Rubin

Raimo Seppänen

Erkki Stenberg

Caroline Sundewall

Leif Gustafsson
toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

CRAMO OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Cramo Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernitaseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä

tilintarkastustapa edellyttää, että suunnitteleminen ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovelletujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 9. helmikuuta 2016

KPMG OY AB

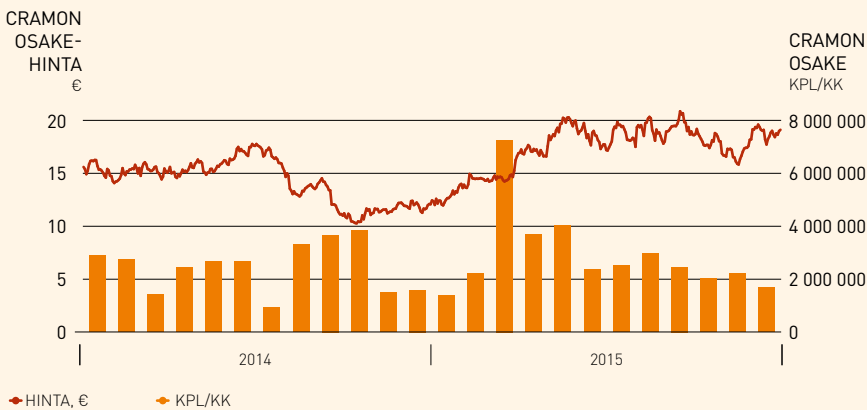
Toni Aaltonen
KHT

SIJOITTAJAINFORMAATIOMME ON HELPOSTI KAIKKIEN SAATAVILLA

Pyrimme varmistamaan yhtiön osakkeen oikean arvostuksen tarjoamalla pääoma-markkinoille tietoa yhtiön liiketoiminnasta, strategiasta ja taloudellisesta tilanteesta. Ajantasainen sijoittajainformaatiomme on helposti saatavilla suomeksi ja englanniksi Internet-sivuillamme.

CRAMON OSAKKEEN HINTAKEHITYS JA VAIHTOMÄÄRÄ

OSINGONJAKO

Voitonjakopolitiikan mukaisesti hallitus esittää, että tilikaudelta 2015 maksetaan osinkoa 0,65 euroa osakkeelta eli 57,5 % osakekohtaisesta tuloksesta. Tilikaudelta 2014 maksettiin osinkoa 0,55 euroa osakkeelta eli 149,3 % osakekohtaisesta tuloksesta.

JOHDON JA TYÖNTEKIJÖIDEN OMISTUKSET 31.12.2015

Cramon hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet sekä heidän lähipiirinsä omistivat vuoden 2015 lopussa yhteensä 240 991 Cramo Oyj:n osaketta (487 282 osaketta vuonna 2014), mikä edustaa noin 0,54 % (1,11) yhtiön koko osake- ja äänimäärästä.

Henkilöstölle suunnatun One Cramo Osakeohjelman ensimmäiseen, toiseen ja kolmanteen vaiheeseen osallistuneet omistivat vuoden 2015 lopussa yhteensä 132 569 Cramo Oyj:n osaketta (81 158 osaketta vuonna 2014), mikä edustaa noin 0,30 % (0,18) yhtiön koko osake- ja äänimäärästä.

HALLITUKSEN VOIMASSA OLEVAT VALTUUDET

▣ Hallituksen toimintakertomus, sivut 51–57.

OSAKKEEN PERUSTIEDOT

- Listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä
- Lista: Nordic Mid Cap
- Kaupankäyntitunnus: CRA1V
- ISIN-koodi: FI0009900476
- Toimialaluokka: Teollisuustuotteet ja -palvelut
- Toimiala: Kauppayhtiöt ja jälleenmyyjät
- Osakemäärä 31.12.2015: 44 621 294
- Listautumispäivämäärä: 1.8.1988

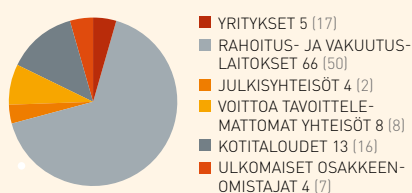
OSAKEPÄÄOMAN MUUTOKSET

Cramo Oyj:n osakkeiden määrä lisääntyi 717 740 osakkeella 44 621 294 osakkeeseen vuoden 2015 aikana. Viimeisellä vuosineljänneksellä merkittiin 69 260 uutta osaketta optio-ohjelman 2011 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin 18.1.2016. Merkintähinnat kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. ▣ Sivut 94–98.

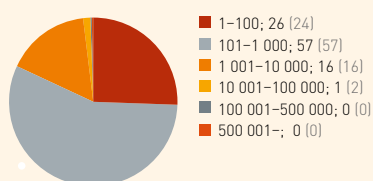
OSAKKEENOMISTAJAT

Cramolla oli 9 149 osakkeenomistajaa 1.1.2015 ja 7 900 osakkeenomistajaa 31.12.2015. ▣ Suurimmat osakkeenomistajat on esitetty sivulla 100. Lisätietoja johtoryhmän osakeomistuksesta on osoitteessa www.cramo.com ▶ Suomi ▶ Sijoittajat ▶ Osake ▶ Sisäpiiri

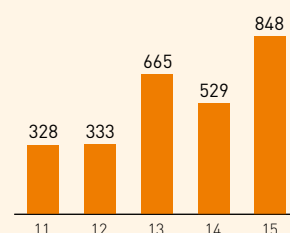
OSAKKEENOMISTAJAT RYHMITÄIN 31.12.2015 (2014) % OSAKKEISTA

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN 31.12.2015 (2014) %

MARKKINA-ARVO NASDAQ HELSINGISSÄ 2011–2015 MEUR

SIJOITTAJASUHDEPOLITIikka

Cramon sijoittajasuhteilla pyritään varmistamaan yhtiön osakkeen oikea arvostus tarjoamalla pääomamarkkinoille ajantasaista tietoa yhtiön liiketoiminnasta, strategiasta ja taloudellisesta tilanteesta. Sijoittajaviestinnässään Cramo noudattaa tasapuolisuuden periaatetta ja julkaisee kaiken sijoittajainformaation, mukaan lukien vuosikertomuksen, Internet-sivuillaan sekä suomeksi että englanniksi.

Cramo noudattaa kolmen viikon pituista hiljaista jaksoa tulosjulkistustensa edellä. Muina aikoina vastaamme mielellämme analyytikoiden ja sijoittajien kysymyksiin puhelimitse tai sähköpostitse tai yhtiön järjestämissä sijoittajatapaamisissa.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Aika: torstai 31.3.2016 klo 10.00

Paikka: Finlandia-talo

Osoite: Mannerheimintie 13 e, Kongressisiipi, A-sali, Helsinki. Rekisteröityneiden osakkeenomistajien vastaanottaminen alkaa klo 9.00.

Osakkeenomistajien, jotka haluavat osallistua yhtiökokoukseen, on oltava rekisteröitynä 17.3.2016 Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon ja ilmoitettava yhtiölle osallistumisestaan viimeistään 24.3.2016 klo 18.00 jollakin seuraavista tavoista:

- yhtiön Internet-sivuilla:
www.cramo.com
- soittamalla numeroon 010 661 1242 (ma-pe klo 8-18)
- faksaamalla ilmoitus numeroon 010 661 1298
- toimittamalla kirjallinen ilmoitus osoitteeseen Cramo Oyj, "Yhtiökokous", Kalliosolantie 2, 01740 Vantaa.

Mahdolliset valtakirjat tulee toimittaa alkuperäisinä ennen viimeistä ilmoittautumispäivää. Jos osakkeenomistaja haluaa yhtiökokouksen käsittelevän tiettyä asiaa, on hänen esitettävä asia hallitukselle kirjallisesti viimeistään neljä viikkoa ennen kokouskutsun julkaisemista, jotta asia voidaan sisällyttää yhtiökokouskutsuun.

ANALYYTIKOT

Yhtiön saamien tietojen mukaan ainakin seuraavien pankkien ja pankkiiriliikkeiden palveluksessa toimivat analyytikot ovat tehneet Cramosta sijoitusanalyyyseja vuonna 2015: Carnegie, Danske Markets, Evli Bank Oyj, Handelsbanken Capital Markets, Inderes, Nordea Markets, Pohjola Pankki Oyj ja SEB Enskilda Equities. Cramo ei vastaa analyyseissä esitetyistä arvioista.

OSOITTEENMUUTOS

Jos osakkeenomistajan osoite tai osin-gonmaksua varten ilmoittama tilinumero muuttuu, osakkeenomistajan on toimitettava tästä kirjallinen ilmoitus arvo-osuustilinsä pitäjälle.

Lisätietoja:

Leif Gustafsson, toimitusjohtaja
puh: 010 661 10
sähköposti: leif.gustafsson@cramo.com

Martti Ala-Härkönen,
talous- ja rahoitusjohtaja
puh: 010 661 1270
sähköposti: martti.ala-harkonen@cramo.com

Merja Naumanen, IR-tiedottaja
puh: 010 661 1211
sähköposti: merja.naumanen@cramo.com

Taloudellisia julkaisuja

voi tilata osoitteesta:

Cramo Oyj
Kalliosolantie 2, 01740 Vantaa
puh: 010 661 1211
sähköposti:
investor.relations@cramo.com

Tietoa sijoittajille on saatavana osoitteesta

► www.cramo.com ► Suomi ► Sijoittajat

Vuoden 2015 tiedotteet löytyvät osoitteesta

► www.cramo.com ► Suomi ► Sijoittajat ► Tiedotteet ja julkaisut

